

Dokument ta' sessjoni

A9-0085/2024

11.3.2024

*****I**

RAPPORT

dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-Facilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent (COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Kumitat għall-Affarijiet Barranin

Kumitat għall-Baġits

(Proċedura b'kumitat kongunt – Artikolu 58 tar-Regoli ta' Proċedura)

Rapporteurs: Tonino Picula, Karlo Ressler

Tifsira tas-simboli użati

- * Proċedura ta' konsultazzjoni
- *** Proċedura ta' approvazzjoni
- ***I Proċedura leġislattiva ordinarja (l-ewwel qari)
- ***II Proċedura leġislattiva ordinarja (it-tieni qari)
- ***III Proċedura leġislattiva ordinarja (it-tielet qari)

(It-tip ta' proċedura jiddependi mill-bażi ġuridika proposta mill-abbozz ta' att.)

Emendi għal abbozz ta' att

Emendi tal-Parlament f'żewġ kolonni

It-thassir huwa indikat permezz tat-tipa ***korsiva u grassa*** fil-kolonna tax-xellug. Is-sostituzzjoni hija indikata permezz tat-tipa ***korsiva u grassa*** fiż-żewġ kolonni. It-test ġdid huwa indikat permezz tat-tipa ***korsiva u grassa*** fil-kolonna tal-lemin.

L-ewwel u t-tieni linji tal-intestatura ta' kull emenda jidentifikaw il-parti tat-test ikkonċernata fl-abbozz ta' att inkwistjoni. Meta emenda tirrigwarda att eżistenti, li l-abbozz ta' att ikollu l-hsieb li jemenda, l-intestatura jkun fiha wkoll it-tielet u r-raba' linji li jidentifikaw rispettivament l-att eżistenti u d-dispożizzjoni kkonċernata f'dak l-att.

Emendi tal-Parlament li jiehdu l-forma ta' test konsolidat

Il-partijiet godda tat-test huma indikati permezz tat-tipa ***korsiva u grassa***. Il-partijiet imhassra tat-test huma indikati permezz tas-simbolu ■ jew huma ingassati. Is-sostituzzjoni tintwera billi jiġi indikat permezz tat-tipa ***korsiva u grassa*** t-test il-ġdid u billi jithassar jew jiġi ingassat it-test sostitwit. Bhala eċċezzjoni, it-tibdil ta' natura strettament teknika magħmul mis-servizzi fil-preparazzjoni tat-test finali mhuwiex indikat.

WERREJ

Paġna

ABBOZZ TA' RIŻOLUZZJONI LEGIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW	5
ANNEX: ENTITAJET JEW PERSUNI LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGHANDHOM.....	53
OPINJONI TAL-KUMITAT GHALL-KUMMERĊ INTERNAZZJONALI.....	54
OPINJONI TAL-KUMITAT GHALL-IŻVILUPP REĠJONALI	70
ITTRA TAL-KUMITAT GHALL-KONTROLL TAL-BAĠIT	105
PROĊEDURA TAL-KUMITAT RESPONSABBILI	119
VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJET FIL-KUMITAT RESPONSABBILI	120

ABBOZZ TA' RIŻOLUZZJONI LEĠIŻLATTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-Facilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent (COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

(Proċedura leġiżlattiva ordinarja: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2023)0692),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikoli 212 u 322(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C9-0408/2023),
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
 - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura,
 - wara li kkunsidra l-opinjonijiet tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali u tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali,
 - wara li kkunsidra l-ittra tal-Kumitat għall-Kontroll tal-Baġit,
 - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u tal-Kumitat għall-Baġits (A9-0085/2024),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht;
 2. Jitlob lill-Kummissjoni terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
 3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

Emenda 1

EMENDI TAL-PARLAMENT EWROPEW*

* Emendi: it-test ġdid jew modifikat huwa indikat permezz tat-tipa korsiva u grassa; it-thassir huwa indikat permezz tas-simbolu **■**.

2023/0397 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar l-istabbiliment tal-Facilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b' mod partikolari l-Artikoli 212 u 322(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Qorti tal-Awdituri,

Wara li kkunsidraw id-dikjarazzjoni kongunta tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni fir-rigward tan-natura eċċezzjonali tal-Facilità għall-Ukrajna,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura legiżlattiva ordinarja,

Billi:

- (-1) *L-Unjoni hija bbażata fuq il-valuri tad-demokrazija, tal-istat tad-dritt u tar-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, li huma parti mill-kriterji ta' Copenhagen, li huma l-gabra fundamentali ta' set ewlieni ta' kriterji għall-adeżjoni mal-UE.***
- (-1a) *Il-proċess tat-tkabbir huwa mibni fuq kriterji stabbiliti u kundizzjonalità ġusta u rigoruża. Kull Benefiċjarju jenhtieg li jiġi vvalutat fuq il-merti proprji tiegħu. Sabiex il-prospettiva ta' tkabbir issir realtà, għadu essenzjali li jkun hemm impenn sod għall-“prijorità tal-kwistjonijiet fundamentali”. L-approċċ tal-“prijorità tal-kwistjonijiet fundamentali” jorbot l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali maż-żewġ oqsma kruċjali l-oħra tal-proċess ta' adeżjoni: il-governanza ekonomika – enfasi msahha fuq l-iżvilupp ekonomiku u kompetittività mtejba – u t-tishih tal-istituzzjonijiet demokratiċi u r-riforma tal-amministrazzjoni pubblika. Il-progress lejn l-adeżjoni jiddependi mir-rispett ta' kull applikant għall-valuri tal-Unjoni u l-kapaċità tiegħu li jwettaq u jimplementa r-riformi neċessarji sabiex jallinja s-sistemi politiċi, istituzzjonali, ġuridiċi, amministrattivi u ekonomiċi mar-regoli, mal-istandards, mal-politiki u mal-prattiki tal-Unjoni, filwaqt li jippromwovi relazzjonijiet tajbin ta' viċinat.***
- (-1b) *Il-politika tat-tkabbir fir-rigward tal-Balkani tal-Punent għandha importanza ġeostrategika għas-sigurtà, il-paċi u l-istabbiltà fid-dawl tal-bidliet dinamiċi fl-ambjent internazzjonali, speċifikament wara l-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, li tat tifsira u impetu għodda għat-tkabbir. Madankollu, il-perkors***

tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent lejn is-shubija mal-UE jeħtieġ li jkun ankrat sew fil-progress tangibbli u konkreti tar-riformi. Biex jiġi ggarantit is-suċċess tat-tkabbir, hija meħtieġa rieda politika ġenwina kemm fl-Istati Membri tal-UE kif ukoll fil-pajjiżi tat-tkabbir. Ghoxrin sena wara s-summit ta' Tessalonika, il-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent jinsabu fi stadji differenti tal-proċess ta' adeżjoni, filwaqt li jirrispettaw dinamika differenti biex jissodisfaw il-kapitoli ta' negozjar.

(-1c) L-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA) huwa l-mekkanizmu finanzjarju ewlieni biex il-pajjiżi tal-adeżjoni jithejjew biex isiru membri futuri tal-Unjoni.

- (1) Huwa fl-interess komuni tal-Unjoni u tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent li jadvanzaw l-isforzi għar-riforma tas-sistemi politiċi, legali u ekonomiċi ta' tali pajjiżi tal-Balkani tal-Punent bil-ħsieb tas-shubija futura tagħhom fl-Unjoni. Il-possibbiltà ta' shubija mal-Unjoni għandha effett trasformattiv qawwi fejn il-bidla pożittiva demokratika, politika, ekonomika u soċjetali rabbiet l-għeruq.
- (2) Hemm bżonn li *ssir hidma lejn l-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-acquis tal-UE mill-aktar fis possibbli, kif ukoll* jiġu anticipati wħud mill-vantaġġi tas-shubija mal-Unjoni qabel l-adeżjoni. *Flimkien mat-tranzizzjoni demokratika u mar-rispett għad-drittijiet u l-valuri fundamentali*, il-konverġenza ekonomika tinsab fil-qalba ta' dawn il-benefiċċji. Bħalissa, il-konverġenza tal-Balkani tal-Punent f'termini ta' PDG per capita espressa fl-istandards tal-kapaċità tal-akkwist għadha baxxa bejn 30 % u 50 % tal-medja tal-Unjoni u ma hijiex qiegħda tagħmel progress mghaġġel biżżejjed.
- (3) Biex tnaqqas din id-differenza, il-Kummissjoni Ewropea adottat Komunikazzjoni dwar Pjan ta' Tkabbir għall-Balkani tal-Punent ibbażata fuq erba' pilastri: (a) iż-żieda fl-integrazzjoni mas-Suq Uniku tal-UE; (b) li tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali, ibbażata fuq ir-regoli u l-istandards tal-UE, billi jiġi implimentat bis-sħiħ il-Pjan ta' Azzjoni Komuni tas-Suq Reġjonali eżistenti; (c) l-approfondiment tar-riformi bl-għan li jiġi aċċellerat *l-iżvilupp inklużiv u sostenibbli* fir-reġjun, il-promozzjoni *tat-tkabbir ekonomiku bbażat fuq it-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali*, il-konverġenza ekonomika u t-tisħiħ tal-istabbiltà reġjonali; u (d) l-istabbiliment ta' Strument ta' Finanzjament ġdid: il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent.
- (4) L-implimentazzjoni ta' dak il-Pjan ta' Tkabbir tirrikjedi finanzjament miżjud fl-ambitu ta' Strument ta' Finanzjament ġdid dedikat, il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir, biex tgħin lir-reġjun fl-implimentazzjoni *ta' riformi għall-iżvilupp inklużiv u sostenibbli, l-iffaċilitar ta' ambjent ta' investiment stabbli*, l-integrazzjoni reġjonali u s-Suq Reġjonali Komuni.
- (5) Sabiex jintlaħqu dawn l-għanijiet, jenħtieġ li ssir enfasi speċjali fir-rigward taż-żoni ta' investiment fuq setturi li x'aktarx jiffunzjonaw bħala *xprunaturi* ewlenin għall-iżvilupp soċjali u ekonomiku *u d-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomiji, sabiex jitnaqqsu wkoll id-dipendenzi strateġiċi: MSMEs, is-sahħa*, il-konnettività, inklużi t-trasport, l-enerġija, it-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, *ir-riċerka u l-innovazzjoni*, l-edukazzjoni u l-iżvilupp tal-ħiliet, *b'attenzjoni partikolari liż-żgħażaġh u l-investiment fil-kapital uman*.
- (6) Infrastruttura tat-trasport *sostenibbli* hija essenzjali biex tittejjeb il-konnettività bejn is-sħab tal-Balkani tal-Punent *mal-Istati Membri tal-UE, speċjalment dawk bi fruntiera diretta*. Jenħtieġ li tikkontribwixxi għall-integrazzjoni tar-reġjun fl-Unjoni. Fil-proposta tagħha li tirrevedi l-qafas trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T), il-Kummissjoni

inkludiet Kuritur ġdid li jaqsam ir-regjun tal-Balkani tal-Punent (kuritur tal-Mediterran tal-Punent-Ilvant). In-network TEN-T jenhtieg li jkun ir-referenza għall-finanzjament tal-infrastruttura tat-trasport fir-regjun, ***b'mod speċjali daww li digà jezistu jew li bdew il-proċess tal-bini, bil-ghan li jitlestew il-proġetti eżistenti qabel ma jibdew ohrajn ġodda. Jenhtieg li tinghata prijorità lill-mezzi tat-trasport li ma jaghmlux hsara lill-ambjent bhall-ferroviji u lid-dekarbonizzazzjoni tat-trasport.***

- (7) Il-Faċilità jenhtieg li tappoġġja l-investment u r-riformi li jipromwovu t-triq tal-benefiċjarji lejn it-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija u s-soċjetà f'konformità mal-viżjoni tal-UE għall-2030 ipprezentata fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Il-Kumpass Diġitali tal-2030: l-approċċ Ewropew għad-Deċennju Diġitali"¹, ***filwaqt li trawwem ekonomija diġitali inklużiva li tkun ta' benefiċċju għaċ-ċittadini kollha. Il-Faċilità jenhtieg li tistinka biex tiffaċilita l-ilhug tal-objettivi generali u tal-miri diġitali fir-rigward tal-Unjoni, filwaqt li tiprijorizza l-investment li mhux biss javvanza it-trasformazzjoni diġitali, iżda tiżgura li dawn l-isforzi jiġu stabbiliti fil-prinċipji tas-sigurtà, ir-reżiljenza, u l-integrità.*** Kif deskritt mill-Kummissjoni fil-komunikazzjoni tagħha tal-15 ta' Ġunju 2023², is-sett ta' għodod għaċ-ċibersigurtà tal-5G jenhtieg li jkun ir-referenza għall-finanzjament tal-UE biex jiġu żgurati s-sigurtà, ir-reżiljenza u l-protezzjoni tal-integrità ***tal-proġetti*** tal-infrastruttura diġitali fir-regjun.
- (8) Jenhtieg li l-appoġġ tal-Unjoni fl-ambitu tal-Faċilità ***jirrinforza*** u mhux jissostitwixxi l-appoġġ bilaterali u reġjonali previst fir-Regolament (UE) 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³, li jenfasizza t-tnejn tal-Benefiċjarji għas-sħubija mal-Unjoni, ***filwaqt li juża l-mekkaniżmi u l-istrutturi diġà eżistenti kull meta jkun possibbli u jimmassimizza s-sinerġiji. L-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA) jibqa' l-mekkaniżmu finanzjarju ewlieni għal assistenza ta' qabel l-adeżjoni kundizzjonali bbażata fuq il-mertu.*** L-aproċċ jenhtieg li jibni fuq il-metodoloġija eżistenti tat-tkabbir, b'mod partikolari l-Metodoloġija Riveduta tal-2020⁴, u l-Pjan Ekonomiku u ta' Investment⁵ mill-istess sena.
- (9) L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jiġi pprovdut biex jintlaħqu l-objettivi generali u speċifiċi, abbażi ta' kriterji ***imparzjali*** stabbiliti ***sabiex jiġi evitat kwalunkwe użu hażin politiku***, u b'kundizzjonijiet ċari ta' pagament ***ibbażati fuq l-ilhug ta' objettivi intermedji u miri ewlenin u l-issodisfar tal-kundizzjonalità.*** L-objettivi generali tal-Faċilità jenhtieg li jkunu li jiġu aċċellerati l-integrazzjoni ekonomika reġjonali ***u l-koeżjoni u r-reżiljenza soċjali u territorjali***, l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni, il-konverġenza ***'l fuq*** soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Balkani tal-Punent u l-allinjament ***mal-valuri***, id-drittijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-ħsieb tas-sħubija mal-Unjoni. Il-Faċilità jenhtieg li tgħin ukoll biex jiġu aċċellerati r-riformi relatati mal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir ***kif minquxa fil-kriterji ta' Copenhagen***, inklużi l-istat tad-dritt, ***id-demokrazija, l-indipendenza tal-ġudikatura, id-drittijiet tal-bniedem, id-drittijiet fundamentali***, l-akkwist pubbliku u l-kontroll tal-ġhajjnuna mill-Istat, il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi, ***il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, l-evitar tat-taxxa, l-evażjoni tat-taxxa,***

¹ COM(2021)118 final.

² "Implimentazzjoni tas-Sett ta' Għodod għaċ-ċibersigurtà tal-5G", COM(2023)4049 final.

³ Ir-Regolament (UE) Nru 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Settembru 2021 li jistabbilixxi l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) (ĠU L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>).

⁴ COM (2022) 57 final.

⁵ COM(2020)641 final.

il-frodi tat-taxxa, u l-ġlieda kontra kull forma ta' korruzzjoni u kriminalità organizzata, il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni, kif ukoll it-tranzizzjoni ekoloġika tar-reġjun lejn in-newtralità klimatika sal-2050, il-miżuri ta' mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, kif ukoll il-protezzjoni ambjentali u tal-bijodiversità, u t-trawwim ta' relazzjonijiet tajbin ta' viċinat, u r-riżoluzzjoni tat-tilwim fil-Balkani tal-Punent. Dawn l-oġettivi jenhtieg li jiġu segwiti b'mod li jsahhu lil xulxin u b'monitoraġġ regolari tas-sitwazzjonijiet soċjali u ekonomiċi li qed jevolvu fil-Balkani tal-Punent. L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jsahhah ukoll l-inizjattivi ta' ġemellaġġ u żvilupp ta' shubija ma' pari Ewropej bil-ghan li jsahhu l-kompetenza u l-kapaċità fil-Balkani tal-Punent.

- (10) Jenhtieg li l-Faċilità tirrispetta ***l-appoġġ addizzjonali*** pprovdut taht programmi u strumenti ta' appoġġ ghat-tkabbir eżistenti oħrajn tal-Unjoni. ***Jenhtieg li l-Kummissjoni tipprevjeni*** d-duplikazzjoni bejn l-assistenza fl-ambitu ta' dan ir-Regolament u assistenza oħra pprovduta mill-Unjoni, mill-Istati Membri, minn pajjiżi terzi, minn organizzazzjonijiet u entitajiet multilaterali u reġjonali.
- (11) Il-Faċilità jenhtieg li tiżgura l-konsistenza mal-oġettivi ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif ukoll tappoġġjahom, kif stabbilit fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għad-drittijiet fundamentali kif minqux fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dan se jiżgura b'mod partikolari l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, ***inklużi d-drittijiet tal-minoranzi kollha, inklużi l-minoranzi etniċi u reliġjużi, il-komunità LGBTI, u l-persuni li jappartjenu għal gruppi vulnerabbli oħra, id-demokrazija*** u l-istat tad-dritt, ***li huma fundamentali għall-proċess ta' adeżjoni tal-UE.***
- (11a) ***Jenhtieg li l-Faċilità tagħmel enfasi speċjali fuq intrapriżi żgħar u medji bbażati lokalment biex jiġi żgurati li l-iżvilupp sostenibbli jkun interkonness b'mod dirett man-negozji u l-intraprendituri lokali.***
- (11b) ***Din il-Faċilità ma għandhiex tappoġġja kwalunkwe attività jew miżura ta' dawk il-benefiċjarji li jaġixxu kontra l-ghanijiet relatati mat-tishih tas-sigurtà u l-istabbiltà reġjonali.***
- (12) L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li ***jikkonformaw mal-oghla standards klimatiċi u ambjentali*** u jappoġġjaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, ***u jikkontribwixxu għall-ilhuq tal-kontributi nazzjonali fl-ambitu tal-Ftehim*** ta' Pariġi u l-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima ***f'konformità mal-impenji magħmula fil-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima***, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Diversità Bijoloġika u l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni, u jenhtieg li ma jikkontribwux għad-degradazzjoni ambjentali jew jikkawżaw ħsara lill-ambjent jew lill-klima. ***B'mod partikolari, il-finanzjament fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jkun konsistenti mal-għanijiet fit-tul dwar it-tnaqqis fit-temperatura medja globali u mal-oġettiv li tiżdied il-kapaċità għall-azzjoni ta' mitigazzjoni u l-kapaċità li jkun hemm adattament għall-effettivi negattivi tat-tibdil fil-klima, u li titrawwem ir-reżiljenza għall-klima u l-appoġġ għall-bijodiversità, il-konservazzjoni, l-ekonomija ċirkolari, l-immaniġġjar sostenibbli tal-ilma u t-tniġġis zero.*** Il-miżuri ffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jkunu f'konformità mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima tal-Benefiċjarji, mal-Kontribut tagħhom Stabbilit fil-Livell Nazzjonali u mal-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050. Il-Faċilità jenhtieg li

tikkontribwixxi għall-azzjoni ta' mitigazzjoni u għall-kapaċità ta' adattament għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima, u trawwem ir-reżiljenza għall-klima.

- (13) L-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament jenhtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza, ***l-inklużività, l-ekwità*** u n-nondiskriminazzjoni, kif elaborati fl-istrategġija tal-Unjoni ta' Ugwaljanza, ***kif ukoll id-Dikjarazzjoni tad-Diversità Kulturali tal-UNESCO u r-rapporti tal-Kummissjoni Ewropea kontra r-Rażiżmu u l-Intolleranza (ECRI)***. Dan jenhtieg li jippromwovi ***u javvanza*** l-ugwaljanza bejn il-ġeneri ***u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri, jiżgura parteċipazzjoni sinifikattiva tan-nisa fil-proċessi tat-tehdid ta' deċiżjonijiet, it-tishih*** tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, u jfittex li jipproteġi u jippromwovi d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet, ***kif ukoll jipprevjeni u jiġġieled il-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika, f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konklużjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti. Barra minn hekk, ir-Regolament jenhtieg li jiġi implimentat b'rispett shih tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, inkluż fir-rigward tal-protezzjoni u tas-sistema tal-kura tat-tfal u tad-drittijiet tax-xoghol.*** L-implimentazzjoni tal-Facilità jenhtieg li tkun f'konformità mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità ***u l-protokoll tagħha, irratifikata mill-UE u l-Istati Membri tagħha*** u tiżgura l-aċċessibbiltà fl-investimenti u fl-assistenza teknika tagħha, ***f'konformità mad-Direttiva (UE) 2019/882, f'oqsma bhall-akkomodazzjoni, it-trasport, l-ispazji pubbliċi, inkluża l-infrastruttura pubblika kemm fiż-żoni urbani kif ukoll f'dawk rurali. Il-miżuri jenhtieg li jappoġġjaw id-drittijiet tal-persuni b'diżabbiltà li jghixu b'mod indipendenti u li jiġu inklużi, u jaċċelleraw it-tranzizzjoni mill-istituzzjonijiet residenzjali għal appoġġ ibbażat fil-komunità u għajxien indipendenti.***
- (14) Dan ir-Regolament jenhtieg li ***jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent*** billi jsaħħaħ il-protezzjoni ambjentali, ***inkluż ir-restawr ambjentali u tan-natura*** jikkontribwixxi għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u jzid ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u jaċċellera l-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju.
- (14a) ***Dan ir-Regolament jenhtieg li jippromwovi l-kodiċi ta' kondotta Ewropew dwar is-shubija u l-prinċipju ta' governanza b'diversi livelli sabiex il-Benefiċjarji jkunu mhejjja għall-implimentazzjoni futura tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej.***
- (15) Filwaqt li tirrifletti l-Patt Ekoloġiku Ewropew bhala l-istrategġija ta' tkabbir sostenibbli tal-Ewropa u l-importanza li jiġu indirizzati l-oġettivi tal-klima u tal-bijodiversità f'konformità mal-impenji tal-Ftehim Interistituzzjonali, il-Facilità jenhtieg li tikkontribwixxi għall-ilhuq tal-mira ġenerali ta' 30 % tan-nefqa baġitarja tal-Unjoni billi tappoġġja l-oġettivi klimatiċi u 7,5 % fl-2024 u 10 % fl-2026 u l-2027 għall-oġettivi tal-bijodiversità. Tal-inqas 37 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli li jgħaddi mid-WBIF jenhtieg li jkun għall-oġettivi klimatiċi. Il-Facilità jenhtieg li tappoġġja attivitajiet li jirrispettaw bis-shih l-istandards u l-prijoritajiet klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni u l-prinċipju "la tagħmilx hsara sinifikanti" skont it-tifsira tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852⁶.

⁶ Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088, GU L 198, 22.6.2020, p. 13.

- (16) Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Benefiċjarji, jenhtieg li **tiżgura l-konformità, il-koerenza, il-konsistenza u l-komplementjarità**, zieda fit-trasparenza u responsabbiltà **b'saħħitha u kontinwa matul u wara l-ghoti** tal-assistenza, inkluż bl-implimentazzjoni ta' sistemi ta' kontroll intern xierqa u politiki kontra l-frodi **b'livelli mtejba ta' trasparenza u evalwazzjoni kontinwa mill-Kummissjoni sabiex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-Unjoni**. L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jsir disponibbli taħt il-prekundizzjonijiet li kull wieħed mill-Benefiċjarji jirrispetta u jħares **u jtejjeb** mekkaniżmi u istituzzjonijiet demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partijiet, **demokratika u li tiffunzjona, il-libertà tal-media, l-indipendenza u l-pluraliżmu u l-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni, il-manipulazzjoni tal-informazzjoni u interferenza minn barranin** u l-istat tad-dritt, **inklużi ġudikatura indipendenti u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni**, u li jiġi ggarantit ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem **u d-diversità kulturali**, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu **għall-minoranzi u l-komunitajiet kollha, inklużi minoranzi etniċi u reliġjużi, il-komunità LGBTI, u persuni li jappartjenu għal gruppi vulnerabbli oħra**. **Prekundizzjoni oħra jenhtieg li tkun l-allinjament mal-politika estera u ta' sigurtà komuni tal-Unjoni, inkluż l-adozzjoni ta' miżuri restrittivi kontra r-Russja, kif ukoll mar-rekwiżiti fil-qasam tal-viżi tal-UE għal pajjiżi terzi**. Prekundizzjoni oħra jenhtieg li tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv **b'progress ċar u li jista' jitkejjel u riżultati tangibbli** fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom **sabiex** jimplimentaw bis-shiħ l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors għan-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.
- (17) L-ammont massimu globali għall-appoġġ tal-Unjoni permezz tal-Faċilità jenhtieg li jkun ta' EUR 6 biljun fi prezzijiet kurrenti għall-perjodu mill-2024 sal-2027, li minnhom sa EUR 2 biljun f'appoġġ mhux ripagabbli u EUR 4 biljun f'self ta' assistenza finanzjarja aġevolanti pprovdut mill-Unjoni u fornut miż-EUR 2 biljun. Tal-inqas nofs l-ammont totali jenhtieg li jiġi allokat permezz tal-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent (WBIF), inkluż l-ammont kollu tal-appoġġ mhux ripagabbli, inqas minn 1,5 % tal-assistenza teknika u l-ammonti meħtieġa għall-proviżjonament tas-self.
- (18) Dan ir-Regolament jistabilixxi pakkett finanzjarju għad-durata kollha ta' dan l-Istrument, li għandu jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza ewlieni, skont it-tifsira tal-punt 18 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Dicembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar id-dixxiplina baġitarja, dwar il-kooperazzjoni fi kwistjonijiet baġitarji u dwar il-ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji ġodda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji ġodda, għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali.
- (19) Ir-responsabbiltà finanzjarja mis-self fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenhtieg li ma tigix appoġġjata mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, permezz ta' deroga mill-Artikolu 31(3), it-tieni sentenza tar-Regolament (UE) 2021/947. It-tip ta' self ta' appoġġ fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenhtieg li jikkostitwixxi assistenza finanzjarja skont it-tifsira tal-Artikolu 220(1) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046. Ammont indikattiv ta' finanzjament għal kull Benefiċjarju jenhtieg li jiġi kkalkolat abbażi tal-formula stabbilita fl-Anness I, il-kombinazzjoni tas-sehem tal-popolazzjoni ta' Benefiċjarju fuq il-popolazzjoni ġenerali tar-reġjun tal-Balkani tal-Punent u l-PDG medju per capita

għar-regjun tal-Balkani tal-Punent fuq il-PDG per capita tal-Benefiċjarju rispettiv, filwaqt li ż-żewġ fatturi jiġu ponderati b'60 % u 40 % rispettivament. Jekk il-kundizzjonijiet ta' pagament għar-rilaxx ta' fondi ma jiġux issodisfati, il-Kummissjoni tista' tqassam mill-ġdid parti mill-ammont jew l-ammont kollu lil Benefiċjarji oħrajn, **filwaqt li żżomm bilanċ ġeografiku meta talloka l-fondi mill-Faċilità u tqis il-kapaċitajiet amministrattivi lokali mhux uniformi.**

- (20) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE jenhtieg li japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawk ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁷ u jiddeterminaw b'mod partikolari l-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, ġestjoni indiretta, assistenza finanzjarja, operazzjonijiet ta' tahlit u r-rimborż ta' esperti esterni, u jipprevedu kontrolli fuq ir-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. **Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE jinkludu wkoll reġim ġenerali ta' kundizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni.**

- (22) Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni effiċjenti tal-Faċilità, inkluża l-faċilitazzjoni tal-integrazzjoni tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent fil-ktajjen tal-valur Ewropej, il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenhtieg li joriġinaw mill-Istati Membri, mill-Benefiċjarji, mill-partijiet kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Zona Ekonomika Ewropea u mill-pajjiżi koperti mill-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁸ u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/1529 u pajjiżi li għalihom huwa stabbilit aċċess reċiproku għall-assistenza esterna fil-Benefiċjarji mill-Kummissjoni, sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wieħed minn dawk il-pajjiżi, **f'liema każ l-akkwist jenhtieg li jkun konformi mar-regolament applikabbli tal-UE dwar id-diligenza dovuta fil-ktajjen ta' provvista.**

- (23) Filwaqt li jiġi rrispettat il-prinċipju li l-baġit tal-Unjoni jiġi stabbilit kull sena, jenhtieg li tiġi żgurata l-possibbiltà li jiġu applikati l-flessibbiltajiet f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 għal politiki oħrajn, inkluż għar-riporti u r-riimpenji ta' fondi, biex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tal-fondi tal-Unjoni, b'hekk jiġu mmassimizzati l-fondi tal-Unjoni disponibbli fl-ambitu tal-Faċilità.

- (23a) **Il-faċilitajiet huma strumenti li jirrispondu għal sitwazzjonijiet eċċezzjonali, l-arranġamenti ta' finanzjament u governanza tagħhom jenhtieg li jiżguraw responsabbiltà u skrutinju shah lill-awtorità tal-baġit.**

- (24) L-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Balkani tal-Punent jenhtieg li tkun sostnuta minn sett koerenti, **ċar** u prijoritizzat ta' riformi mmirati u prijoritajiet ta' investment f'kull

⁷ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċizzjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

⁸ Ir-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-9 ta' Ġunju 2021 li jstabbilixxi l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali, li jemenda u li jhassar id-Deċizzjoni Nru 466/2014/UE u jhassar ir-Regolament (UE) 2017/1601 u r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009 (ĠU L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

Benefiċjarju tal-Balkani tal-Punent (Aġenda ta' Riforma) **fil-forma ta' objettivi intermedji u miri li jistgħu jitkejlu**, li jipprovdi qafas għat-tishih tat-tkabbir soċjoekonomiku **inklużiv u sostenibbli**, artikolat b'mod ċar u allinjat mar-rekwiżiti tal-adeżjoni tal-Unjoni. L-Aġenda ta' Riforma se sservi bħala qafas ġenerali biex jintlaħqu l-objettivi ta' din il-Faċilità. **L-Aġenda ta' Riforma jenhtieg li tithejja f'konsultazzjoni mill-qrib mal-partijiet ikkonċernati rilevanti, inklużi l-parlamenti nazzjonali, l-awtoritajiet u l-korpi rappreżentattivi lokali u reġjonali, is-shab soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u esperti permezz ta' konsultazzjonijiet bi skedi ta' żmien u trasparenza biżżejjed, u proċeduri ta' segwitu ċari għall-input mogħti. L-aġenda ta' Riforma jenhtieg li tintbagħat lill-Parlament Ewropew.**

- (25) L-iżborż tal-appoġġ tal-Unjoni jenhtieg li jkun kundizzjonali fuq **in-nuqqas ta' staġnar ekonomiku persistenti**, il-konformità mal-kundizzjonijiet ta' pagament **ċari u predeterminati** u fuq progress li jista' jitkejjel **b'objettivi intermedji u miri korrispondenti** fl-implimentazzjoni tar-riformi stabbiliti fl-Aġendi ta' Riforma vvalutati u approvati formalment mill-Kummissjoni **abbazi tal-gwida interna għall-valutazzjoni tal-issodisfar xieraq tal-kundizzjonijiet ta' pagament**. Ir-rilaxx ta' fondi jenhtieg li jkun strutturat kif xieraq, li jirrifletti l-objettivi tal-Faċilità.
- (26) L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu miżuri ta' riforma mmirati u oqsma ta' investment prijoritarju, flimkien mal-kundizzjonijiet ta' pagament fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi **li jistgħu jitkejlu kif ukoll objettivi intermedji u miri korrispondenti** li jindikaw progress sodisfaċenti jew tlestija ta' dawk il-miżuri, u skeda indikattiva għall-implimentazzjoni ta' dawk il-miżuri. **Jenhtieg li l-Aġendi ta' Riforma jinkludu wkoll kost indikattiv ex ante tar-riformi u tal-investimenti**. Dawk il-passi jenhtieg li jiġu pplanati għal mhux aktar tard mill-31 ta' Awwissu 2027, għalkemm it-tlestija ġenerali tal-miżuri li għalihom jirreferu tali passi tista' testendi lil hinn mill-2027 iżda mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028.
- (27) L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex b'mod effettiv jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-irregolaritajiet, **kwalunkwe tip ta' korruzzjoni, inkluża l-korruzzjoni fil-livelli għolja kif ukoll kwalunkwe forma ta' nepotiżmu jew favoritiżmu**, il-frodi u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovdu fl-ambitu tal-Faċilità, u l-arranġamenti **biex** jevitaw il-finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn, **biex jiġu żgurati l-integrità u l-aħjar użu tar-riżorsi allokat. Wara r-rilaxx tal-fondi, valutazzjoni finanzjarja kontinwa permezz tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll stabbilita fl-ambitu tal-qafas IPA III hija biżżejjed sabiex tiġi evitata d-duplikazzjoni.**
- (27a) **L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu spjegazzjonijiet dettaljati dwar kif dawn jikkontribwixxu għal tranżizzjoni ġusta u diġitali fir-reġjun u jispjegaw kif il-benefiċjarji jiżguraw l-applikazzjoni tal-liġi u l-istandards ambjentali tal-UE u, b'mod partikolari, l-applikazzjoni tal-prinċipju "La Tagħmilx Hsara Sinifikanti". L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu wkoll spjegazzjonijiet dwar kif jiżguraw parteċipazzjoni u konsultazzjoni sinifikattivi tal-awtoritajiet reġjonali u lokali kif ukoll tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-aġendi ta' riforma. L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jispjegaw ukoll kif jassistu fit-titjib tal-aċċess pubbliku għall-informazzjoni u għall-parteċipazzjoni pubblika inkluż l-aċċess għall-informazzjoni ambjentali.**
- (28) Il-miżuri skont l-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jikkontribwixxu għat-titjib ta' sistema effiċjenti ta' ġestjoni u kontroll tal-finanzi pubbliċi, il-ġlieda kontra **kwalunkwe tip ta'**

korruzzjoni *kif ukoll kwalunkwe forma ta' nepotiżmu jew favoritiżmu, il-hasil tal-flus, l-evitar tat-taxxa, l-evażjoni tat-taxxa*, il-frodi u l-kriminalità organizzata *u l-kunflitti ta' interess*, għal sistema effettiva ta' kontroll tal-ghajnuna mill-Istat, bl-ghan li jiġu żgurati kundizzjonijiet ġusti għall-impriżi kollha. Tali miżuri jenħtieġ li jiġu implimentati mill-Benefiċjarju sa data indikattiva li tista' tiġi stabbilita, xierqa għal kull miżura, fl-istadju bikri tal-implimentazzjoni tal-Faċilità.

- (29) *Il-Kummissjoni jenħtieġ li tippubblika l-Aġendi ta' Riforma meta tirċevihom*. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tivvaluta kull Aġenda ta' Riforma abbażi tal-lista *ċara u imparzjali* ta' kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament, *wara konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew dwar il-pjan sottomess*. Sabiex *jiġi supplimentat* dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata s-setgħa *li tadotta att delegat*. Il-Kummissjoni se tqis kif xieraq id-deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE u r-rwol tas-SEAE fejn xieraq, u b' mod partikolari meta timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjoni għall-appoġġ tal-Unjoni.
- (30) *L-att delegat imsemmi* f'dan ir-Regolament jenħtieġ li fl-istess hin *jikkostitwixxi* programm ta' hidma skont it-tifsira tal-Artikolu 110(2) tar-Regolament Finanzjarju fir-rigward tal-ammont ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont dan ir-Regolament.
- (31) Minhabba l-htieġa ta' flessibbiltà fl-implimentazzjoni tal-Faċilità, jenħtieġ li jkun possibbli li Benefiċjarju jagħmel talba motivata lill-Kummissjoni biex jemenda *l-att delegat*, meta l-Aġenda ta' Riforma, inklużi l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti, ma tkunx għadha tista' tinkiseb, parzjalment jew totalment, minhabba ċirkostanzi oġġettivi. Benefiċjarju jenħtieġ li jkun jista' jagħmel talba motivata biex jemenda l-Aġenda ta' Riforma, inkluż billi jipproponi addenda meta rilevanti.
- (32) Jenħtieġ li l-Kummissjoni tkun tista' *tipproponi li* temenda *l-att delegat*, b' mod partikolari biex tqis bidla fl-ammonti disponibbli.
- (33) F'każ ta' tqassim mill-ġdid tal-appoġġ fl-ambitu ta' din il-Faċilità, *abbażi ta' kriterji ċari u imparzjali* li jwassal għal appoġġ addizzjonali lil Benefiċjarju, dan il-Benefiċjarju jenħtieġ li *jipprezenta lill-Kummissjoni* Aġenda ta' Riforma riveduta b' miżuri addizzjonali li għandhom jinkisbu, *u l-Kummissjoni għandha tibgħatha lill Parlament Ewropew*.
- (34) Jenħtieġ li jiġi konkluż Ftehim *Qafas* ma' kull Benefiċjarju biex jiġu stabbiliti l-prinċipji tal-kooperazzjoni finanzjarja bejn l-Unjoni u l-Benefiċjarju, u biex jiġu speċifikati l-mekkaniżmi meħtieġa relatati mal-kontroll, mas-supervizzjoni, mal-monitoraġġ, mal-evalwazzjoni, mar-rapportar u mal-awditjar tal-finanzjament tal-Unjoni fl-ambitu tal-Faċilità, ir-regoli dwar it-taxxi, id-dazji u l-imposti u l-miżuri għall-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, l-investigazzjoni u l-korrezzjoni tal-irregolaritajiet, *il-frodi, kwalunkwe forma ta' korruzzjoni, inkluża l-korruzzjoni fil-livelli għolja, kwalunkwe tip ta' nepotiżmu jew favoritiżmu* u kunflitti ta' interess. Konsegwentement, jenħtieġ li jiġi konkluż ukoll ftehim dwar self ma' kull Benefiċjarju li jistabbilixxi dispożizzjonijiet speċifiċi għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-finanzjament ipprovdut fil-forom ta' self. *Kemm il-Ftehim Qafas kif ukoll il-Ftehim ta' Self għandhom jiġu kondiviżi mal-Parlament Ewropew*.
- (34a) *Il-Ftehim Qafas jenħtieġ li jipprevedi l-obbligu li l-benefiċjarji jiżguraw il-ġbir ta' data adegwata u l-aċċess għal tali data dwar persuni u entitajiet li jirċievu finanzjament, inkluża informazzjoni dwar is-sjeda benefiċjarja, għall-*

implimentazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma, f'konformità mal-prinċipji tal-protezzjoni tad-data tal-UE u mar-regoli applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data.

- (35) L-appoġġ finanzjarju għall-Aġendi ta' Riforma jenħtieġ li jkun possibbli fil-forma ta' self. Fil-kuntest tal-htigijiet ta' finanzjament tal-Balkani tal-Punent, huwa xieraq li tiġi organizzata l-assistenza finanzjarja skont l-istrateġija ta' finanzjament diversifikata prevista fl-Artikolu 220a tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 u stabbilita bħala metodu ta' finanzjament uniku fiha, li huwa mistenni li jtejjeb il-likwidità tal-bonds tal-Unjoni u l-attraenza u l-kosteffettività tal-hruġ tal-Unjoni.
- (36) Huwa xieraq li jiġi pprovdut self lill-Benefiċjarji fuq termini konċessjonali ħafna b'durata massima ta' 40 sena u li l-pagament lura tal-kapital ma jinbediex qabel l-2034. Huwa xieraq ukoll li ssir deroga mill-Artikolu 220(4) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
- (37) Meta jitqies li r-riskji finanzjarji assoċjati mal-appoġġ lill-Benefiċjarji fil-forma ta' self skont dan l-Istrument huma komparabbli mar-riskji finanzjarji assoċjati mal-operazzjonijiet ta' self skont ir-Regolament (UE) 2021/947, il-proviżjonament għall-obbligazzjoni finanzjarja mis-self skont dan ir-Regolament jenħtieġ li jiġi kkostitwit bir-rata ta' 9 %, f'konformità mal-Artikolu 211 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 u l-finanzjament tal-proviżjonament jenħtieġ li jinkiseb minn pakkett ta' EUR 2 biljun fl-ambitu ta' din il-facilità.
- (38) Sabiex jiġi żgurat li r-rata ta' proviżjonament tibqa' adegwata għar-riskji finanzjarji, is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jenħtieġ li tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-emendar tar-rata ta' proviżjonament. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, anke fil-livell ta' esperti, ***kif ukoll mal-Kumitati rilevanti tal-Parlament Ewropew. Dawk*** il-konsultazzjonijiet ***jenħtieġ li*** jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016⁹. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali ***u trasparenza*** fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ***għandhom*** jirċievu d-dokumenti kollha ***mill-Kummissjoni*** fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.
- (39) Sabiex jiġi massimizzat l-ingranaġġ tal-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni biex jiġi attirat investiment addizzjonali, u biex jiġi żgurat il-kontroll tal-UE fuq in-nefqa, l-investimenti fl-infrastruttura li jappoġġjaw l-Aġendi ta' Riforma jenħtieġ li jiġu implimentati permezz tad-WBIF. Proġetti jew programmi individwali jenħtieġ li jiġu ppreżentati lill-Bord Operazzjonali tad-WBIF għall-opinjoni tiegħu biss mat-tlestija tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti definiti fl-Aġendi ta' Riforma. F'każ li ma jiġux issodisfati l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti għall-investimenti fi żmien sena, il-Kummissjoni tista' tqassam mill-ġdid il-finanzjament ta' investiment fl-ambitu tad-WBIF fost il-Benefiċjarji li jifdal.
- (40) Sabiex jiġi żgurat li l-Benefiċjarji jeliminaw finanzjament inizjali għall-implimentazzjoni tal-ewwel riformi, kull Benefiċjarju jenħtieġ li jkollu aċċess sa 7 % tal-ammont totali previst taħt din l-assistenza finanzjarja tal-Facilità fil-forma ta'

⁹ ĠU L123, 12.5.2016, p.1.

prefinanzjament, soġġett għad-disponibbiltà tal-finanzjament u għar-rispett tal-prekundizzjonijiet għall-appoġġ taħt il-Faċilità.

- (41) Huwa importanti li jiġu ggarantiti kemm il-flessibbiltà kif ukoll il-kapaċità tal-programmi fl-għoti ta' appoġġ tal-Unjoni lill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent. Għal dak il-fini, il-fondi fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieġ li jiġu rilaxxati skont skeda semiannwali fissa, soġġett għad-disponibbiltà tal-finanzjament, abbażi ta' talba għar-rilaxx ta' fondi pprezentata mill-Benefiċjarji u wara verifika mill-Kummissjoni tal-issodisfar xieraq kemm tal-kundizzjonijiet generali relatati mal-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza kif ukoll tas-sorveljanza tal-baġit u l-kundizzjonijiet rilevanti ta' pagament, ***jiġifieri l-implimentazzjoni tal-miżuri rilevanti***. Meta kundizzjoni ta' pagament ma tiġix issodisfata ***jew il-miżuri rilevanti ma jiġux implimentati*** f'konformità mal-iskeda ta' żmien indikattiva stabbilita fid-deċiżjoni li tapprova l-Aġenda ta' Riforma, il-Kummissjoni tista' żżomm parti mill-fondi jew il-fondi kollha li jikkorrispondu għal dik il-kundizzjoni. L-iżborż tal-fondi miżmuma korrispondenti jista' jsir matul il-perjodu li jmiss għar-rilaxx tal-fondi u sa 12-il xahar wara l-iskadenza oriġinali stabbilita fl-iskeda ta' żmien indikattiva, dment li l-kundizzjonijiet ta' pagament ikunu ġew issodisfati ***jew il-miżuri rilevanti jkunu ġew implimentati***. Fl-ewwel sena tal-implimentazzjoni, din l-iskadenza jenħtieġ li tiġi estiza għal 24 xahar mill-valutazzjoni negattiva inizjali.
- (41a) ***Sabiex jiġi appoġġjat il-livell xieraq ta' trasparenza għall-benefiċċju tal-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE, ir-riċevitur finali għall-appoġġ mill-Faċilità jenħtieġ li jkun il-persuna fiżika jew l-entità li de facto tirċievi l-finanzjament tal-UE, li tkun il-kuntrattur jew is-sottokuntrattur fil-każ tal-awtorità kontraenti. Il-ministeri, l-aġenziji, jew il-korpi tal-gvern li jissorveljaw, jirregolaw, jew jamministraw il-fondi jenħtieġ li jitqiesu bhala riċevituri finali biss jekk ikunu huma stess involuti fl-eżekuzzjoni u fl-applikazzjoni diretta tax-xogħol jew tas-servizz u jgarrbu l-kostijiet assoċjati.***
- (42) B'deroga mill-Artikolu 116(2) u (5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, huwa xieraq li tiġi stabbilita l-iskadenza tal-pagamenti għall-kontribuzzjonijiet għall-baġits tal-Istat mid-data tal-komunikazzjoni tad-deċiżjoni li tawtorizza l-iżborż lill-Benefiċjarju u li jiġi eskluż il-ħlas tal-imgħax ta' inadempjenza mill-Kummissjoni lill-Benefiċjarju.
- (43) Fil-qafas tal-miżuri restrittivi tal-Unjoni, adottati abbażi tal-Artikolu 29 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u tal-Artikolu 215(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), l-ebda fond jew riżorsa ekonomika ma jistgħu jsiru disponibbli, direttament jew indirettament, lil persuni ġuridici, entitajiet jew korpi ddeżinjati, jew għall-benefiċċju tagħhom, ***jew lil operaturi ta' pajjiżi terzi li jiffaċilitaw iċ-ċirkomvenzjoni tas-sanzjonijiet tal-UE***. Tali entitajiet ddeżinjati, u entitajiet li huma proprjetà tagħhom jew ikkontrollati minnhom, għalhekk ma jistgħux jiġu appoġġjati mill-Faċilità.
- (44) F'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, ir-Regolament (UE, Euratom) 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰ u r-Regolamenti tal-Kunsill

¹⁰ Ir-Regolament (UE) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (GU L 248, 18.9.2011, p. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

(KE, Euratom) Nru 2988/95¹¹, (Euratom, KE) Nru 2185/96¹² u (UE) 2017/1939¹³, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni għandhom jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inklużi miżuri relatati mal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, frodi, **kull tip ta' korruzzjoni inkluża l-korruzzjoni fil-livelli għolja, kull tip ta' nepotiżmu jew favoritiżmu**, kunflitt ta' interess, finanzjament doppju, għall-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b' mod żbaljat, **u meta xieraq, għall-impożizzjoni ta' penali amministrattivi**.

- (45) B' mod partikolari, f'konformità mar-Regolamenti (Euratom, KE) Nru 2185/96 u (UE, Euratom) Nru 883/2013, l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) jenhtieg li jkun f'pożizzjoni li jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jstabilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni **matul l-implimentazzjoni tal-assistenza**.
- (45a) Il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti b' mod effettiv fl-ambitu tal-Facilità. Għal dan l-ghan, jenhtieg li jitwaqqaf Bord tal-Awditjar indipendenti biex jipprova lill-Kummissjoni informazzjoni dwar il-ġestjoni hażina possibbli tal-fondi u jggarantixxi li tinkiseb dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni permezz ta' awditu estern indipendenti. Il-Bord tal-Awditjar jenhtieg li jkun soġġett għall-obbligi ta' rapportar lill-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE), f'konformità mal-Artikolu 24(1) tar-Regolament (UE) 2017/1939. Tali informazzjoni jenhtieg li tkun disponibbli għall-OLAF u għall-UPPE, meta applikabbli, u fejn xieraq għall-awtoritajiet rilevanti tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent. Il-Kummissjoni, bl-assistenza tad-delegazzjonijiet tal-Unjoni, jenhtieg li jkollha d-dritt li twettaq kontrolli regolari dwar il-mod kif il-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent jimplementaw il-fondi tul iċ-ċiklu kollu tal-hajja tal-proġett. Il-Kummissjoni jenhtieg li tingħata biżżejjed riżorsi finanzjarji u umani biex twettaq l-awditu u l-kontrolli. Jenhtieg li l-Bord tal-Awditjar jiżgura djalogu u kooperazzjoni regolari mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri.**
- (46) F'konformità mal-Artikolu 129 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, id-drittijiet u l-aċċess meħtieġa jenhtieg li jingħataw lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri u, meta jkun applikabbli, lill-UPPE, inkluż minn partijiet terzi involuti fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni. **Il-Parlament Ewropew għandu wkoll jingħata d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa. Il-Balkani tal-Punent jenhtieg li jużaw wkoll Sistema ta' Identifikazzjoni Bikrija u ta' Esklużjoni u jirrapportaw irregolaritajiet fir-rigward tal-użu tal-fondi lill-Kummissjoni.**
- (47) Il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti b' mod effettiv fl-ambitu tal-Facilità. Fl-istess ħin, minħabba r-rekord fit-tul tal-

¹¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹² Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tiprotegi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹³ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplementa kooperazzjoni msahħa dwar l-istabiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

assistenza finanzjarja pprovduta lill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent ukoll taħt ġestjoni indiretta, u filwaqt li jitqies l-allinjament gradwali tagħhom mal-istandards u l-prattiki ta' kontroll intern tal-Unjoni, il-Kummissjoni tista' tiddependi ħafna fuq it-tħaddim tas-sistemi nazzjonali ta' kontroll intern u ta' prevenzjoni tal-frodi. B'mod partikolari, il-Kummissjoni u l-OLAF jenħtieġ li jiġu informati dwar il-każijiet suspettati kollha ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitt ta' interessi li jaffettwaw l-implimentazzjoni tal-fondi fl-ambitu tal-Faċilità mingħajr dewmien, **inkluż mill-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri li jkollhom biżżejjed data affidabbli minn sorsi kredibbli u uffċjali. Il-Kummissjoni u l-OLAF jenħtieġ li jipprovdu evalwazzjoni ta' tali sistemi ta' prevenzjoni tal-frodi u joffru rakkomandazzjonijiet għal aġġornamenti jew soluzzjonijiet lill-Benefiċjarji f'konformità mal-acquis tal-UE fil-każ ta' nuqqasijiet. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tirċievi wkoll l-informazzjoni dwar is-sidien benefiċjarji tal-entitajiet legali li jibbenefikaw mill-Faċilità u tippubblika lista ta' persuni u entitajiet legali li jirċievu aktar minn EUR 50 000 b'mod kumulattiv mill-Faċilità.**

- (48) Barra minn hekk, il-Benefiċjarji jenħtieġ li jirrapportaw l-irregolaritajiet inkluż il-frodi li kienu s-sugġett ta' sejba amministrattiva jew ġudizzjarja primarja, mingħajr dewmien, **lill-Bord tal-Awditjar u lill-Kummissjoni u jżommuhom infurmati** dwar il-progress **tal-proċedimenti** amministrattivi u legali. Bl-objettiv ta' allinjament ma' prattiki tajbin fl-Istati Membri, dan ir-rapportar jenħtieġ li jsir b'mezzi elettronici, bl-użu tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet, stabbilita mill-Kummissjoni.
- (48a) **Sabiex jitkejjel il-progress fl-objettivi tal-Faċilità, il-Kummissjoni u l-Benefiċjarju jenħtieġ li jistabbilixxu korrelazzjoni ċara bejn l-ammonti mħallsa disponibbli għall-Benefiċjarju, f'appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli u self u l-kostijiet imġarrba biex jinkisbu l-indikaturi.**
- (49) Kull Benefiċjarju jenħtieġ li jistabbilixxi sistema ta' monitoraġġ li tikkontribwixxi għal rapport semiannwali dwar l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament tal-Aġenda tiegħu li jakkumpanjaw it-talba semiannwali għar-rilaxx ta' fondi. Il-Benefiċjarji jenħtieġ li jiġbru data u informazzjoni u jipprovdu aċċess għalihom li jippermettu l-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni ta' irregolaritajiet, frodi, **kwalunkwe tip ta' korruzzjoni inkluża l-korruzzjoni fil-livelli għolja, kwalunkwe tip ta' nepotiżmu u favoritiżmu**, u kunflitti ta' interess, fir-rigward tal-miżuri appoġġjati mill-Faċilità.
- (50) Il-Kummissjoni jenħtieġ li tiżgura li jiġu stabbiliti mekkaniżmi ċari ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni **imparzjali** sabiex jiġu pprovduti responsabbiltà u trasparenza effettivi fl-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, u biex tiġi żgurata valutazzjoni effettiva tal-progress lejn l-ilhuq tal-objettivi ta' dan ir-Regolament.
- (51) Il-Kummissjoni jenħtieġ li tippovdi rapport annwali dwar il-progress fl-implimentazzjoni tar-Regolament u tal-Faċilità lill-Parlament Ewropew u lill-Kumitat imsemmi f'dan ir-Regolament. **Ir-rapport annwali jenħtieġ li jinkludi valutazzjoni dettaljata tal-valur miżjud u l-addizzjonalità ta' din il-Faċilità, tas-sinergiji u l-komplementarjetajiet bejn l-appoġġ kopert minn din il-Faċilità u r-Regolament (UE) 2021/1529, kif ukoll deskrizzjoni tal-arranġamenti u tal-miżuri mehuda mill-Kummissjoni biex jiġi evitat finanzjament doppju, bil-hsieb li jiġi protett il-baġit tal-Unjoni. Jenħtieġ li jiġi stabbilit djalogu regolari mal-Parlament Ewropew u mal-kumitati rilevanti tiegħu.**

- (51a) *Bhala miżura ta' responsabbiltà pubblika, il-gvernijiet tal-Benefiċjarji, inklużi l-ministri rilevanti, jenhtieg li jinfurmaw lill-Parlamenti tal-Benefiċjarji b'mod regolari dwar l-implimentazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma rispettivi. Il-forniment tal-informazzjoni rilevanti kollha fil-hin lill-Parlamenti tal-Benefiċjarji, li jippermetti djalogu interistituzzjonali interattiv tal-inqas kull tliet xhur mal-membri rilevanti tal-kabinett huwa essenzjali biex tkun possibbli t-trasparenza. Ir-rapportar li jippermetti li jkun hemm sorveljanza jenhtieg li jiġi pprovdut ukoll bhala parti mill-approvazzjoni annwali tal-baġit tal-Benefiċjarji.*
- (52) Il-Kummissjoni jenhtieg li twettaq evalwazzjoni tal-Faċilità mat-tlestija tagħha u *tippreżenta r-riżultati tagħha fil-kumitati responsabbli fil-Parlament Ewropew.*
- (53) ■ Il-Benefiċjarji jenhtieg li *jappoġġjaw* media pluralistika *li ssahhah* u *tippromwovi* l-fehim tal-valuri tal-Unjoni u l-benefiċċji u l-obbligi ta' shubija potenzjali mal-Unjoni, filwaqt li jiġu indirizzati d-dizinformazzjoni u l-manipulazzjoni tal-informazzjoni u *interferenza minn barranin. Jehtieg* li tiġi żgurata wkoll il-vizibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni, *inkluż permezz ta' kampanji ta' komunikazzjoni effettivi mill-Kummissjoni Ewropea u mid-Delegazzjonijiet tal-UE fuq il-post sabiex jiġu promossi l-benefiċċji tal-assistenza tal-Unjoni fil-Benefiċjarju.*
- (54) Peress li l-objettivi ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-TUE. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg biex jintlaħqu dawk l-objettivi.
- (55) ■ Dan ir-Regolament jenhtieg li jidhol fis-seħh fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f' *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea,*

ADOPTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1 Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent (il-“Faċilità”).
Dan jistabbilixxi l-objettivi tal-Faċilità, il-finanzjament tagħha, il-baġit għall-perjodu 2024-2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni skontha u r-regoli għall-ghoti ta' tali finanzjament.
2. Il-Faċilità għandha *tikkomplementa r-Regolament (UE) 2021/1529 biex* tipprovdi assistenza lill-Balkani tal-Punent għat-twettiq ta' riformi soċjoekonomiċi *inklużivi u sostenibbli allinjati mal-valuri tal-Unjoni* u investimenti biex jiġu implimentati l-Aġendi ta' Riforma rispettivi tagħhom, kif stabbilit fil-Kapitolu III. *Il-Faċilità*

għandha tikkontribwixxi wkoll għall-ġlieda kontra l-faqar u l-indirizzar tal-qgħad u twassal għall-holqien tal-impjiegi.

Artikolu 2
Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. “Benefiċjarju” tfisser kwalunkwe wiehed minn dawn li ġejjin: l-Albanija, il-Bożnija-Herzegovina, il-Kosovo, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq u s-Serbja;
2. “Pakkett tat-Tkabbir” tfisser il-Komunikazzjoni annwali dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE u d-dokumenti ta' ħidma tal-persunal li jakkumpanjawha;
3. “Ftehim *Qafas*” tfisser ftehim konkluż bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarju li jstabilixxi l-prinċipji tal-kooperazzjoni finanzjarja bejn il-Benefiċjarju u l-Kummissjoni skont dan ir-Regolament. Dan l-arranġament jikkostitwixxi ftehim ta' finanzjament skont it-tifsira tal-Artikolu 114(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 fir-rigward tal-Fondi skont l-Artikolu 6(2), il-punt a;
4. “Ftehim ta' self” tfisser arranġament konkluż bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarju li jstabilixxi l-kundizzjonijiet applikabbli għall-appoġġ tal-Faċilità;
5. “Aġendi ta' Riforma” tfisser pakkett komprensiv ta' sett koerenti u prijoritizzat ta' riformi mmirati *allinjati mal-valuri tal-Unjoni* u oqsma ta' investiment prijoritarju f'kull Benefiċjarju, inklużi kundizzjonijiet ta' pagament li jindikaw progress sodisfaċenti jew tlestija ta' dawk il-mizuri, u skeda ta' żmien indikattiva għall-implimentazzjoni ta' dawk il-mizuri;
6. “Mizuri” tfisser riformi u investimenti fl-ambitu tal-Aġendi ta' Riforma skont il-Kapitolu III;
7. “Kundizzjonijiet ta' Pagament” tfisser kundizzjonijiet għar-rilaxx ta' fondi li jieħdu l-forma ta' passi kwalitattivi jew kwantitattivi osservabbli u li jistgħu jitkejlu li għandhom jiġu implimentati mill-Benefiċjarji, kif stabbilit fl-Aġendi ta' Riforma skont il-Kapitolu III bħala kundizzjonijiet għar-rilaxx ta' fondi;
8. “Operazzjoni ta' taħlit” tfisser operazzjoni appoġġjata mill-baġit tal-Unjoni li tgħaqqad forom ta' appoġġ mhux ripagabbli, mill-baġit tal-Unjoni ma' forom ta' appoġġ ripagabbli mill-iżvilupp jew minn istituzzjonijiet ta' finanzjament pubbliku oħrajn, jew minn istituzzjonijiet ta' finanzjament kummerċjali u investituri;
- 8a. ***“Riċevitur finali” tfisser kuntrattur, sottokuntrattur, espert estern remunerat jew persuna jew entità li tirċievi premijiet jew fondi mill-Faċilità;***
- 8b. ***“La tagħmilx hsara sinifikanti” tfisser li ma tappoġġjax jew ma twettaqx attivitajiet ekonomiċi li jagħmlu hsara sinifikanti lil kwalunkwe objettiv ambjentali skont it-tifsira tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852.***

Artikolu 3
Objettivi tal-Faċilità

1. L-objettivi ġenerali tal-Faċilità għandhom ikunu li:

- (a) taċċellera l-integrazzjoni ekonomika reġjonali **u tippromwovi l-iżvilupp reġjonali bbilanċjat permezz tat-tishih tal-koeżjoni soċjali u territorjali** u l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni;
- (b) taċċellera l-konverġenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Benefiċjarji, **inkluża d-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomiji tagħhom, u tas-soċjetajiet** mal-Unjoni;
- (c) **f'konformità mal-objettiv ġenerali tal-IPA III**, taċċellera l-allinjament mal-valuri, il-liġijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni **permezz tal-adozzjoni u l-implimentazzjoni ta' riformi** bil-ħsieb tas-sħubija **futura** mal-Unjoni

2. L-objettivi speċifiċi tal-Faċilità għandhom **ikunu** li:

- (a) taċċellera t-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji għal ekonomiji sostenibbli, **newtrali għall-klima** u inkluzivi, li kapaċi jifilhu għall-perssonijiet kompetittivi tas-suq tas-suq uniku tal-Unjoni, u għal ambjent ta' investiment stabbli **u jnaqqsu d-dipendenzi strateġiċi**;
- (b) tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali **bbażata fuq ir-regoli u l-istandards tal-Unjoni**, b'mod partikolari permezz ta' progress **tanġibbli** fl-istabiliment tas-Suq Reġjonali Komuni, **li ġew miftiehma fl-2020 bhala parti mill-Proċess ta' Berlin**;
- (c) tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika tal-Benefiċjarji mas-suq uniku tal-Unjoni, **inkluż permezz tal-promozzjoni tal-industrija lokali u ktajjen tal-valur reżiljenti tal-Unjoni**;
- (d) tappoġġja l-integrazzjoni ekonomika reġjonali, **tindirizza l-isfidi soċjali, tappoġġja l-koeżjoni soċjali u territorjali, b'allinjament mal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, kif ukoll l-integrazzjoni mtejba mas-suq uniku tal-UE permezz ta' konnettività mtejba u sostenibbli** fir-reġjun f'konformità man-Networks Trans-Ewropej;
- (e) **issahhaħ il-protezzjoni ambjentali, il-bijodiversità u taċċellera t-tranzizzjoni ekoloġika inklużiva u sostenibbli lejn in-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050, f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi u l-Patt Ekoloġiku**, f'konformità mal-Aġenda Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari l-enerġija **rinnovabbli, u s-setturi tal-agrikoltura**, inkluża t-tranzizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari dekarbonizzata, **filwaqt li jiġi żgurati li l-investimenti kollha għandhom ikunu allinjati bis-sħiħ mal-acquis tal-Unjoni dwar il-klima u l-prinċipju "la tagħmilx hsara sinifikanti" u jirrispettawhom bis-sħiħ**;
- (f) tippromwovi t-trasformazzjoni diġitali **u l-hiliet diġitali** bhala faċilitatur għall-iżvilupp sostenibbli u t-ktabbir inkluziv;
- (g) tingħata spinta lill-innovazzjoni, **ir-riċerka, u l-koperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet akkademiċi u l-industrija** b'appoġġ għat-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, **b'enfasi partikolari fuq l-intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju u n-negozji godda bbażati lokalment**;
- (h) tingħata spinta lill-edukazzjoni, lit-taħriġ, lit-taħriġ mill-ġdid u lit-titjib tal-hiliet ta' kwalità **fil-livelli kollha, u b'enfasi partikolari fuq iż-żgħażaġh**, u lill-politiki

tal-impjieg *f'konformità mal-prijoritajiet ta' adeżjoni tal-Unjoni, inklużi dawk biex jiġi miġġieled il-qgħad fost iż-żgħażaġh, il-prevenzjoni tal-eżodu ta' mhuh u l-appoġġ għall-komunitajiet vulnerabbli;*

- (i) issaħħah ulterjorment l-elementi fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, *inklużi d-drittijiet fundamentali tax-xogħol, l-aċċess għall-kura tas-saħħa u l-libertajiet fundamentali u l-ġlieda kontra r-reati ta' mibegħda*, permezz *tat-tishih tal-istituzzjonijiet demokratiċi, inkluż fil-livell reġjonali u lokali*, tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msaħħa, *it-tishih tal-ġlieda kontra l-frodi u ta' kull ta' korruzzjoni, inklużi l-korruzzjoni f'livell għoli u l-istrutturi oligarki, kwalunkwe tip ta' nepotiżmu u favoritiżmu u kunflitti ta' interess*, il-kriminalità organizzata, *il-kriminalità tranżnazzjonali u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evażjoni tat-taxxa, l-evitar tat-taxxa, l-ippjanar aggressiv tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa, it-tixrid tad-diżinformazzjoni u l-interferenza barranija sovversiva*; il-konformità mad-dritt internazzjonali *u l-allinjament mal-Politika Estra u ta' Sigurtà Komuni tal-Unjoni*; issaħħah il-libertà *u l-indipendenza tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili*; trawwem id-djalogu soċjali *u tiżgura li jissahħu l-kapaċitajiet tal-partijiet ikkonċernati, inklużi s-shab soċjali*; tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, *l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u l-bniet*, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssahħah ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu *għall-minoranzi kollha, inklużi l-minoranzi etniċi u reliġjużi, il-komunità LGBTI+ u l-persuni li jappartjenu għal gruppi vulnerabbli ohra; ittejjeb l-inklużjoni tal-persuni b'diżabbiltà u l-aċċessibbiltà għalihom*;
- (j) issaħħah l-effettività tal-amministrazzjoni pubblika, *tiżgura l-aċċess għall-informazzjoni, inkluża l-informazzjoni ambjentali, l-iskrutinju pubbliku u l-involvement tas-soċjetà ċivili fil-proċessi tat-tehid ta' deċiżjonijiet, tappoġġja d-deċentralizzazzjoni u l-iżvilupp lokali*; tappoġġja t-trasparenza, *ir-responsabbiltà*, ir-riformi strutturali u l-governanza tajba fil-livelli kollha, inkluż *fir-rigward tas-setgħat ta' sorveljanza u inkjesta fuq id-distribuzzjoni ta' fondi pubbliċi u l-aċċess għalihom kif ukoll fl-oqsma tal-ġestjoni finanzjarja pubblika u l-akkwist pubbliku u l-kontroll tal-għajjnuna mill-Istat, u tiżgura l-protezzjoni effettiva tal-informaturi; tibni l-kapaċitajiet lokali u tinvesti fil-persunal amministrattiv fil-Benefiċjarji u thegġeġ is-sekondar ta' esperti għal istituzzjonijiet nazzjonali responsabbli f'implimentazzjoni tal-Faċilità fil-Benefiċjarji*; tappoġġja inizzjattivi u korpi involuti fl-appoġġ u fl-infurzar tal-gustizzja internazzjonali fil-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent;
- (ja) *issaħħah il-kooperazzjoni reġjonali u transfruntiera, ir-relazzjonijiet tajbin ta' vicinat, ir-rikonċiljazzjoni, kif ukoll il-kuntatti interpersonali.*

Artikolu 4

Prinċipji ġenerali

- 1. *Il-qafas ta' politika tat-tkabbir iddefinit mill-Kunsill Ewropew u mill-Kunsill, il-ftehimiet li jistabbilixxu relazzjoni legalment vinkolanti mal-Benefiċjarji, kif ukoll ir-riżoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew, il-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni u l-komunikazzjonijiet kongunti tal-Kummissjoni u tar-Rappreżentant Għoli tal-*

Unjoni għall-Affarjiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, għandhom jikkostitwixxu l-qafas ta' politika ġenerali għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament. Il-Kummissjoni għandha tiżgura koerenza bejn l-assistenza fl-ambitu ta' dan ir-Regolament u l-qafas ta' politika tat-tkabbir.

1. Il-kooperazzjoni fl-ambitu tal-Faċilità għandha tkun ibbażata **fuq il-htigijiet** u għandha tippromwovi l-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri s-sjieda tal-prijoritajiet tal-iżvilupp mill-Benefiċjarji, enfasi fuq **kundizzjonalità ċara u riżultati tangibbli**, sħubijiet inklużivi **ma' awtoritajiet lokali u reġjonali, shab soċjali, organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u assoċjazzjonijiet volontarji, u relazzjonijiet tajbin ta' viċinat**, trasparenza u responsabbiltà reċiproka. Il-kooperazzjoni għandha tkun ibbażata fuq allokazżjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-riżorsi.
2. L-appoġġ mill-Faċilità għandu jkun addizzjonali għall-appoġġ ipprovdut taht programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni. L-attivitajiet eliġibbli għall-finanzjament skont dan ir-Regolament jistgħu jirċievu appoġġ minn programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni dment li tali appoġġ ma jkoprix l-istess kost **u li s-sorveljanza u l-kontroll baġitarju xierqa huma stabbiliti. Il-Kummissjoni għandha tiżgura komplementarjetajiet u sinerġiji bejn il-Faċilità u l-programmi l-oħra tal-Unjoni, bil-hsieb li tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-assistenza u l-finanzjament doppju. Ma għandu jkun hemm l-ebda trikkib bejn l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu ta' dan ir-Regolament u r-Regolament (UE) 2021/1529.**
3. Sabiex jiġu promossi l-komplementarjetà u l-effiċjenza tal-azzjoni tagħhom, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jevitaw id-duplikazzjoni bejn l-assistenza skont dan ir-Regolament u assistenza oħra pprovduta mill-Unjoni, mill-Istati Membri, minn pajjiżi terzi, minn organizzazzjonijiet u entitajiet multilaterali u reġjonali, bħall-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali rilevanti, l-aġenziji u d-donaturi mhux tal-Unjoni, f'konformità mal-prinċipji stabbiliti għat-tishih tal-koordinazzjoni operazzjonali fil-qasam tal-assistenza esterna, inkluż permezz ta' koordinazzjoni msahha mal-Istati Membri fil-livell lokali.
- 3a. **L-ghoti ta' assistenza makrofinanzjarja ma għandux jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.**
4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità għandhom **ikunu konformi mal-istandards soċjali, klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni**, jintegraw il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali **u l-konservazzjoni ta' ekosistemi, standards tat-trattament xieraq tal-annimali, inklużi, meta xieraq, valutazzjonijiet tal-impatt fuq l-ambjent, filwaqt li jirrispettaw bis-shih** id-drittijiet tal-bniedem, **id-drittijiet soċjali u tax-xogħol**, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, **l-immaniġġjar sostenibbli tal-ilma**, u meta rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġjaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhqqu diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu **kompatibbli mal-prinċipji** "la tagħmilx ħsara **sinifikanti**" u li "ħadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.
5. Il-Benefiċjarji u l-Kummissjoni għandhom jiżguraw li l-ugwaljanza bejn **il-ġeneri**, l-integrazzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri jitqiesu u jiġu promossi matul it-tnejjija tal-Aġendi ta' Riforma u l-implimentazzjoni

tal-Facilità. Il-Benefiċjarji u l-Kummissjoni għandhom jieħdu passi xierqa biex jipprevjenu kwalunkwe diskriminazzjoni bbażata fuq il-generu, l-origini razzjali jew etnika, ir-religjon jew it-twelmin, id-dizabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali. Il-Kummissjoni se tirrapporta dwar dawn il-miżuri fil-kuntest tar-rapportar regolari tagħha skont il-Pjanijiet ta' Azzjoni dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi.

6. Il-Facilità ma għandhiex tappoġġja attivitajiet jew miżuri li huma inkompatibbli mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima tal-Benefiċjarji, il-Kontribut tagħhom Stabbilit fil-Livell Nazzjonali skont il-Ftehim ta' Pariġi, u l-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sa **mhux aktar tard** mill-2025 jew li jiġu promossi investimenti fil-fjuwils fossili, jew li jikkawżaw effetti negattivi sinifikanti fuq l-ambjent jew fuq il-klima **jew fuq il-bijodiversità**.
- 6a. ***F'konformità mal-prinċipju tas-shubija tal-UE u mal-Kodiċi ta' Kondotta tal-UE, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-partijiet ikkonċernati rilevanti, inklużi il-Parlamenti nazzjonali tal-Benefiċjarji, l-awtoritajiet lokali u reġjonali, is-shab soċjali kif ukoll l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, jiġu kkonsultati b'mod xieraq u ġust u jkollhom aċċess f'waqtu għall-informazzjoni rilevanti biex ikunu jistgħu jipparteċipaw b'mod sinifikattiv fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-attivitajiet eliġibbli għall-finanzjament fl-ambitu ta' din il-Facilità, u fil-proċessi ta' monitoraġġ, ta' skrutinju u ta' evalwazzjoni relatati. Tali involviment għandu jfittex li jirrappreżenta l-pluraliżmu tas-soċjetà fil-Balkani tal-Punent.***
7. Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Benefiċjarji, għandha **tiżgura l-implimentazzjoni** tal-impenji tal-Unjoni biex jiżdiedu t-trasparenza u r-responsabbiltà fl-għoti tal-assistenza, **permezz tal-implimentazzjoni** u t-tishih tas-sistemi ta' kontroll intern u l-politiki kontra l-frodi **robusti**, u billi l-informazzjoni dwar il-volum u l-allokkazzjoni tal-assistenza tkun disponibbli **pubblikament b'mod obligatorju, sal-livell tar-riċevitur finali** permezz ta' **portal uniku** fuq il-web, **inkluża lista ta' persuni u entitajiet legali li jirċievu ammonti kumulattivi aktar minn EUR 50 000**, u għandhom jiżguraw li d-data tkun **aġġornata**, komparabbli u tkun tista' tiġi aċċessata, kondiviża u ppubblikata faċilment.
- 7a. ***Sabiex tiġi iżgurata l-effiċjenza tal-istrument finanzjarju, l-Istati Membri jistgħu jniedu konsultazzjonijiet regolari u kondiviżi mal-Benefiċjarji biex joffru assistenza fil-formulazzjoni tal-programm.***

Artikolu 5

Prekundizzjonijiet għall-appoġġ tal-Unjoni

1. Il-prekundizzjonijiet għall-appoġġ taht il-Facilità għandhom ikunu li l-Benefiċjarji **jtejbu**, iħarsu u jirrispettaw mekkanizmi demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partiti **li tiffunzjona, jissalvagwardjaw il-media hielsa u pluralistika u jiġġieldu kontra d-dizinformazzjoni u l-manipulazzjoni tal-informazzjoni u interferenza minn barranin**, u jħarsu l-istat tad-dritt, **anke fid-dawl tat-theddid għall-interessi finanzjarji tal-Unjoni**, u jiggwarantixxu **l-protezzjoni** u r-rispett għall-obbligi kollha tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu **għall-minoranzi u l-komunitajiet kollha**.

Prekundizzjoni oħra għandha tkun l-allinjament shih mal-politika estera u

ta' sigurtà komuni tal-Unjoni, inkluż l-adozzjoni ta' miżuri restrittivi kontra r-Russja, kif ukoll mar-rekwiżiti fil-qasam tal-viżi tal-UE għal pajjiżi terzi.

Prekundizzjoni oħra għandha tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv **bi progress ċar li jista' jitkejjel u li jgħib riżultati tanġibbli** fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom **sabiex** jimplimentaw bis-shiħ l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors lejn in-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

2. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 qabel ma l-fondi, **inkluż il-prefinanzjament**, jiġu rilaxxati lill-Benefiċjarji taħt il-Faċilità u matul il-perjodu tal-appoġġ ipprovdut taħt il-Faċilità filwaqt li jitqies kif xieraq l-aħħar **Rapport dwar l-Istat tad-Dritt u l-Pakkett tat-Tkabbir kif ukoll riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Parlament Ewropew. Il-Kummissjoni għandha tqis ukoll ir-rakkomandazzjonijiet rilevanti tal-korpi internazzjonali, bħall-OSKE/ODIHR u l-Kunsill tal-Ewropa u l-Kummissjoni ta' Venezja tagħha f'dan il-proċess.** Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni **abbażi ta' kriterji ċari u imparzjali** li tikkonkludi li whud minn dawn il-prekundizzjonijiet ma jiġux issodisfati, u **f'tali każijiet, għandha** żżomm ir-rilaxx ta' fondi msemmi fl-Artikolu 21, irrISPettivament mill-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament imsemija fl-Artikolu 16(3). **Il-Kummissjoni għandha** żżomm ir-rilaxx ta' fondi **f'każijiet ta' nuqqas persistenti ta' progress, nuqqasijiet serji u rigressjoni f'dak li għandu x'jaqsam mal-istat tad-dritt u mar-riformi fundamentali wara li tikkonsulta mal-Parlament Ewropew u l-Kunsill. Il-Kummissjoni għandha** tiżviluppa u tippubblika linji gwida ċari dwar l-applikazzjoni tal-kundizzjonalità għar-rilaxx tal-finanzjament. **Il-valutazzjoni tal-Kummissjoni għandha tiġi trażmessa simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Il-Benefiċjarji jistgħu** jingħataw l-opportunità li jirrimedjaw in-nuqqasijiet **sabiex jissodisfaw il-prekundizzjonijiet, biex b'hekk il-Kummissjoni tkun tista' tirrorilaxxa l-fondi wara valutazzjoni pożittiva.**

KAPITOLU II

Finanzjament u implimentazzjoni

Artikolu 6 Baġit

1. Ir-rizorsi li għandhom isiru disponibbli permezz tal-Faċilità, skont il-paragrafi 2 u 3, ma għandhomx jaqbu EUR 6 000 000 000 għall-perjodu mill-2024 sal-2027.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Faċilità għandu jkun ta' EUR 2 000 000 000 għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2027, li minnhom:
 - (a) 98,5 % ikunu fil-forma ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli lill-Benefiċjarji għall-implimentazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma;
 - (b) 1,5 % għan-nefqa skont il-paragrafu 6.
3. L-appoġġ fil-forma ta' self, għandu jkun disponibbli għal ammont sa EUR 4 000 000

000 għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Dicembru 2027. Dak l-ammont ma għandux jikkostitwixxi parti mill-ammont tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna skont it-tifsira tal-Artikolu 31(4) tar-Regolament Nru 2021/947.

In-nomenklatura tal-baġit tal-Faċilità għandha tkun strutturata skont l-oġettivi speċifiċi tagħha, bil-hsieb li jiġu żgurati trasparenza u responsabbiltà shah lill-awtorità tal-baġit.

L-ammonti għandhom jiġu mobilizzati kull sena mill-awtorità tal-baġit. In-nomenklatura tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent għandha tkun magħmula minn partiti baġitarji addizzjonali, li jikkorrispondu għal kull Benefiċjarju skont dan ir-Regolament.

4. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-ammont indikattiv inizjali ta' finanzjament disponibbli għal kull Benefiċjarju, f'konformità mal-metodoloġija stabbilita fl-Anness I, ***fl-att delegat*** korrispondenti ***msemmi*** fl-Artikolu 15, ikkalkolat abbażi tal-aħħar data disponibbli fil-jum tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament f'konformità mal-Artikolu 29. L-ammonti indikattivi jistgħu jinbidlu matul l-implimentazzjoni f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fl-Artikolu 21.
5. Skont l-Artikolu 19, l-ammont ta' fondi disponibbli skont il-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent (WBIF) imsemmi fl-Artikolu 12 tar-Regolament (UE) 2021/1529¹⁴ għandu jkun tal-inqas 50 % tal-ammont globali fil-paragrafu 1. Dik il-kontribuzzjoni għandha tinkludi l-ammont shiħ ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli kif imsemmi fil-paragrafu 2 il-punt (a) ta' dan l-Artikolu wara li jitnaqqas l-ammont ta' proviżjonament.
6. Ir-rizorsi msemmija fil-paragrafu 2 il-punt (b) jistgħu jintużaw għall-assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità, ***bhall-iżvilupp ta' kapaċitajiet lokali, esperti sekondati lill-istituzzjonijiet nazzjonali responsabbli tal-Benefiċjarji, il-valutazzjonijiet tal-impatt, l-azzjonijiet*** preparatorji, il-monitoraġġ, il-kontroll, l-awditjar u l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, li huma meħtieġa għall-ġestjoni tal-Faċilità u għall-ilħuq tal-oġettivi tagħha, b'mod partikolari studji, laqgħat ta' esperti, taħriġ, konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet tal-benefiċjarji, konferenzi, konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, ***inkluż l-awtoritajiet lokali u reġjonali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili***, azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inklużi azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni inklużivi, u komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn huma ***strettament*** relatati mal-oġettivi ta' dan ir-Regolament, l-ispejjeż marbuta man-networks tal-IT li jiffukaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju tal-informazzjoni, l-ghodod korporattivi tat-teknoloġija tal-informazzjoni, kif ukoll in-nefqa l-oħra kollha fil-kwartieri ġenerali u fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni għall-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni meħtieġ għall-Faċilità. Fl-aħħar nett, l-ispejjeż jistgħu jkopru wkoll il-kostijiet ta' attivitajiet ***ta' trasparenza*** oħrajn ta' appoġġ bhall-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti jew tal-programmi fil-prattika u l-kostijiet tal-konsulenza bejn il-pari u tal-esperti għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tar-riformi u tal-investimenti. ***Meta r-rizorsi jintużaw għal skopijiet ta' awditjar, il-kunflitti ta' interess bejn l-entità li twettaq l-awditjar u attivitajiet oħra ta' dik l-entità fil-qafas tal-Faċilità, bhall-konsulenza jew l-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni, il-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-***

¹⁴ Ir-Regolament (UE) Nru 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Settembru 2021 li jistabbilixxi l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), GU L330, 20.09.2021.

proġetti, għandu jiġi żvelat u pprevenut.

Artikolu 7

Implimentazzjoni u forom ta' finanzjament mill-Unjoni

1. Il-Faċilità għandha tiġi implimentata f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, jew f'ġestjoni diretta jew f'ġestjoni indiretta ma' kwalunkwe waħda mill-entitajiet imsemmija fl-Artikolu 62(1), l-ewwel subparagrafu, il-punt (c) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Il-finanzjament tal-Unjoni jista' jiġi pprovdut fi kwalunkwe waħda mill-forom stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, b'mod partikolari l-assistenza finanzjarja, l-ġhotjiet, l-akkwist u l-operazzjonijiet ta' taħlit.
3. Skont il-kapaċità operazzjonali u finanzjarja meħtieġa, l-entità fdata li timplimenta operazzjonijiet ta' taħlit tista' tkun **il-grupp tal-Bank** Ewropew tal-Investment **■**, istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali multilaterali, bhall-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, jew istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej bilaterali, bhall-banek tal-iżvilupp **jew il-Grupp tal-Bank Dinji. ■**

Meta jkun possibbli, l-istituzzjonijiet finanzjarji multilaterali mhux Ewropej jistgħu jipparteċipaw fil-Faċilità permezz ta' operazzjonijiet kongunti mal-istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej.

L-Istati Membri, il-pajjiżi terzi, l-organizzazzjonijiet internazzjonali, l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali jew is-sorsi l-oħra jistgħu jipprovdu kontribuzzjonijiet finanzjarji addizzjonali, anki għall-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet ta' taħlit fl-ambitu tal-Faċilità. Tali kontribuzzjonijiet għandhom jikkostitwixxu dhul assenjat estern skont it-tifsira tal-Artikolu 21(2), il-punti (a)(ii), (d), u (e) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.

Artikolu 8

Regoli dwar l-eligibbiltà ta' persuni u entitajiet, l-orijini tal-provvista u tal-materjali u r-restrizzjoni fl-ambitu tal-Faċilità

1. Il-partiċipazzjoni fil-proċeduri ta' akkwist u ta' għoti ta' għotjiet għal attivitajiet ifffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità għandha tkun miftuħa għal organizzazzjonijiet internazzjonali u reġjonali u għall-persuni fiżiċi kollha li huma ċittadini ta', u għal persuni ġuridiċi li huma stabbiliti b'mod effettiv fi:
 - (a) l-Istati Membri, il-Benefiċjarji, il-partijiet kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u l-pajjiżi koperti mill-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/947 u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/1529;
 - (b) il-pajjiżi **li jipprovdu livell ta' appoġġ lill-Benefiċjarji komparabbli ma' dak ipprovdut mill-Unjoni filwaqt li jitqies id-daqs tal-ekonomija tagħhom** u li għalihom huwa stabbilit aċċess reċiproku għall-assistenza esterna mill-Kummissjoni fil-Benefiċjarji **f'konformità mal-awtonomija strateġika tal-Unjoni.**
2. L-aċċess reċiproku msemmi fil-paragrafu 1 il-punt (b), jista' jingħata għal perjodu limitat ta' tal-inqas sena, kull meta pajjiż jagħti eligibbiltà fuq termini ugwali lill-

entitajiet mill-Unjoni u mill-pajjizi eliġibbli fl-ambitu tal-Faċilità.

Il-Kummissjoni għandha tiddeciedi dwar l-aċċess reċiproku wara li tikkonsulta lill-Benefiċjarju kkonċernat.

3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandhom joriġinaw minn kwalunkwe pajjiz imsemmi fil-paragrafu 1 il-punt (a) u l-punt (b), sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wiehed minn dawk il-pajjizi. ***F'dak il-każ, l-akkwist għandu jkun konformi mar-regolamenti applikabbli tal-Unjoni dwar id-diligenza dovuta fil-ktajjen tal-provvista.*** Barra minn hekk, japplikaw ir-regoli dwar ir-restrizzjonijiet fil-paragrafu 6.
4. Ir-regoli dwar l-eliġibbiltà skont dan l-Artikolu ma għandhomx japplikaw għal, u ma għandhomx johlqu restrizzjonijiet fuq in-nazzjonalità għal, persuni fiżiċi impjegati jew ikkuntrattati legalment b'mod ieħor minn kuntrattur eliġibbli jew, meta jkun applikabbli, sottokuntrattur hlief meta r-restrizzjonijiet fuq in-nazzjonalità jkunu bbażati fuq ir-regoli previsti fil-paragrafu 6.
5. Għal azzjonijiet kofinanzjati b'mod kongunt minn entità jew implimentati f'gestjoni diretta jew indiretta ma' entitajiet kif imsemmi fl-Artikolu 62(1), il-punt (c) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, għandhom japplikaw ukoll ir-regoli ta' dawk l-entitajiet. Dan huwa mingħajr preġudizzju għar-restrizzjonijiet stabbiliti skont il-paragrafu 6, li għandhom jiġu riflessi kif xieraq fil-ftehimiet konklużi ma' dawk l-entitajiet.
6. Ir-regoli ta' eliġibbiltà u ta' oriġini tal-provvisti u l-materjali msemmija fil-paragrafi 1 u 3 u n-nazzjonalità tal-persuni fiżiċi msemmija fil-paragrafu 4 jistgħu jkunu ristretti fir-rigward tan-nazzjonalità, il-post ġeografiku jew in-natura tal-entitajiet legali li jipparteċipaw fil-proċeduri ta' għoti kif ukoll fir-rigward tal-oriġini ġeografika tal-provvisti u l-materjali, fil-każijiet li ġejjin:
 - (a) meta tali restrizzjonijiet ikunu meħtieġa minhabba n-natura speċifika u/jew l-oġettivi tal-attività jew tal-proċedura speċifika ta' għoti u/jew meta dawn ir-restrizzjonijiet ikunu meħtieġa għall-implimentazzjoni effettiva tal-azzjoni;
 - (b) meta l-azzjoni jew il-proċedura speċifiċi ta' għoti jaffettwaw is-sigurtà jew l-ordni pubbliku, b'mod partikolari fir-rigward tal-assi strateġiċi u l-interessi tal-Unjoni, tal-Istati Membri tagħha, jew ta' kwalunkwe wiehed mill-Benefiċjarji, inklużi s-sigurtà, ir-reżiljenza u l-protezzjoni tal-integrità tal-infrastruttura diġitali (inkluża l-infrastruttura tan-network 5G), is-sistemi ta' komunikazzjoni u informazzjoni, u l-ktajjen tal-provvista relatati ***u l-azzjoni jew il-proċedura tal-għoti ma tkunx konformi mal-Istrateġija għas-Sigurtà Ekonomika, b'approvazzjoni minn qabel mill-Bord tal-Awditjar.***
7. L-applikanti għall-offerti u l-kandidati minn pajjizi mhux eliġibbli jistgħu jiġu aċċettati bħala eliġibbli ***biss f'każijiet sostanzjali*** ta' urġenza jew meta s-servizzi ma jkunux disponibbli fis-swieq tal-pajjizi jew tat-territorji kkonċernati, jew f'każijiet oħrajn debitament sostanzjali meta l-applikazzjoni tar-regoli ta' eliġibbiltà tagħmel it-tweqqig ta' azzjoni impossibbli jew diffiċli hafna, ***bi trasparenza shiha u bl-appoġġ ta' ġustifikazzjoni legittima.***
- 7a. ***Fir-rigward tal-funzjonament tal-akkwist pubbliku u l-kontrolli tal-ghajnuna mill-istat, il-Kummissjoni għandha tiżgura, permezz ta' awditjar u kontrolli annwali li***

s-sistema tibqa' ta' hdem sew. F'dak ir-rigward, il-Kummissjoni ghandha tissottometti rapport annwali dwar il-funzjonament ta' tali kontrolli fil-Beneficjarji lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

7b. Jekk il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-akkwist pubbliku u l-kontrolli tal-ghajnuna mill-istat tkun pozittiva, il-valutazzjoni ghandha tigi riflessa fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni.

Artikolu 9
Ftehim **Qafas**

1. Jenhtieg li jigi konkluz Ftehim **Qafas** ma' kull Beneficjarju biex jigu stabbiliti **arrangamenti speċifiċi għall-ġestjoni, il-kontroll, is-superviżjoni, il-monitoraġġ, il-valutazzjoni ir-rapportar u l-awditjar ta' fondi fl-ambitu tal-Facilità, kif ukoll biex tipprevjeni, tidentifika, tinvestiga u tikkoreġi l-irregolaritajiet, il-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess. Il-Ftehim Qafas għandu jkun preċedut minn konsultazzjoni pubblika u valutazzjoni pozittiva tal-parlament nazzjonali rispettiv.**
- 1a. **L-istabbiliment ta' kumitati ta' monitoraġġ ispirati mill-Kodiċi ta' Kondotta Ewropew dwar is-Shubijiet li jsegwu l-aħjar prattiki biex ihejju sejhiet għal proposti, rapporti ta' progress, u l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni ta' proġetti, miżuri u attivitajiet;**
2. Il-Ftehim **Qafas** għandu jigi kkomplementat bi ftehimiet dwar self skont l-Artikolu 17, li jistabbilixxu dispożizzjonijiet speċifiċi għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-finanzjament ipprovdut fil-forom ta' self. **Il-Ftehimiet Qafas, inkluża kwalunkwe dokumentazzjoni relatata, għandhom jigu trażmessi simultanjament u minghajr dewmien lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill u għandhom isiru disponibbli għall-pubbliku.**
3. Il-finanzjament, **inkluż il-prefinanzjament**, għandu jingħata biss lill-Beneficjarji **wara li tkun saret valutazzjoni pozittiva mill-Kummissjoni tal-issodisfar tal-prekundizzjonijiet kif imsemmi fl-Artikolu 5, u wara jkunu daħlu fis-seħh il-Ftehimiet Qafas** rispettivi u l-ftehimiet dwar self applikabbli.
4. Il-Ftehim **Qafas** u l-ftehimiet dwar self konkluzi ma' kull wiehed mill-Beneficjarji, u l-ftehimiet konkluzi ma' persuna jew ma' entitajiet li jirċievu fondi tal-Unjoni, għandhom jiżguraw li l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 129 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 jintlaħqu.
5. Il-Ftehim **Qafas** għandu jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dettaljati meħtieġa dwar:
 - (a) l-impenn tal-Beneficjarju li jagħmel progress **deċiżiv** lejn **qafas legali robust biex jiġġieled il-frodi, u jistabbilixxi sistemi ta' kontroll aktar effiċjenti u effettivi, inkluż mekkaniżmi u miżuri xierqa li b'mod effikaċi jipprevjeni, jidentifikaw u jikkoreġu l-irregolaritajiet, il-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess kif ukoll biex jigu evitati, rrapportati u miġġielda l-prattiki korrotti, in-nepotiżmu, il-favoritiżmu jew il-konċentrazzjoni reġjonali jew settorjali mhux dovuta ta' allokazżjoni jew użu ta' riżorsi** u li jsahha il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, **il-kriminalità organizzata, l-użu hażin tal-fondi pubbliċi**, il-finanzjament tat-terroriżmu, l-evitar tat-taxxa, **u attivitajiet illegali ohra li jaffettwaw il-fondi li jaqgħu fl-ambitu tal-Facilità.**
 - (b) ir-regoli dwar ir-rilaxx, iż-żamma, it-tnaqqis u r-ridistribuzzjoni tal-fondi f'konformità mal-Artikolu 21.

- (c) l-attivitajiet relatati mal-ġestjoni, il-kontroll, is-superviżjoni, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni, ir-rapportar u l-awditjar fl-ambitu tal-Faċilità, kif ukoll ir-rieżamijiet tas-sistema, l-investigazzjonijiet, il-miżuri kontra l-frodi u l-kooperazzjoni;
- (d) ir-regoli dwar ir-rapportar lill-Kummissjoni dwar jekk u kif il-kundizzjonijiet ta' pagament imsemmija fl-Artikolu 12 intlaħqux, ***inkluż billi tiġi permessa l-eżaminazzjoni tal-ilhuq tal-oġġettivi intermedji u l-miri marbuta mar-riformi u l-investimenti***;
- (e) ir-regoli dwar it-taxxi, id-dazji u l-imposti f'konformità mal-Artikolu 27(9) u (10) tar-Regolament (UE) 2021/947;
- (ea) ***ir-rikonossiment tar-responsabbiltajiet tal-Bord tal-Awditjar imsemmija fl-Artikolu XX, u l-modalitajiet tal-kooperazzjoni tal-Benefiċjarji miegħu***;
- (f) il-miżuri għall-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, l-investigazzjoni u l-korrezzjoni ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess, u l-obbligu li ***l-Bord tal-Awditjar***, il-Kummissjoni, ***il-Qorti tal-Awdituri*** u l-OLAF ***u, meta jkun applikabbli, l-UPPE***, jiġu nnotifikati mingħajr dewmien dwar kazijiet suspettati jew attwali ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interessi ***u attivitajiet illegali ohra li jaffettwaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità*** u s-segwitu tagħhom, ***inkluż meta jikkonċernaw l-entità li timplimenta l-fond permezz tal-ftehim ta' self***;
- (g) l-obbligi msemmija fl-Artikoli 22 u 23, inklużi regoli preċiżi u skeda ta' żmien dwar il-ġbir tad-data mill-Benefiċjarju u l-aċċess għall-Kummissjoni, l-OLAF, ***il-Qorti Ewropea tal-Awdituri***, ***u meta jkun applikabbli, l-UPPE***, ***inkluż għall-informazzjoni miżmuma mill-entità li timplimenta l-fond permezz tal-ftehim ta' self***;
- (ga) ***l-għoti ta' livell simili ta' aċċess għall-informazzjoni u awtorità biex jitwettqu kontrolli fuq il-post bhall-Kummissjoni u l-Qorti tal-Awdituri lill-awditur estern indipendenti mahtur mill-Bord tal-Awditjar; il-Balkani tal-Punent għandhom jużaw ukoll Sistema ta' Identifikazzjoni Bikrija u ta' Esklużjoni u jirrapportaw irregolaritajiet fir-rigward tal-użu tal-fondi lill-Kummissjoni***;
- (h) proċedura biex jiġi żgurat li t-talbiet għall-iżborż għall-appoġġ ta' self jaqgħu taħt l-ammont ta' self disponibbli, filwaqt li jitqies l-Artikolu 6(3);
- (i) id-dritt tal-Kummissjoni li tnaqqas b'mod proporzjonali l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu tal-Faċilità u li tirkupra kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-Faċilità jew li titlob ripagament bikri tas-self, f'kazijiet ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ta' ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-Ftehim ***Qafas***;
- (j) ir-regoli u l-modalitajiet għall-Benefiċjarji biex jirrapportaw għall-fini tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Faċilità u jivvalutaw l-ilhuq tal-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3.

Artikolu 10

Riport, pagamenti parzjali annwali, approprjazzjonijiet ta' impenn

1. B'deroga mill-Artikolu 12(4) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, l-appropriazzjonijiet ta' impenn u ta' pagament mhux użati fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jiġu riportati awtomatikament u jistgħu jiġu impenjati u użati, rispettivament, sal-31 ta' Diċembru tas-sena finanzjarja ta' wara. L-ammont riportat għandu jintuża l-ewwel fis-sena finanzjarja ta' wara.
2. Il-Kummissjoni għandha *tissottometti* lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill *informazzjoni dwar* l-appropriazzjonijiet ta' impenn riportati, *inkluż l-ammonti involuti*, f'konformità mal-Artikolu 12(6) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
3. B'deroga mill-Artikolu 15 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 dwar it-tqegħid tal-appropriazzjonijiet għad-dispożizzjoni mill-ġdid, l-appropriazzjonijiet ta' impenn li jikkorrispondu għall-ammont ta' diżimpenn magħmula bhala riżultat tan-nuqqas ta' implimentazzjoni totali jew parzjali ta' azzjoni fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jergħu jsiru disponibbli għall-benefiċċju tal-linja baġitarja tal-origini.
4. L-impenji baġitarji għal azzjonijiet li jestendu għal aktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqas fuq diversi snin f'pagamenti parzjali annwali, f'konformità mal-Artikolu 112(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.

KAPITOLU III

Aġendi ta' Riforma

Artikolu 11

Sottomissjoni tal-Aġendi ta' Riforma

1. Sabiex jirċievi kwalunkwe appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità, kull Benefiċjarju għandu jipprezenta lill-Kummissjoni Aġenda ta' Riforma għad-durata tal-Faċilità, li tibni fuq il-parti tar-riformi strutturali tal-aħħar Programm ta' Riforma Ekonomika u l-Gwida tal-Politika Kongunta relatata miftiehma fid-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju f'Mejju 2023, l-istrategija nazzjonali tat-tkabbir tiegħu meta dan ikun applikabbli, il-metodoloġija riveduta tat-tkabbir, l-aktar Pakkett tat-Tkabbir riċenti u l-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent.
2. L-Aġendi ta' Riforma għandhom *jipprovdu qafas komprensiv biex jintlaħqu l-oġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3*, jistabbilixxu r-riformi li għandhom jitwettqu mill-Benefiċjarju, kif ukoll oqsma ta' investiment, lejn l-ilhuq tal-oġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jinkludu miżuri għall-implimentazzjoni tar-riformi *u tal-investimenti* permezz ta' pakkett komprensiv u koerenti. Fl-oqsma *tal-“elementi fundamentali”*, inkluż l-istat tad-dritt, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, *inkluża l-korruzzjoni fil-livelli għolja*, id-drittijiet fundamentali u l-libertà tal-espressjoni, l-Aġendi ta' Riforma għandhom jirriflettu l-valutazzjonijiet fl-aktar Pakkett ta' Tkabbir riċenti *u r-rapport dwar l-Istat tad-dritt, kif ukoll tal-istituzzjonijiet internazzjonali rilevanti, inklużi l-OSKE/l-ODIHR u l-Kummissjoni ta' Venezja u r-rapporti u r-riżoluzzjonijiet rilevanti mill-Parlament Ewropew*. L-Aġendi ta' Riforma *għandhom jinkludu*

stima tal-ammonti finanzjarji mehtieġa għall-implimentazzjoni tar-riformi u l-investimenti fl-ambitu tal-Faċilità f'konformità mal-oġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3.

3. L-Aġenda ta' Riforma *għandha tiddefinixxi miri u oġettivi intermedji speċifiċi fl-Aġendi ta' Riforma għal kull qasam ta' prijorità, bħall-effiċjenza enerġetika, l-adozzjoni tal-enerġija rinnovabbli, l-iżvilupp tal-infrastruttura diġitali, ir-riformi ġudizzjarji, u l-miżuri ta' kontra l-korruzzjoni. Dawk il-miri għandhom ikunu speċifiċi, li jistgħu jitkejlu u jinkisbu, realistiki u marbuta mal-hin, u għandhom jiffaċilitaw il-monitoraġġ u l-valutazzjoni tal-progress u jkunu konsistenti mal-aħhar qafas ta' politika makroekonomika u fiskali pprezentat lill-Kummissjoni fil-kuntest tad-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju mal-UE.*
4. L-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu konsistenti mal-prijoritajiet ta' riforma identifikati fil-kuntest tal-perkors ta' adegżjoni tal-Benefiċjarju u jappoġġawhom, u dokumenti rilevanti oħrajn, bħall-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni, il-Pjan Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima, il-Kontribut Stabbilit fil-Livell Nazzjonali skont il-Ftehim ta' Pariġi u l-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika **mhux aktar tard mill-2050.**
5. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jirrispettaw il-prinċipji ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 4.
6. Il-Kummissjoni għandha tistieden lill-Benefiċjarji jipprezentaw fi żmien 3 xhur mid-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament, l-Aġendi ta' Riforma rispettivi tagħhom. **Il-programmi ta' riforma ekonomika nazzjonali u r-rapporti ta' progress annwali tal-Kummissjoni għandhom iservu bħala l-punt tat-tluq. Il-Kummissjoni għandha tittrażmetti l-Aġendi ta' Riforma tal-Benefiċjarji lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill malli jkunu disponibbli.**
7. F'każ ta' ridistribuzzjoni tal-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità li twassal biex Benefiċjarju jirċievi appoġġ addizzjonali, il-Kummissjoni għandha tistieden lill-Benefiċjarju jipprezenta fi żmien 3 xhur Aġenda ta' Riforma riveduta għad-durata li jifdal tal-Faċilità. **Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill qabel ma tiehu kwalunkwe deċiżjoni dwar ir-ridistribuzzjoni tal-appoġġ finanzjarju u tistieden lill-Benefiċjarji jressqu Aġenda ta' Riforma riveduta.**

Artikolu 12

Prinċipji għall-finanzjament skont l-Aġendi ta' Riforma

1. Il-Faċilità għandha tincentiva l-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma ta' kull Benefiċjarju billi tpoġġi kundizzjonijiet ta' pagament fuq ir-rilaxx tal-fondi. Dawn il-kundizzjonijiet ta' pagament għandhom japplikaw għal fondi skont l-Artikolu 6(2) il-punt (a) u l-Artikolu 6(3) u għandhom jieħdu l-forma ta' passi kwalitattivi jew kwantitattivi **li jitkejlu, u jkunu marbuta mal-ilhuq tal-oġettivi intermedji u l-miri konkreti.** Tali passi għandhom jirriflettu l-progress fuq riformi soċjoekonomiċi speċifiċi, inkluż fuq il-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, **il-valuri tal-Unjoni** u tal-istat tad-dritt, **il-ġustizzja u d-drittijiet fundamentali**, marbuta mal-ilhuq tal-oġettivi differenti tal-Faċilità, stabbiliti fl-Artikolu 3, konsistenti mal-aħhar Pakkett tat-Tkabbir **u mar-Rapport dwar l-Istat tad-Dritt.**

It-twettiq tal-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jwassal għal rilaxx sħiħ jew

parzjali ta' fondi, skont il-grad tat-tlestija tagħhom **u l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5(1).**

2. Fir-rigward tal-finanzjament implimentat permezz tal-fond imsemmi fl-Artikolu 19, l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament imsemmija fil-paragrafu 1 għandu jikkostitwixxi validazzjoni preliminari. Il-fondi għandhom jithallsu wara li jirċievu talba għall-pagament mill-manigera tal-fondi tal-fond kongunt stabbilit skont id-WBIF biex jirċievu l-kontribuzzjonijiet tad-donaturi.

Il-fondi fl-ambitu tal-Facilità ma għandhomx jappoġġjaw attivitajiet jew miżuri, li jistgħu jikkompromettu l-integrità jew il-qafas istituzzjonali ta' Benefiċjarju, skont l-ordni kostituzzjonali tiegħu u l-impnġi internazzjonali rilevanti.

3. L-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza u s-sorveljanza tal-baġit huma kundizzjonijiet ġenerali għall-pagamenti li jridu jiġu ssodisfati għal kwalunkwe rilaxx ta' fondi.

Artikolu 13

Kontenut tal-Aġendi ta' Riforma

1. L-Aġendi ta' Riforma għandhom b' mod partikolari jstabbilixxu l-elementi li ġejjin, li għandhom ikunu motivati u sostanzjati:
 - (a) miżuri li jikkostitwixxu rispons ibbażat fuq il-ħtiġijiet, koerenti, komprensiv u bbilanċjat b' mod adegwat għall-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3, ***fil-forma ta' oġġettivi intermedji u miri li jitkejlu***, inklużi r-riformi strutturali, l-investimenti, u miżuri biex tiġi żgurata l-konformità mal-prekundizzjonijiet jekk ikun xieraq;
 - (aa) ***miżuri relatati mal-ġustizzja, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, il-frodi u l-kriminalità organizzata, koperti taħt il-kapitoli 23 u 24 tan-negozjati, il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-kontroll intern, koperti taħt il-kapitolu 32 tan-negozjati, kif ukoll il-kontroll tal-ghajnuna mill-Istat, koperti taħt il-kapitolu 8 tan-negozjati;***
 - (b) spjegazzjoni ta' kif il-miżuri huma konsistenti mal-prinċipji ***ġenerali msemmija fl-Artikolu 4, kif ukoll ir-rekwiżiti***, l-istrateġiji, il-pjanijiet u l-programmi msemmija ***fl-Artikoli 4 u 11;***
 - (c) spjegazzjoni tal-punt sa fejn il-miżuri huma mistennija jikkontribwixxu **█** :
 - (i) ***ghat-tishih tal-istituzzjonijiet demokratiċi, il-governanza tajba, l-amministrazzjoni pubblika u l-bini tal-kapaċità, il-libertà tal-media u s-soċjetà ċivili;***
 - (ii) ***għall-ġustizzja internazzjonali, ir-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat u r-rikonċiljazzjoni;***
 - (iii) ***ghad-deċentralizzazzjoni u l-iżvilupp lokali;***
 - (iv) ***għall-oġġettivi klimatiċi, tal-bijodiversità u ambjentali, b' mod partikolari permezz tal-konverġenza mal-istandards klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni u l-kompatibbiltà mal-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti";***
 - (v) ***għall-koeżjoni soċjali, inkluż il-progress lejn l-istandards soċjali u***

ekonomiċi tal-Unjoni, it-tnaqqis tal-inugwaljanza, l-ugwaljanza u l-inkluzjoni ta' gruppi vulnerabbli;

- (vi) *ghat-trasformazzjoni diġitali, l-innovazzjoni, l-edukazzjoni, it-tahriġ u l-impjiegi;*
- (vii) *ghall-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, inkluż il-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tan-nisa u tal-bniet f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti.*
- (viii) *ghan-nondiskriminazzjoni, it-tolleranza u r-rispett ghad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu ghall-minoranzi kollha, inklużi l-minoranzi etniċi u reliġjużi u l-komunità LGBTI;*
- (ix) *biex jiżguraw il-protezzjoni tal-informaturi;*
- (d) *ghar-riformi u l-investimenti, skeda ta' zmien **legalment vinkolanti**, indikattiva u li tista' titkejjel tal-ispejjeż ex ante, u l-kundizzjonijiet previsti ta' pagament ghar-rilaxx ta' fondi fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi **fil-forma ta' miri u objettivi intermedji konkreti** li għandhom jiġu implimentati sa mhux aktar tard mill-31 ta' Awwissu 2027;*
- (e) *l-arranġamenti għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni effettivi tal-Aġenda ta' Riforma mill-Benefiċjarju, **ghall-applikazzjoni ta' metodoloġiji mil-Linji Gwida għal Regolamentazzjoni Ahjar**, inklużi **l-passi kwantitattivi u kwalitattivi li jistghu jitkejlu proposti** ul-indikaturi rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 2;*
- (f) *spjegazzjoni tas-sistema u tal-miżuri ppjanati tal-Benefiċjarju **u miżuri ppjanati** biex effettivament jipprevjeni, jidentifika u jikkoreġi l-irregolaritajiet, il-frodi, il-korruzzjoni, **il-korruzzjoni fil-livelli għolja** u l-kunflitti ta' interess, **il-kriminalità organizzata u l-hasil tal-flus** u biex jinforza r-regoli dwar il-kontroll tal-ġhajnuna mill-Istat, **u l-miżuri proposti biex jindirizzaw in-nuqqasijiet eżistenti fl-ewwel snin tal-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma;***
- (fa) *ghat-thejjija u, meta jkun disponibbli, għall-implimentazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma, **sommarju tal-proċess ta' konsultazzjoni, imwettaq f'konformità mal-qafas legali nazzjonali, tal-partijiet ikkonċernati rilevanti, inklużi l-parlamenti nazzjonali, il-korpi u l-awtoritajiet rappreżentattivi lokali u reġjonali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u l-mod kif il-kontribut ta' dawk il-partijiet ikkonċernati huwa rifless fl-Aġendi ta' Riforma;***
- (fb) *l-arranġamenti li għandhom l-ghan li jevitaw finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi jew donaturi ohra tal-Unjoni, **b'mod partikolari l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu tar-Regolament (UE) 2021/1529;***
- (fc) *informazzjoni dwar il-kontribuzzjonijiet effettivi u ppjanati minn donaturi ohra;*
- (fd) *spjegazzjoni dwar kif il-Benefiċjarji għandhom jiżguraw livell adegwat ta' protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni billi jiġu applikati standards komparabbli kif previst fir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 u f'liġijiet*

relatati oħra tal-Unjoni;

(fe) *dispożizzjonijiet li jiffaċilitaw it-trasparenza u l-obbligu ta' rendikont permezz ta' aċċess pubbliku faċli għall-informazzjoni relatata mad-distribuzzjoni tal-fondi tal-Faċilità;*

(g) kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra.

- 2a.** *L-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu bbażati fuq ir-riżultati u jinkludu indikaturi għall-valutazzjoni tal-progress lejn l-ilhuq tal-objettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3. Dawk l-indikaturi għandhom ikunu bbażati fuq indikaturi miftiehma fil-livell internazzjonali u dawk li diġà huma disponibbli f'rabta mal-politiki tal-Benefiċjarji. L-indikaturi, sa fejn ikun possibbli, għandhom ikunu wkoll koerenti mal-indikaturi tal-prestazzjoni ewlenin inklużi fil-Qafas tar-Riżultati tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), fil-Qafas ta' Kejl tar-Riżultati tal-EFSD+ u fid-WBIF u għandhom jinkludu wkoll indikaturi dwar il-konsultazzjoni u t-trasparenza. L-indikaturi għandhom ikunu definiti, speċifiċi, li jistgħu jitkejlu u jinkisbu, rilevanti u marbuta mal-hin. Kull indikatur għandu jipprevedi limiti kwantitattivi u kwalitattivi sabiex il-kundizzjonijiet ta' pagament jitqiesu li jkunu ġew issodisfati b'mod xieraq.*
- 2b.** *Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati biex tissupplimenta dan ir-Regolament sabiex tistabbilixxi l-indikaturi komuni li għandhom jintużaw għar-rapportar dwar il-progress u għall-fini ta' monitoraġġ u evalwazzjoni tal-Faċilità lejn il-ksib tal-objettivi ġenerali u speċifiċi.*

Artikolu 14

Valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-Aġendi ta' Riforma

1. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta r-rilevanza, il-komprensività u l-adegwatezza tal-Aġenda ta' Riforma ta' kull Benefiċjarju jew, fejn applikabbli, kwalunkwe emenda għal dik l-Aġenda, mingħajr dewmien żejjed. Meta twettaq il-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha taġixxi f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Benefiċjarju kkonċernat, u tista' taġmel osservazzjonijiet jew tfittex informazzjoni addizzjonali ***jew tirrikjedi lill-Benefiċjarju jirrevedi jew jimmodifika l-Aġendi ta' Riforma.***
2. Meta tivvaluta l-Aġendi ta' Riforma, il-Kummissjoni għandha tqis l-informazzjoni analitika disponibbli rilevanti dwar il-Benefiċjarju, il-ġustifikazzjoni u l-elementi pprovduti mill-Benefiċjarju kif imsemmi fl-Artikolu 13, kif ukoll kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra bħall-informazzjoni elenkata fl-Artikolu 11.
3. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra b'mod partikolari l-kriterji li ġejjin:
 - (a) jekk l-Aġenda ta' Riforma tirrappreżentax rispons ***ibbażat fuq il-htigijiet***, rilevanti, komprensiv, koerenti u bbilanċjat b'mod adegwat għall-objettivi stabbiliti fl-Artikolu 3;
 - (aa) ***jekk l-Aġenda ta' Riforma u l-miżuri tagħha humiex konsistenti mal-prinċipji, l-istrategiji, il-pjanijiet u l-programmi msemmija fl-Artikoli 4 u 11;***
 - (b) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera l-progress lejn it-tnaqqis tad-distakk soċjoekonomiku bejn il-Benefiċjarju u l-Unjoni, u b'hekk

ittejjeb l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali tagħhom u tappoġġja l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni , ***tnaqqas l-inugwaljanzi u ssahha il-koeżjoni soċjali***;

- (c) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera t-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji lejn ekonomiji sostenibbli, newtrali għall-klima u reżiljenti għall-klima u inkluzivi billi ttejjeb il-konnettività reġjonali, tagħmel progress fit-tranzizzjoni doppja ekoloġika diġitali, inkluża l-bijodiversità, ***tnaqqas id-dipendenzi strateġiċi*** u tagħti spinta ***lir-riċerka u l-innovazzjoni***, lill-edukazzjoni, ***lit-taħriġ, lill-impjiegi*** u lill-ħiliet u lis-suq tax-xogħol usa', ***b'attenzjoni partikolari liż-żgħażaġh***;
- (ca) ***jekk il-miżuri inklużi fl-Aġenda ta' Riforma humiex kompatibbli mal-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara sinifikanti" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura"***
- (cb) ***jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija tippromwovi:***
 - (i) ***l-istituzzjonijiet demokratiċi, il-governanza tajba, l-amministrazzjoni pubblika u l-bini tal-kapaċità, il-libertà tal-media u s-soċjetà ċivili;***
 - (ii) ***il-ġustizzja internazzjonali, ir-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat u r-rikonċiljazzjoni;***
 - (iii) ***id-deċentralizzazzjoni u l-iżvilupp lokali;***
 - (iv) ***l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-ghoti tas-setgħa lin-nisa u l-bniet,***
 - (v) ***in-nondiskriminazzjoni, it-tolleranza u r-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għall-minoranzi kollha, inklużi l-minoranzi etniċi u reliġjużi u l-komunità LGBTI;***
 - (vi) ***il-protezzjoni tal-informaturi;***
- (d) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija li ssahha ulterjorment il-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir kif definit fl-Artikolu 3.2, il-punt (i).
- (e) jekk l-Aġenda ta' Riforma ***tikkonformax*** mal-prekundizzjonijiet u l-kundizzjonijiet ta' pagament ***rilevanti***;
- (f) jekk il-kundizzjonijiet ta' pagament proposti mill-Benefiċjarju humiex xierqa u ambizzjużi, konsistenti mal-valutazzjoni mill-aħħar Pakkett tat-Tkabbir, kif ukoll sinifikanti u ċari biżżejjed biex jippermettu r-rilaxx korrispondenti ta' fondi f'każ li jiġu ssodisfati u jekk l-indikaturi tar-rapportar proposti humiex xierqa u suffiċjenti biex jimmonitorjaw u jirrapportaw dwar il-progress li sar lejn l-oġettivi ġenerali;
- (g) jekk l-arrangamenti proposti mill-Benefiċjarju humiex mistennija jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu b'mod effettiv irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess, ***il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus kif ukoll biex iwettqu investigazzjonijiet u prosekuzzjonijiet effettivi tar-reati kriminali li jaffettwaw il-fondi fl-ambitu tal-Faċilità*** u ta' programmi oħrajn tal-Unjoni, ***b'mod partikolari l-appoġġ provvdut permezz tar-Regolament (UE) 2021/1259***, kif ukoll minn donaturi oħrajn mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn;

(ga) *spjegazzjoni dwar kif l-arranġamenti proposti mill-Benefiċjarji huma mistennija li jiżguraw livell adegwat ta' protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni billi jiġu applikati standards komparabbli kif previst fir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046;*

(gb) *jekk l-Aġenda ta' Riforma tirriflettix b'mod effettiv il-kontributi tal-partijiet ikkonċernati rilevanti, inklużi l-parlamenti nazzjonali, il-korpi u l-awtoritajiet rappreżentattivi lokali u reġjonali, is-shab soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.*

4. Għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma pprezentati mill-Benefiċjarji, il-Kummissjoni tista' tiġi meġġuna minn esperti *indipendenti*.

4a. *Il-Kummissjoni għandha titlob lill-Benefiċjarju biex jirrieżamina jew jimmodifika l-Aġendi ta' Riforma biex jindirizza r-riskji potenzjali meta r-riżultati tal-valutazzjoni tagħha jiżvelaw li xi whud mill-kriterji jew il-kriterji kollha kif iddikjarat fl-Artikolu 14(3) ma ġewx issodisfati. Tali reviżjoni tkun allinjata mal-proċess ta' approvazzjoni għall-programmi transfruntiera li fihom jipparteċipaw il-Benefiċjarji.*

Artikolu 15

Att delegat dwar dispożizzjonijiet supplimentari

1. Fil-każ ta' valutazzjoni pożittiva tal-Aġenda ta' Riforma pprezentata mill-Benefiċjarju, f'konformità mal-Artikolu 14 jew, fejn applikabbli, tal-emenda tagħha pprezentata f'konformità mal-Artikolu 16, *il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 26 biex tissupplementa dan ir-Regolament mad-dispożizzjonijiet li jistabbilixxu l-kwistjonijiet msemmija fil-paragrafi 2 u 3 ta' dan l-Artikolu* .
2. *L-att delegat għandu jfassal ir-riformi neċessarji li għandhom jiġu implimentati mill-Benefiċjarju, jidentifika l-oqsma ta' investiment speċifiċi li għandhom jiġu appoġġjati u jfassal il-kundizzjonijiet li skonthom il-pagamenti se jsiru taht l-Aġenda ta' Riforma, inkluża l-iskeda ta' żmien indikattiva, u l-objettivi intermedji u l-miri rikjesti għall-iżborż tal-ammonti msemmija fl-Artikolu 6(1)(a) u (2). Dan l-att delegat għandu jservi bħala strument kritiku biex tiggwida l-azzjonijiet tal-Benefiċjarji biex jintlahqu l-objettivi miftiehma u tiżgura l-obbligu ta' rendikont u l-progress fil-proċess ta' riforma.*
3. *L-att delegat għandu jistabbilixxi wkoll:*
 - (a) l-ammont indikattiv ta' fondi globali disponibbli għall-Benefiċjarju, u l-pagamenti parzjali skedati li għandhom jiġu rilaxxati inkluż il-prefinanzjament, strutturati f'konformità mal-Artikolu 13, ladarba l-Benefiċjarju jkun issodisfa b'mod xieraq il-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi identifikati fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma;
 - (b) id-dizaggregazzjoni skont il-pagament parzjali ta' finanzjament bejn l-appoġġ għas-self u l-appoġġ mhux ripagabbli;
 - (c) il-limitu ta' żmien sa meta jridu jitlestew il-kundizzjonijiet finali ta' pagament għar-riformi;

- (d) l-arranġamenti u l-iskeda ta' żmien għall-monitoraġġ, għar-rapportar u għall-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma, ***b'mod partikolari fl-involviment tal-parlamenti nazzjonali tal-Benefiċjarji u partijiet ikkonċernati ohra***, inklużi, fejn rilevanti, il-miżuri meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 24;
- (e) l-indikaturi msemmija fl-Artikolu 13(2) għall-valutazzjoni tal-progress lejn l-ilhuq tal-oġġettivi ġenerali u speċifiċi fl-Artikolu 3;
- (ea) ***il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-prekundizzjonijiet kif imsemmija fl-Artikolu 5;***
- (eb) ***l-arranġamenti għal pagamenti parzjali, li jindikaw b'mod preċiż il-proporzjon ta' kull kundizzjoni ta' pagament rilevanti f'kull pagament skedat li jiġi rilaxxat;***
- (ec) ***il-mod kif għandu jiġi vvalutat it-treġġiġħ lura tal-miżuri jew in-nuqqas ta' ssodisfar tal-prekundizzjonijiet wara t-tlestija tal-Faċilità;***
- (ed) ***l-obbligu tal-Benefiċjarju li jressaq garanzija finanzjarja, aċċettabbli għall-uffiċjal tal-kontabbiltà tal-Kummissjoni, ta' 5% tal-pakkett finanzjarju tal-Aġenda ta' Riforma, li għandha tkun infurzabbli fuq talba mill-Kummissjoni meta tivvaluta li, wara li jkun intemm il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-Faċilità, il-Benefiċjarju jkun reġġa' lura mill-inqas miżura wahda fl-Aġenda ta' Riforma.***

Artikolu 16

Emendi għall-Aġendi ta' Riforma

1. Meta l-Aġenda ta' Riforma, inklużi l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti, ma tkunx għadha tista' tinkiseb mill-Benefiċjarju, parzjalment jew totalment, minhabba ċirkostanzi oġġettivi, il-Benefiċjarju jista' jipproponi Aġenda ta' Riforma emendata. F'dak il-każ, il-Benefiċjarju jista' jagħmel talba motivata lill-Kummissjoni biex temenda ***l-att delegat imsemmi*** fl-Artikolu 15(1).
2. Il-Kummissjoni tista', ***wara li tista' tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill***, temenda ***l-att delegat***, b'mod partikolari biex tqis bidla fl-ammonti disponibbli f'konformità mal-prinċipji skont l-Artikolu 21.
3. Meta l-Kummissjoni tqis li r-raġunijiet imressqa mill-Benefiċjarju jiġġustifikaw emenda għall-Aġenda ta' Riforma, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-Aġenda emendata f'konformità mal-Artikolu 14 u tista' temenda ***l-att delegat imsemmi*** fl-Artikolu 15(1) mingħajr dewmien żejjed.
4. F'emenda, il-Kummissjoni tista' taċċetta skedi ta' żmien għall-kundizzjonijiet ta' pagament li jestendu għall-2028. Dan ma jaffettwax l-iskadenza finali stabbilita fl-Artikolu 21(8).

Artikolu 17

Ftehim ta' self, operazzjonijiet ta' għoti u teħid b'self

1. Sabiex jiġi ffinanzjat l-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità fil-forma ta' self, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa, f'isem l-Unjoni, li tissellef il-fondi meħtieġa fis-swieq kapitali jew minn istituzzjonijiet finanzjarji f'konformità mal-Artikolu 220a tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.

2. B'deroga mill-Artikolu 220(4) tar-Regolament Finanzjarju, l-iżborzi tas-self jistgħu jiġu implimentati permezz tad-WBIF f'isem il-Benefiċjarju. L-ammonti rkuprati għandhom jiġu ttrasferiti lill-Benefiċjarju.
3. Il-Kummissjoni għandha tidhol fi ftehim dwar self mal-Benefiċjarju. Il-ftehim dwar self għandu jistabbilixxi l-ammont massimu ta' self, il-perjodu ta' disponibbiltà u t-termini u l-kundizzjonijiet dettaljati tal-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità fil-forma ta' self. Is-self għandu jkollu durata massima ta' 40 sena mill-iffirmar tal-ftehim dwar self.

Minbarra u b'deroga mill-Artikolu 220(5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, il-ftehim dwar self għandu jkun fih l-ammont ta' prefinanzjament u regoli dwar l-ikklerjar ta' prefinanzjament. ***Il-Kummissjoni għandha tittrażmetti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill simultanament, l-elementi li ġejjin:***

- (a) *l-ammont tas-self espress f'EUR;*
- (b) *il-maturità medja tas-self;*
- (c) *il-formula tal-ipprezzar, u l-perjodu ta' disponibbiltà tas-self;*
- (d) *in-numru massimu ta' pagamenti parzjali u skeda ċara u preċiża ta' ripagament.*

Fir-rigward tal-ammonti ta' self implimentati permezz tal-WBIF, il-ftehim dwar self għandu wkoll:

- (a) jipprevedi li l-Benefiċjarju jawtorizza b'mod irrevokabbli u mingħajr kundizzjonijiet lill-Kummissjoni biex tħallas żborzi lill-entità li timplimenta l-fond fuq talba minn dik l-entità u li l-Kummissjoni tiġi lliberata mill-obbligi ta' pagament tagħha lejn il-Benefiċjarju billi tħallas lil dik l-entità;
- (b) jipprevedi l-obbligu tal-Benefiċjarju li jħallas il-kostijiet tal-implimentazzjoni u kwalunkwe tariffa dovuta fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-fond f'konformità mal-kundizzjonijiet miftiehma bejn il-Kummissjoni u l-entità li timplimenta l-fond.

3a. *Il-ftehim ta' self għandu jiġi trażmess simultanament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.*

Artikolu 18
Proviżjonament

1. Skont l-Artikolu 211(1) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 għandu jiġi kkostitwit proviżjonament għas-self skont dan ir-Regolament bir-rata ta' 9 % meta jsir disponibbli kwalunkwe fond li jaqa' taħt l-Artikolu 6(3) ta' dan ir-Regolament. Il-proviżjonament għandu jkun magħmul mill-pakkett imsemmi fl-Artikolu 6(2) il-punt (a).

L-impenji baġitarji għall-proviżjonament għandhom isiru sal-31 ta' Diċembru 2027. B'deroga mill-Artikolu 211(2), l-aħħar sentenza tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, il-proviżjonament għandu jithallas progressivament u kompletament ikkostitwit mhux aktar tard minn meta s-self jiġi zborżat kompletament.

2. Il-proviżjonament għandu jithallas lill-fond ta' proviżjonament komuni ***permezz ta' linja baġitarja speċifika***. Dan jista' jkopri wkoll is-self għall-assistenza

makrofinanzjarja f'konformità mal-Artikolu 31(5) tar-Regolament (UE) 2021/947. Ir-rata ta' proviżjonament għandha tiġi riveduta tal-inqas **darba fis-sena** mid-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament.

3. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta att delegat f'konformità mal-Artikolu 26 biex temenda r-rata ta' proviżjonament filwaqt li tapplika l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 211(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046. ***Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-eżitu tar-rieżaminazzjoni.***

Artikolu 19

Implimentazzjoni ta' proġetti u programmi ta' investiment taħt il-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent

1. Sabiex jibbenefikaw mill-ingranagġ tal-appoġġ finanzjarju tal-UE biex jattiraw investiment addizzjonali, l-investimenti fl-infrastruttura li jappoġġaw l-Aġendi ta' Riforma għandhom jiġu implimentati permezz tad-WBIF.
2. ***L-att delegat imsemmi*** fl-Artikolu 15 għandha tistabbilixxi l-ammont tal-fondi li għandu jsir disponibbli għall-użu fl-ambitu tad-WBIF.
3. Il-Kummissjoni għandha tipprezenta proposti rilevanti ta' proġetti jew programmi ta' investiment għall-opinjoni tal-Bord Operazzjonali tad-WBIF imsemmi fl-Artikolu 35(8) tar-Regolament (UE) 2021/947 wara l-adozzjoni tad-deċiżjoni msemmija fl-Artikolu 21(3).
4. Tal-inqas 37 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli li jgħaddi mid-WBIF għandu jkollha l-objettivi klimatiċi, ***kkalkulati f'konformità mal-Anness VI tar-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***¹⁵.
5. Il-finanzjament fl-ambitu tal-Faċilità pprovdut mill-pakkett finanzjarju msemmi fl-Artikolu 6(2) il-punt (a), wara t-tnaqqis tal-ammont ta' proviżjonament, għandu jiġi implimentat f'għestjoni indiretta b'kont meħud ta' sensiela ta' investimenti u jiġi pprovdut gradwalment permezz ta' kontribuzzjonijiet imħallsa fil-fond kongunt stabbilit skont id-WBIF għall-kontribuzzjonijiet tad-donaturi riċeventi.
6. Dan il-finanzjament ma għandux isir disponibbli għal investimenti ***li għandhom jiġu appoġġjati mill-fond*** kongunt sakemm tiġi adottata d-deċiżjoni msemmija fl-Artikolu 21(3).
7. Il-finanzjament fl-ambitu tal-Faċilità pprovdut mis-self kif imsemmi fl-Artikolu 6(5), għandu jsir disponibbli permezz tad-WBIF taħt il-ftehim dwar self bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarji f'konformità mal-Artikolu 17(2). Flimkien għall-ftehimiet kollha dwar self, għandu jkun hemm massimu ta' 12-il talba għall-iżborżi kull sena mill-manigġers tal-fondi tal-fond kongunt imsemmi fl-Artikolu 12(2) lill-Kummissjoni. Il-proġetti u l-programmi ta' investiment jistgħu jirċievu appoġġ minn żewġ sorsi ta' finanzjament imsemmi fil-paragrafu 1 kif ukoll minn programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni, soġġetti għal dak l-appoġġ minn sorsi, programmi u strumenti differenti u li jipprevedi addizzjonalità u ma jkoprix l-istess kost. ***Għal kull proġett jew programm ta' investiment, il-Kummissjoni għandha tipprovidi***

¹⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (GU L 057 18.2.2021, p. 17).

valutazzjoni dettaljata lill-Bord Operazzjonali tad-WBIF tal-valur miżjud u tal-addizzjonalità, tas-sinergiji u tal-komplementarjetajiet tiegħu ma' programmi oħra tal-Unjoni, b'mod partikolari l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu tar-Regolament (UE) 2021/1529, kif ukoll tal-arranġamenti li saru sabiex tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-assistenza u l-finanzjament doppju.

Artikolu 20 Prefinanzjament

1. Wara s-sottomissjoni tal-Aġenda ta' Riforma lill-Kummissjoni, il-Benefiċjarju jista' jitlob ir-rilaxx ta' prefinanzjament sa 7 % tal-ammont totali previst fl-ambitu ta' din il-Facilità f'konformità mal-Artikolu 6(4).

L-ebda prefinanzjament ma għandu jkun disponibbli f'każ ta' nuqqasijiet fis-sistema ta' kontroll tal-Benefiċjarji li huma indirizzati minn miżuri speċifiċi fl-Aġenda ta' Riforma kif deskritt fl-Artikolu 13(1)(f).

2. Il-Kummissjoni tista' tirrilaxxa l-prefinanzjament mitlub wara l-adozzjoni ***tal-att delegat tiegħu msemmi*** fl-Artikolu 15 u d-dhul fis-seħh tal-Ftehim ***Qafas*** u tal-ftehim dwar self imsemmi. Il-fondi għandhom jiġu rilaxxati f'konformità mal-Artikolu 21(3), l-ewwel sentenza, u soġġetti għar-rispett tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5, ***li għandhom jiġu vvalutati b'mod espliċitu mill-Kummissjoni qabel l-att delegat.***
3. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi dwar il-perjodu ta' żmien għall-iżborż tal-prefinanzjament, li jista' jiġi żborżat f'segment wiehed jew aktar.

Artikolu 21

Valutazzjoni tal-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament, iż-żamma, it-tnaqqis u r-ridistribuzzjoni tal-fondi, regoli dwar il-pagament

1. Darbtejn fis-sena, il-Benefiċjarju għandu jippreżenta talba debitament ġustifikata għar-rilaxx ta' fondi fir-rigward ta' kundizzjonijiet ta' pagament ssodisfati relatati mal-passi kwantitattivi u kwalitattivi.
2. Il-Kummissjoni għandha ***tiżviluppa, f'kooperazzjoni mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill linji gwida dwar il-valutazzjoni ta' jekk*** il-Benefiċjarju jkun issodisfa b'mod xieraq il-kundizzjonijiet ta' pagament stabbiliti ***fl-att delegat*** tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 15(1) ***abbażi tal-informazzjoni riċevuta mill-Benefiċjarju u jekk disponibbli kwalunkwe data rilevanti sottomessa mill-awtoritajiet tal-Istati Membri, tal-OLAF u tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri.*** L-issodisfar ta' dawn il-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jippresupponi li l-miżuri relatati mal-istess riformi li għalihom il-Benefiċjarju jkun kiseb il-huq xieraq f'deċizzjonijiet preċedenti ma jkunux treggħu lura mill-Benefiċjarju. Il-Kummissjoni tista' tiġi assistita minn esperti.
3. Meta l-Kummissjoni tagħmel valutazzjoni pozittiva tal-issodisfar xieraq tal-kundizzjonijiet kollha applikabbli, għandha tadotta mingħajr dewmien żejjed deċizzjoni li tawtorizza r-rilaxx ta' fondi li jikkorrispondu għal dawn il-kundizzjonijiet. ***Il-Kummissjoni għandha tikkondividi l-valutazzjoni tagħha u tikkonsulta mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill qabel ma tadotta d-deċizzjoni tagħha.*** Dik id-deċizzjoni għandha, f'konformità mal-qsim stabbilit fl-Artikolu 6(4),

tistabbilixxi l-ammont ta' fondi li għandhom isiru disponibbli bħala assistenza finanzjarja, li jiġu mgħoddija direttament lill-baġit nazzjonali u l-ammont li għandu jsir disponibbli permezz tad-WBIF. Fir-rigward ta' dawk l-ammonti, id-deċiżjoni għandha tikkostitwixxi l-kundizzjoni msemmija fl-Artikolu 12 għall-ammont ta' fondi li għandhom isiru disponibbli bħala assistenza finanzjarja li tingħadda direttament lill-baġit nazzjonali u l-validazzjoni preliminari msemmija fl-Artikolu 12 għall-ammont li għandu jsir disponibbli permezz tad-WBIF.

4. Meta l-Kummissjoni tagħmel valutazzjoni negattiva tal-issodisfar ta' kwalunkwe kundizzjoni skont l-iskeda ta' żmien indikattiva, ir-rilaxx ta' fondi li jikkorrispondu għal tali kundizzjonijiet għandu jinżamm. ***Il-Kummissjoni għandha tikkondividi l-valutazzjoni tagħha mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill qabel ma tadotta d-deċiżjoni tagħha.*** L-ammonti miżmuma jistgħu jiġu rilaxxati biss meta l-Benefiċjarju jkun debitament iġġustifikat, bħala parti mit-talba sussegwenti għar-rilaxx ta' fondi, li jkun ha l-miżuri meħtieġa biex jiżgura l-issodisfar xieraq tal-kundizzjonijiet korrispondenti.
5. Meta l-Kummissjoni tikkonkludi li l-Benefiċjarju ma jkunx ha l-miżuri meħtieġa f'perjodu ta' 12-il xahar mill-valutazzjoni negattiva inizjali msemmija fil-paragrafu 6, il-Kummissjoni għandha tnaqqas l-ammont tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli u tas-self b' mod proporzjonali għall-parti li tikkorrispondi għall-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti. Matul l-ewwel sena tal-implimentazzjoni, għandha tapplika skadenza ta' 24 xahar, ikkalkolata mill-valutazzjoni negattiva inizjali msemmija fil-paragrafu 6. Il-Benefiċjarju jista' jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu fi żmien xahrejn mill-komunikazzjoni lilhom tal-konkluzjonijiet tal-Kummissjoni.
6. Kwalunkwe ammont li jikkorrispondi għall-kundizzjonijiet ta' pagament li ma jkunux ġew issodisfati sal-31 ta' Diċembru 2028 ma għandux ikun dovut lill-Benefiċjarji u għandu jiġi dizimpenjat, jew kkanċellat mill-ammont disponibbli ta' appoġġ għas-self, kif xieraq.
7. Il-Kummissjoni tista' tnaqqas l-ammont tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli, inkluż permezz ta' tpaċija f'konformità mal-Artikolu 102 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, jew tas-self, fil-każ ta' każijiet identifikati ta', jew tħassib serju fir-rigward ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-Ftehimiet ***Qafas*** jew mill-Ftehimiet ta' Self, inkluż abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-OLAF, ***il-Qorti Ewropea tal-Awdituri, jew ir-rapporti tal-Bord tal-Awditjar imsemmi fl-Artikolu 22a. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jiġu infurmati b'tali deċiżjonijiet.***
8. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tqassam mill-ġdid kwalunkwe ammont imnaqqas skont il-paragrafu 6 jew 7 fost Benefiċjarji oħrajn tal-Faċilità billi temenda ***l-att delegat imsemmi*** fl-Artikolu 15(1). ***Il-Kummissjoni għandha tittrażmetti l-valutazzjoni tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill qabel ma tittiehed kwalunkwe deċiżjoni dwar it-tqassim mill-ġdid tal-appoġġ finanzjarju. Il-Kummissjoni għandha tuża l-metodoloġija stabbilita fl-Anness u tqis il-kapaċità ta' assorbiment tal-Benefiċjarji għar-ridistribuzzjoni ta' tali appoġġ finanzjarju, filwaqt li tkun ibbażata fuq kriterji ċari u trasparenti. Il-Kummissjoni għandha tipprovi wkoll assistenza teknika biex tindirizza nuqqas ta' kapaċità ta' assorbiment fil-Benefiċjarji.***

9. Għall-parti tal-finanzjament tal-Faċilità mhallsa bhala assistenza finanzjarja, li tingħadda direttament lejn il-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji, permezz ta' deroga mill-Artikolu 116(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, l-iskadenza għall-pagament kif imsemmi fl-Artikolu 116(1) il-punt (a), tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 għandu jibda jiddekorri mid-data tal-komunikazzjoni tad-deċiżjoni li tawtorizza l-iżborż lill-Benefiċjarju skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.
10. L-Artikolu 116(5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 ma għandux japplika għall-pagamenti magħmula bhala assistenza finanzjarja, mgħoddija direttament lill-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji skont dan l-Artikolu u l-Artikolu 22 ta' dan ir-Regolament.
11. Il-pagament ta' fondi fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandu jkun soġġett għall-finanzjament disponibbli *u f'konformità mal-proċedura baġitarja annwali*. Il-fondi għandhom jithallsu f'pagamenti parzjali. Pagament parzjali jista' jithallas f'segment wiehed jew aktar.
12. L-ammont li jsir disponibbli bhala assistenza finanzjarja, li jingħadda direttament lill-baġit nazzjonali, għandu jithallas wara d-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 3 f'konformità mal-ftehim dwar self.
13. Il-pagament ta' kwalunkwe ammont tal-appoġġ fil-forma ta' self, kemm jekk jingħadda direttament lill-baġit nazzjonali kif ukoll permezz tad-WBIF, għandu jkun soġġett għas-sottomissjoni mill-Benefiċjarju ta' talba għall-pagament fil-forma stabbilita fil-ftehim dwar self.
14. L-ammont li jsir disponibbli permezz tad-WBIF għandu jithallas wara d-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 3, wara t-talba għall-pagament imsemmija fil-paragrafu 13 u wara li tasal talba għall-pagament mill-manigġers tal-fondi tal-fond kongunt stabbilit skont id-WBIF biex jirċievi l-kontribuzzjonijiet tad-donaturi.

KAPITOLU IV

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Artikolu 22

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Fl-implimentazzjoni tal-Faċilità, il-Kummissjoni u l-Benefiċjarji għandhom jieħdu l-mizuri xierqa kollha biex jiproteġu l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, filwaqt li jqisu l-prinċipju tal-proporzjonalità u l-kundizzjonijiet speċifiċi li skonthom se topera l-Faċilità, il-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5(1) u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehimiet *Qafas* speċifiċi, b'mod partikolari fir-rigward tal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni tal-frodi, tal-korruzzjoni, tal-kunflitti ta' interess u tal-irregolaritajiet *kif ukoll l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni tar-reati kriminali li jaffettwaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità*. Kull Benefiċjarju għandu jimpenja ruħu *li jkollu qafas legali biex jiġġieled il-frodi permezz tal-liġi kriminali, li jimplementa* sistemi effettivi u effiċjenti ta' ġestjoni u kontroll u jiżgura li l-ammonti mhallsa bi żball jew użati b'mod żbaljat ikunu jistgħu jiġu rkuprati. *Il-Benefiċjarji għandhom jimpenjaw ruħhom ukoll li jiżguraw li l-awtoritajiet*

kompetenti nazzjonali jittrattaw, minghajr dewmien, talbiet għal assistenza legali reċiproka u talbiet għal estradizzjoni mill-UPPE u mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri rigward reati li jaffettwaw il-fondi fl-ambitu tal-Faċilità.

2. Il-Ftehim **Qafas** għandu jipprevedi l-obbligi li ġejjin tal-Benefiċjarju:
- (a) jivverifika regolarment li l-finanzjament ipprovdut intuża f'konformità mar-regoli applikabbli, b'mod partikolari fir-rigward tal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni tal-frodi, tal-korruzzjoni, tal-kunflitti ta' interess u tal-irregolaritajiet;
 - (aa) **jipproteġi lill-informaturi;**
 - (b) jieħu miżuri xierqa biex jipprevjeni, jidentifika u jikkoreġi l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitti ta' interess u l-irregolaritajiet **kif ukoll biex iwettaq investigazzjonijiet u prosekuzzjonijiet tar-reati kriminali** li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, biex jiġi **identifikat u evitat** il-finanzjament doppju u biex jittieħdu azzjonijiet legali għall-irkupru tal-fondi li jkunu ġew miżapproprjati, inkluż fir-rigward ta' kwalunkwe miżura għall-implimentazzjoni ta' riformi u proġetti jew programmi ta' investment fl-ambitu tal-Aġendi ta' Riforma **u li jieħu miżuri xierqa biex jittratta t-talbiet għal assistenza legali reċiproka mill-UPPE u l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri dwar ir-reati kriminali li jaffettwaw il-fondi fl-ambitu tal-Faċilità, minghajr dewmien; li jipprovd i l-obbligu, fejn applikabbli, l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali għandhom jirrapportaw kwalunkwe mġiba kriminali li taffettwa l-fondi fl-ambitu tal-Qafas lill-UPPE;**
 - (c) għall-finijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'mod partikolari għall-kontrolli fuq l-użu tal-fondi fir-rigward tal-implimentazzjoni tar-riformi fl-Aġendi ta' Riforma, biex jiġi żgurat il-ġbir ta' data adegwata **u l-aċċess għaliha, f'konformità mal-prinċipji tal-protezzjoni tad-data tal-Unjoni u mar-regoli applikabbli dwar il-protezzjoni tad-data**, data adegwata dwar persuni u entitajiet li jirċievu finanzjament, **inkluż għall-informazzjoni dwar is-sjieda benefiċjarja**, għall-implimentazzjoni ta' miżuri tal-Aġenda ta' Riforma taht il-Kapitolu III;
 - (d) jawtorizza b'mod esplicitu lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Qorti tal-Awdituri u, meta jkun applikabbli, lill-UPPE biex jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom kif previst fl-Artikolu 129 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
 - (da) **idagħhal l-informazzjoni kollha relatata mal-implimentazzjoni tal-proġett, b'mod partikolari dwar il-prestazzjoni u l-implimentazzjoni finanzjarja u d-destinatariji finali f'sistema ta' informazzjoni interoperabbli pprovduta mill-Kummissjoni;**
 - (db) **jakkumpanja talba għal hlas:**
 - (i) **b'dikjarazzjoni ta' ġestjoni li l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti ġew issodisfati bl-appoġġ tal-fondi, li l-informazzjoni mressqa mat-talba għall-pagament hija kompluta, preċiża u affidabbli u li s-sistemi ta' kontroll stabbiliti jagħtu l-aċċertamenti meħtieġa li l-fondi kienu jew se jiġu ġestiti f'konformità mar-regoli applikabbli kollha;**
 - (ii) **b'lista tal-miżuri kollha għall-implimentazzjoni tal-Faċilità inkluża**

deskrizzjoni tal-miżuri bl-ammont totali ta' finanzjament nazzjonali addizzjonali, meta applikabbli, ta' dawk il-miżuri u proġetti u li tindika l-ammont ta' fondi mhallsa fl-ambitu tal-Faċilità u fl-ambitu ta' fondi oħra tal-Unjoni, inklużi riżorsi trasferiti minn programmi oħra tal-Unjoni;

(iii) b'sommarju tal-awditi mwettqa, inklużi d-dgħufijiet identifikati u kwalunkwe azzjoni korrettiva meħuda;

(de) għall-fini ta' awditjar, kontroll u kwittanza:

(i) iżomm u jiżgura aċċess min-naħa tal-awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni inkluż l-awtorità ta' kwittanza, għal:

- rekords dettaljati dwar il-miżuri ta' implimentazzjoni adottati, inkluża informazzjoni dwar il-proċeduri nazzjonali tal-ġhoti u l-kuntratti ma' intermedjarji u riċevituri, li jindikaw jekk applikabbli l-ammont totali ta' kwalunkwe kofinanzjament nazzjonali, kontribuzzjonijiet nazzjonali oħra, jew kontribuzzjonijiet oħra fl-ambitu tal-Faċilità jew fl-ambitu ta' fondi oħra tal-Unjoni; kif ukoll

- evidenza li turi l-korrelazzjoni bejn l-ġhotijiet, l-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli jew is-self riċevut u l-kostijiet imġarrba għall-kisba tal-indikaturi.

3. Il-Ftehim **Qafas** għandu jipprevedi wkoll id-dritt li l-Kummissjoni tnaqqas b' mod proporzjonali l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu tal-Faċilità u tirkupra kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlaħqu l-oġettivi tal-Faċilità jew li titlob ripagament bikri tas-self, f'każijiet ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ta' ksar serju ta' obbligu li jirriżulta minn tali ftehimiet. Meta tiddeċiedi dwar l-ammont tal-irkupru u t-tnaqqis, jew l-ammont li għandu jithallas lura kmieni, il-Kummissjoni għandha tirrispetta l-prinċipju tal-proporzjonalità u għandha tqis is-serjetà tal-irregolarità, il-frodi, il-korruzzjoni jew il-kunflitt ta' interessi li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, jew ta' ksar ta' obbligu. Il-Benefiċjarju għandu jingħata l-opportunità li jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu qabel ma jsir it-tnaqqis jew jintalab ripagament bikri.
4. Il-persuni u l-entitajiet li jimplementaw fondi fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jirrapportaw kwalunkwe każ suspettat ta' frodi, korruzzjoni, kunflitt ta' interessi, irregolaritajiet **u amministrazzjoni hażina** li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni mingħajr dewmien, lill-Kummissjoni u lill-OLAF, **permezz ta' għodda diġitali ddedikata, mghammra bis-salvagwardji rilevanti għall-protezzjoni tal-informaturi.**
- 4a. **Għandu jsir aġġornament ta' kull xahar tad-destinatarji finali tal-fondi mill-Faċilità f'portal tal-web uniku aċċessibbli għall-pubbliku f'konformità mal-prinċipju stabbilit fl-Artikolu 4(7). Il-Kummissjoni għandha toffri lill-Benefiċjarji pjattaforma biex tiġi ppubblikata din l-informazzjoni u l-informazzjoni tkun disponibbli fuq mappa interattiva.**

Artikolu 22a
Il-Bord tal-Awditjar

1. *Il-Kummissjoni ghandha tistabbilixxi Bord tal-Awditjar qabel ma l-Benefiċjarji jressqu l-ewwel talba ghall-pagament.*
2. *Il-Bord tal-Awditjar ghandu jkun magħmul minn membri indipendenti mahtura mill-Kummissjoni. Rappreżentanti tal-Istati Membri u donaturi ohra jistgħu jiġu mistiedna mill-Kummissjoni biex jipparteċipaw fl-attivitajiet tal-Bord tal-Awditjar.*
3. *Mill-inqas wiehed minn kull hames membri tal-Bord tal-Verifika għandhom ikunu ċittadini tal-Benefiċjarji, dment li jkollhom kompetenza u integrità professjonali għolja ppruvata u li ma jkollhom l-ebda affiljazzjoni personali jew professjonali ma' awtoritajiet jew uffiċjali tal-Benefiċjarji kif ukoll esperti internazzjonali indipendenti b'mod dimostrarbbl b'rekord ippruvat li jifhmu fl-ekonomija u s-sistema politika tal-Benefiċjarji.*
4. *Il-Bord tal-Awditjar ghandu jeżerċita l-funzjonijiet tiegħu b'ogġettività shiha u jopera f'konformità mal-aħjar prattiki u standards internazzjonali applikabbli. Ghandu jaġixxi mingħajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni, l-OLAF, il-Qorti tal-Awdituri u, fejn applikabbli, l-UPPE.*
5. *Il-Bord tal-Awditjar ghandu jahtar awditur estern indipendenti li jipprovdi dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni annwali dwar id-dikjarazzjonijiet mill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji li jakkumpanjaw talba għal pagament. Ghandu japprova wkoll il-pjan ta' hidma annwali tal-awditur estern indipendenti.*
6. *Il-Bord tal-Awditjar ghandu jiddeċiedi dwar rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji dwar l-ammonti li għandhom jiġu rkuprati wara s-sejbiet tal-awditur estern indipendenti, u jinforma lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji dwar dawk ir-rakkomandazzjonijiet.*
7. *Il-Bord tal-Awditjar ghandu jiżgura djalogu u kooperazzjoni regolari mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, kif ukoll mal-Istituzzjonijiet Supremi tal-Awditjar tal-Pajjiżi tal-Balkani tal-Punent.*
8. *Fil-qadi ta' dmirijiethom, il-Bord tal-Awditjar, il-membri tiegħu u l-persunal tiegħu la għandhom ifittxu u lanqas jieħdu iŋstruzzjonijiet mingħand il-gvernijiet tal-Benefiċjarji jew mingħand kwalunkwe istituzzjoni, korp, uffiċċju jew aġenzija. Għandhom japplikaw garanziji b'saħħithom ta' indipendenza għall-għażla tal-persunal, il-ġestjoni u l-baġit tiegħu.*
9. *Il-Bord tal-Awditjar ghandu jassisti lill-Kummissjoni fil-ġlieda kontra l-ġestjoni hażina tal-finanzjament tal-Unjoni fl-ambitu tal-Faċilità u b'mod partikolari l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitti ta' interess u l-irregolaritajiet li jitwettqu fir-rigward ta' kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlahqu l-objettivi tal-Faċilità.*
10. *Għal dak l-ghan, il-Bord tal-Awditjar ghandu jirrapporta regolarment lill-Kummissjoni u lill-kumitati rilevanti tal-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, u jibgħat lill-Kummissjoni mingħajr dewmien kwalunkwe informazzjoni li jikseb jew li jiġi mġharraf biha, dwar kwalunkwe każ identifikat, jew thassib serju fir-rigward ta' ġestjoni hażina tal-finanzjament pubbliku mwettaq fir-rigward ta' kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlahqu l-objettivi tal-Faċilità, inkluża l-prestazzjoni tagħha. F'konformità mal-Artikolu 24(1) tar-Regolament (UE) 2017/1939, il-Bord tal-Awditjar ghandu jirrapporta lill-UPPE kwalunkwe mġiba kriminali li fir-rigward tagħha l-UPPE jkun jista' jeżerċita l-kompetenza tiegħu. Barra minn*

hekk, il-Bord tal-Awditjar ghandu jadotta rakkomandazzjonijiet lill-Benefiċjarju dwar il-kazijiet kollha fejn fil-fehma tagħha l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux hadu l-passi biex jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet li affettwaw jew li jirriskjaw serjament li jaffettwaw il-ġestjoni finanzjarja tajba tan-nefqa ffinanzjata fl-ambitu tal-Faċilità u fil-kazijiet kollha fejn tidentifika nuqqasijiet li jaffettwaw it-tfassil u l-funzjonament tas-sistema ta' kontroll stabbilita mill-awtoritajiet. Il-Benefiċjarji ghandhom jimplimentaw tali rakkomandazzjonijiet, jew jipprovdu ġustifikazzjoni dwar ir-raġuni għaliex ma jkunux għamlu dan. Ir-rapporti tal-Bord tal-Awditjar u l-informazzjoni minghandu għandhom jintbagħtu wkoll lill-OLAF u, meta applikabbli, lill-UPPE, u jistgħu jiġu kondiviżi mal-awtoritajiet tal-Benefiċjarji rilevanti, speċjalment f'każ li jkollhom bżonn jieħdu passi biex jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet, kif ukoll biex jinvestigaw u jiehu azzjonijiet legali kontra reati li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

11. *Il-Bord tal-Awditjar għandu jkollu aċċess għal informazzjoni, bażijiet ta' data u registri meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu. Il-Ftehim Qafas imsemmi fl-Artikolu 9 għandu jiddefinixxi r-regoli u d-dettalji għall-aċċess għal informazzjoni rilevanti mill-Bord tal-Awditjar u l-ġhoti ta' informazzjoni rilevanti mill-Benefiċjarji lill-Bord tal-Awditjar.*
12. *Il-Bord tal-Awditjar jista' jassisti lill-Kummissjoni biex tappoġġa lill-Benefiċjarji b'attivitajiet ta' bini tal-kapaċità fil-qasam tal-ġlieda kontra l-ġestjoni hażina tal-finanzjament pubbliku.*
13. *Il-funzjonament tal-Bord tal-Awditjar għandu jiġi ffinanzjat skont l-Artikolu 6(2)(b), inkluż il-finanzjament għall-awditur estern indipendenti mahtur.*

Artikolu 23

Ir-rwol tas-sistemi interni nazzjonali u tal-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar

1. Għall-parti tal-finanzjament tal-Faċilità mħallas bħala assistenza finanzjarja, li jingħadda direttament lill-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji, il-Kummissjoni għandha tibbaża fuq sistemi ta' kontroll intern eżistenti u mtejba tal-Benefiċjarji, inklużi l-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar u, meta jkun applikabbli, is-Servizzi ta' Koordinazzjoni kontra l-Frodi ta' kull Benefiċjarju stabbiliti fil-qafas tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni ***kif ukoll fuq is-sorveljanza ċivili lokali, ffaċilitata minn miżuri ta' trasparenza f'konformità mal-istandards tal-Unjoni.***
L-Aġendi ta' Riforma għandhom jagħtu prijorità fl-ewwel snin tar-riformi ta' implimentazzjoni tagħhom relatati mal-kapitolu 32 tan-negozjati, b'mod partikolari dwar il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-kontroll intern, kif ukoll dwar il-ġlieda kontra l-frodi, flimkien mal-kapitolu 23 u 24, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġustizzja, il-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata u l-Kapitolu 8, b'mod partikolari dwar il-kontroll tal-ġhajjnuna mill-Istat.
2. Il-Benefiċjarji għandhom jirrapportaw kwalunkwe irregolarità, inkluża frodi, li kienet is-sugġett ta' sejba amministrattiva jew ġudizzjarja primarja, mingħajr dewmien, ***lill-Bord tal-Awditjar u*** lill-Kummissjoni u għandhom iżommu lill-Kummissjoni infurmata dwar il-progress ta' kwalunkwe proċediment amministrattiv

u legali fir-rigward ta' tali irregolaritajiet. Tali rapportar ghandu jsir b'mezzi elettronici, bl-użu tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet, stabbilita mill-Kummissjoni.

3. L-entitajiet imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom iżommu djalogu regolari **mal-Bord tal-Awditjar**, mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, mal-OLAF u, fejn xieraq, mal-UPPE.
4. Il-Kummissjoni tista' twestaq rieżamijiet dettaljati tas-sistemi tal-implimentazzjoni tal-baġit nazzjonali abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju u djalogu mal-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar, u tohroġ rakkomandazzjonijiet għal titjib fis-sistemi **wara li tkun ikkonsultat mal-Bord tal-Awditjar**.
5. Il-Kummissjoni tista' tadotta rakkomandazzjonijiet lill-Benefiċjarju dwar il-kazijiet kollha fejn fil-fehma tagħha l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux hađu l-passi meħtieġa biex jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet li affettwaw jew li jirriskjaw serjament li jaffettwaw il-ġestjoni finanzjarja tajba tan-nefqa ffinanzjata fl-ambitu tal-Faċilità u fil-kazijiet kollha fejn tidentifika nuqqasijiet li jaffettwaw it-tfassil u l-funzjonament tas-sistema ta' kontroll stabbilita mill-awtoritajiet. Il-Benefiċjarju kkonċernat għandu jimplimenta tali rakkomandazzjonijiet jew jipprovdi ġustifikazzjoni dwar għaliex ma jkunx għamel dan.

KAPITOLU V

Monitoraġġ, rapportar u evalwazzjoni

Artikolu 24

Monitoraġġ u rapportar

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-implimentazzjoni tal-Faċilità u tivvaluta l-ilhuq tal-obiettivi stabbiliti fl-Artikolu 3. Il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni għandu jkun immirat u proporzjonat għall-attivitajiet imwettqa fl-ambitu tal-Faċilità. L-indikaturi msemmija fl-Artikolu 13(2) huma mistennija jikkontribwixxu għall-monitoraġġ mill-Kummissjoni tal-Faċilità.
2. Il-Ftehim **Qafas** msemmi fl-Artikolu 9 għandu jstabbilixxi regoli u modalitajiet għall-Benefiċjarji biex jirrapportaw lill-Kummissjoni għall-finijiet tal-paragrafu 1.
3. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi rapport annwali lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-progress lejn l-ilhuq tal-obiettivi ta' dan ir-Regolament **u l-aderenza mal-prinċipji ġenerali msemmija fl-Artikolu 4. Dak ir-rapport għandu jinkludi valutazzjoni tal-addizzjonalità u tal-valur miżjud tal-Faċilità, valutazzjoni tas-sinergiji u tal-komplementarjetajiet bejn l-appoġġ kopert mill-Faċilità u r-Regolament (UE) 2021/1529 għal kull wiehed mill-obiettivi ġenerali u speċifiċi msemmija fl-Artikolu 3 ta' dan ir-Regolament kif ukoll deskrizzjoni tal-arranġamenti u tal-miżuri meħuda mill-Kummissjoni biex jiġi evitat finanzjament doppju, bil-ħsieb li jiġi protett il-baġit tal-Unjoni.**
4. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi r-rapport imsemmi fil-paragrafu 3 lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 27.

Artikolu 24a

Tabella ta' Valutazzjoni tal-Faċilità

1. *Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi tabella ta' valutazzjoni tal-Faċilità (it- "Tabella ta' Valutazzjoni"), li għandha turi l-progress tal-implimentazzjoni tal- aġendi ta' riforma tal-Benefiċjarji f'kull wiehed mill-objettivi msemmija fl- Artikolu 3. It-Tabella ta' Valutazzjoni għandha tikkostitwixxi s-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni tal-Faċilità.*
2. *Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta att delegat f'konformità mal- Artikolu 26 biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tidddefinixxi l-elementi dettaljati tat-Tabella ta' Valutazzjoni bil-hsieb li turi l-progress fl-implimentazzjoni tal-Faċilità kif imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.*
3. *It-Tabella ta' Valutazzjoni għandha tkun operattiva sa Diċembru 2024 u għandha tiġi aġġornata fuq bażi kontinwa mill-Kummissjoni, malli jsiru disponibbli l- informazzjoni dwar il-prestazzjoni u d-dokumenti essenzjali l-oħra deskritti fl- Artikolu 24a(4). It-Tabella ta' Valutazzjoni għandha tkun disponibbli għall- pubbliku fuq sit web, jew portal tal-internet.*
4. *It-Tabella ta' Valutazzjoni għandha tippreżenta wkoll id-dokumenti ewlenin, bhall-Aġenda ta' Riforma, il-valutazzjonijiet tal-Kummissjoni tal-Aġenda ta' Riforma, it-talbiet għal pagament mill-Benefiċjarji, il-valutazzjoni tal- Kummissjoni tal-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament, id-deċiżjoni tal- Aġenda ta' Riforma u d-deċiżjonijiet li jawtorizzaw ir-rilaxx tal-fondi.*
5. *It-Tabella ta' Valutazzjoni għandha tippreżenta wkoll informazzjoni dwar id- destinatarji finali tal-fondi minn din il-Faċilità.*

Artikolu 25

Evalwazzjoni tal-Faċilità

1. Wara l-31 ta' Diċembru 2027, iżda mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2031, il- Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni *ex-post* tar-Regolament **permezz ta' valutazzjoni esterna indipendenti**. Dik l-evalwazzjoni *ex post* għandha tivvaluta l- kontribuzzjoni tal-Unjoni għall-ilhuq tal-objettivi ta' dan ir-Regolament. **Il- Kummissjoni għandha tqis kif xieraq il-proposti tal-Parlament Ewropew jew tal- Kunsill għal din l-evalwazzjoni esterna indipendenti.**
2. Din l-evalwazzjoni *ex post* għandha tagħmel użu mill-principji ta' Prattika tajba tal- Kumitat tal-OECD ta' Għajjnuna għall-Iżvilupp, li jfittex li jiżgura jekk l-objettivi ntlahqux u li jiffirma rakkomandazzjonijiet bl-għan li jittejbu azzjonijiet futuri.
Il-Kummissjoni għandha tikkomunika s-sejbiet u l-konkluzjonijiet ta' din l- evalwazzjoni *ex post* akkumpanjati mill-osservazzjonijiet u s-segwitu tagħha, lill- Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Istati Membri. Din l-evalwazzjoni *ex post* tista' tiġi diskussa fuq talba tal-Istati Membri **jew tal-Parlament Ewropew**. Ir- riżultati għandhom jikkontribwixxu għat-tnejn ta' programmi u azzjonijiet futuri u għall-allokkazzjoni tar-riżorsi. Din l-evalwazzjoni *ex post* u s-segwitu għandhom ikunu disponibbli għall-pubbliku.
Il-Kummissjoni għandha, sa punt xieraq, tassocja l-partijiet ikkoncernati rilevanti kollha, inklużi l-Benefiċjarji, is-shab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-awtoritajiet lokali **u reġjonali** fil-proċess ta' evalwazzjoni tal-finanzjament tal- Unjoni previst skont dan ir-Regolament, u tista', meta jkun xieraq, tfittex li twettaq evalwazzjonijiet kongunti mal-Istati Membri u ma' shab oħrajn b'invoviment mill-

qrib tal-Benefiċjarji.

KAPITOLU VI

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 26

Eżerċitar tad-delega

1. Is-setgħa ta' adożzjoni ta' atti delegati **msemmija fl-Artikoli 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21 u 24** tingħata lill-Kummissjoni sugġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adożzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 18 għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu **ta' erba' snin sa minn sebat ijiem wara d-data** tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament. **Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega ta' setgħa mhux iktar tard minn disa' xhur qabel it-tmiem tal-perjodu ta' erba' snin. Id-delega ta' setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perjodi ta' żmien identiċi, hliief jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perjodu.**
3. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 18 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandha taffettwa l-validità ta' ebda att delegat li jkun diġà fis-seħħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifika simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwaru.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 18 għandu jidhol fis-seħħ biss jekk la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu esprimew xi oġġezzjoni fi żmien perjodu ta' **xahrejn** min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma infurmaw lill-Kummissjoni li ma għandhomx oġġezzjonijiet. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż **b'xahrejn** fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 27

Proċedura ta' Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn Kumitat. Dak il-Kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 27a

Skrutinju Parlamentari

1. *Il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni ghandhom iwettqu djalogu regolari sabiex jiżguraw sorveljanza u skrutinju parlamentari fuq il-Faċilità. Dak id-djalogu ghandu jitwettaq fil-qafas tad-djalogu ġoepolitiku eżistenti ta' livell għoli dwar l-implimentazzjoni tal-Istrument ta' Assistenza għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) sabiex tiġi żgurata l-koerenza bejn iż-żewġ strumenti. Dak id-djalogu ghandu jippermetti skambju mal-Parlament Ewropew dwar l-istat tal-progress fl-implimentazzjoni tal-Faċilità u l-Aġendi ta' Riforma. Id-djalogu ghandu jsir mill-inqas tliet darbiet fis-sena fi żminijiet xierqa fiċ-ċiklu ta' implimentazzjoni. Qabel kull djalogu, il-Kummissjoni ghandha ttiprovdi lill-Parlament:*
 - a) *l-istat tal-progress fl-implimentazzjoni tal-Faċilità, b'mod partikolari l-aġendi ta' Riforma u investimenti u riformi relatati, kif ukoll il-Ftehimiet Qafas;*
 - b) *l-Aġendi ta' Riforma, il-valutazzjoni tagħhom mill-Kummissjoni u kwalunkwe emenda tal-Aġendi ta' Riforma;*
 - c) *l-istatus tal-ilhuq tal-objettivi intermedji u tal-miri rispettivi;*
 - d) *informazzjoni dwar iż-żamma u s-sospensjoni tal-pagamenti kif ukoll it-tnaqqis u t-tqassim mill-ġdid tal-fondi, inkluż kwalunkwe osservazzjoni mressqa u miżuri ta' rimedju mehuda mill-Benefiċjarji sabiex jiżguraw l-ilhuq xieraq tal-objettivi intermedji u tal-miri;*
 - e) *valutazzjoni tal-komplementaritajiet bejn l-IPA III u l-Faċilità għal kull wahda mill-miżuri;*
 - f) *l-aħhar programmazzjoni finanzjarja dettaljata u kwalunkwe dokument ieħor relatat kemm tal-Faċilità kif ukoll tal-IPA III biex ikun jista' jsir skrutinju koerenti taż-żewġ strumenti għall-pajjiżi tal-Benefiċjarji;*
 - g) *is-sejbiet ewlenin tal-attivitajiet ta' monitoraġġ definiti f'dan ir-Regolament, inkluż ir-rapport annwali kif imsemmi fl-Artikolu 24;*
 - h) *kwalunkwe informazzjoni u dokumentazzjoni rilevanti oħra b'raba mal-implimentazzjoni tal-Faċilità.*
2. *Il-Parlament Ewropew jista' jesprimi l-fehmiet tiegħu f'riżoluzzjonijiet fir-rigward tal-kwisjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1.*
3. *Il-Kummissjoni ghandha tqis kwalunkwe element li jirriżulta mill-fehmiet espressi permezz tad-djalogu regolari, inklużi r-riżoluzzjonijiet rilevanti mill-Parlament Ewropew.*
4. *It-Tabella ta' Valutazzjoni msemija fl-Artikolu 24a tista' sservi bħala bażi għad-djalogu.*

Artikolu 28

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Il-Kummissjoni *u d-delegazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea fil-pajjiżi benefiċjarji ghandhom* jinvolvu ruħhom f'attivitajiet ta' komunikazzjoni biex tiżgura l-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni għall-appoġġ finanzjarju previst fl-Aġendi ta' Riforma, inkluż permezz ta' attivitajiet ta' komunikazzjoni kongunti mal-Benefiċjarji. Il-Kummissjoni *ghandha* tiżgura li l-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jiġi kkomunikat u

rikonoxxut permezz ta' dikjarazzjoni ta' finanzjament. ***L-azzjonijiet iffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità għandhom ikunu soġġetti għar-reqwiżiti stabbiliti fil-Manwal ta' Komunikazzjoni u Viżibbiltà għall-Azzjonijiet Esterni tal-UE. Il-Kummissjoni għandha tadotta gwida għal kull Benefiċjarju rigward il-proġetti ffinanzjati mill-Unjoni dwar l-azzjonijiet ta' viżibbiltà u komunikazzjoni.***

2. Il-benefiċjarji tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-orijini u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni, inkluż, meta jkun applikabbli, billi juru l-emblema tal-Unjoni u dikjarazzjoni ta' finanzjament xierqa li tgħid "iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea", b'mod partikolari meta jipromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom, billi tiġi pprovduta informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil bosta udjenzi, inklużi l-media u l-pubbliku.
- 2a. L-aċċess futur tal-benefiċjarji għall-finanzjament tal-Unjoni għandu jkun jiddependi mill-issodisfar tal-kriterji tal-viżibbiltà stabbiliti fil-paragrafu 2.***
3. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni relatati mal-Faċilità, ma' azzjonijiet meħuda skont il-Faċilità u mar-riżultati miksuba. Ir-riżorsi finanzjarji allokatu għall-Faċilità għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn dawn ikunu relatati mal-oġġettivi msemmija fl-Artikolu 3. ***Il-Kummissjoni għandha tiegħu miżuri biex issaħħaħ il-komunikazzjoni strateġika u d-diplomazija pubblika biex tikkomunika l-valuri tal-Unjoni u tenfasizza l-valur miżjud tal-appoġġ tal-Unjoni.***
- 3a. L-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-pubbliċità għandhom jiġu pprovduti f'format aċċessibbli, f'konformità mal-Artikolu 9 tas-CRPD tan-NU, u l-leġiżlazzjoni armonizzata tal-Unjoni, b'mod partikolari d-Direttiva 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ¹⁶.***

Artikolu 29
Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh l-għada tal-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu f' *Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

¹⁶*Id-Direttiva (UE) Nru 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-reqwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (GU L 151, 7.6.2019, p. 70–115).*

**ANNEX: ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGHANDHOM**

F'konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura, ir-rapporteur Tonino Picula u r-Rapporteur Karlo Ressler jiddikjaraw li rċevew kontribut mill-entitajiet jew il-persuni li ġejjin fit-tnejn tar-rapport, sal-adozzjoni tiegħu fil-kumitat:

Entità u/jew persuna
European Commission
Permanent Representation of Belgium to the EU
Permanent Representation of Austria to the EU
US State Department
Embassy of Montenegro to the EU
Government of North Macedonia
European Bank for Reconstruction and Development

Il-lista ta' hawn fuq hija mfassla taht ir-responsabbiltà esklużiva tar-rapporteur.

19.2.2024

OPINJONI TAL-KUMITAT GĦALL-KUMMERĊ INTERNAZZJONALI

għall-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-Kumitat għall-Baġits

dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent (COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Rapporteur għal opinjoni: Helmut Scholz

ĠUSTIFIKAZZJONI QASIRA

L-Unjoni Ewropea żviluppat politika komprensiva biex tappoġġa l-adeżjoni gradwali tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent: L-Albanija, il-Bożnija-Ħerzegovina, il-Kosovo, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq u s-Serbja. L-għan ta' dan il-proċess huwa li jhegġeġ il-progress demokratiku, ekonomiku u soċjali fil-pajjiżi li jixtiequ jissiehbu fl-UE, u b'hekk jippromwovi kooperazzjoni u stabbiltà akbar fl-Ewropa.

L-Unjoni Ewropea, bħall-pajjiżi kkonċernati, hija konvinta bis-shiġħ mill-perspettiva Ewropea tal-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent, tar-rabtiet kulturali, storiċi u ġeografici mill-qrib tagħna, u tal-kooperazzjoni tagħna f'għadd ta' oqsma importanti.

Il-Balkani tal-Punent kienu partikolarment esposti għal krizijiet reċenti bħall-COVID-19, il-migrazzjoni ta' għadd sinifikanti tal-popolazzjoni żaġġugħa tagħha, u d-diffikultajiet ekonomiċi aggravati mill-aggressjoni Russa fl-Ukrajna. Il-poplu tal-Balkani tal-Punent għandu kapaċità tal-akkwist ta' bejn terz u nofs il-kapaċità tal-akkwist medja fl-Unjoni Ewropea.

Ir-rapporteur jappoġġa l-konkluzjonijiet tas-summit bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent li sar fit-13 ta' Diċembru 2023. L-Unjoni Ewropea għal darb'ohra kkonfermat l-impenn inekwivoku għall-adeżjoni futura tal-Balkani tal-Punent mal-Unjoni Ewropea u appellat għal aċċellerazzjoni tal-proċess, ibbażat fuq il-valuri komuni tad-demokrazija u l-istat tad-dritt, fuq riformi kredibbli mwettqa mis-shab u fuq kundizzjonalità ġusta.

Biex issaħħaħ dan l-impenn, l-UE tippovdi għajjnuna u appoġġ finanzjarju sostanzjali lir-reġjun. B'dan il-mod, tista' sseħħ integrazzjoni gradwali fis-suq uniku, preċeduta minn kooperazzjoni b'saħħitha, appoġġ Ewropew u integrazzjoni reġjonali (bħala miżuri preparatorji). It-titjib tar-relazzjonijiet kummerċjali tagħna se jkun ukoll fattur ewlieni fis-suċċess futur ta' dan l-isforz kongunt.

Il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent se żżid b'mod konsiderevoli l-assistenza finanzjarja. Il-finanzjament mill-Faċilità se jappoġġa programmi ta' riforma fil-Balkani tal-Punent, b'enfasi fuq ir-riformi soċjoekonomiċi u fundamentali, inkluż l-istat tad-

dritt u investimenti mmirati.

Ir-rizorsi tal-Faċilità se jammontaw għal EUR 6 biljun għall-2024–2027 għal żewġ tipi ta' appoġġ: EUR 2 biljun fil-forma ta' appoġġ mhux ripagabbli u EUR 4 biljun fil-forma ta' self konċessjonali mogħti mill-Unjoni Ewropea. Ir-rapporteur jilqa' dan l-impenn finanzjarju, iżda kien ikun favur zieda fl-appoġġ mhux ripagabbli u l-flessibbiltà fir-rigward tal-kundizzjonalità tas-self.

Il-proposta tal-Kummissjoni tinkludi kundizzjonalità qawwija billi tagħmel ir-rilaxx tal-fondi dipendenti fuq il-kisba tal-għanijiet deskritti fl-Aġendi ta' Riforma approvati minn qabel. Fil-fehma tar-Rapporteur, approċċ bħal dan jirrikjedi grad għoli ta' flessibbiltà u kunsiderazzjoni tal-kriżijiet reċenti li għadhom jaffettwaw lill-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent. Ir-rapporteur jinsisti wkoll fuq il-ħtieġa li din l-ambizzjoni ssir kundizzjonali fuq titjib fil-kundizzjonijiet soċjali u tax-xogħol, l-iżvilupp sostenibbli u l-għlieda kontra l-inugwaljanzi, b'mod partikolari bejn l-irġiel u n-nisa.

L-investimenti kollha jridu jikkontribwixxu għall-oġġettiv usa' li jgħinu lir-reġjun jimxi lejn ekonomija ekoloġika, newtrali għall-klima, reżiljenti, diġitali u inkluziva. Ir-rapporteur jinsisti fuq il-prijoritizzazzjoni tal-oġġettivi, b'mod partikolari dawk marbuta mal-valuri li nikkondividu u li se jkomplu jsaħħu l-pedamenti tal-proċess tat-tkabbir. Dawn jinkludu l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, bil-promozzjoni ta' sistema ġudizzjarja indipendenti, il-għlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata, il-ħasil tal-flus, l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi, ir-rispett għad-dritt internazzjonali, il-libertà tal-midja u l-libertà akkademika, kif ukoll ambjent favorevoli għas-soċjetà ċivili, it-trawwim tad-djalogu soċjali, il-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, sabiex jiġi garantit u msaħħaħ ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jagħmlu parti minn minoranzi.

Filwaqt li dan il-programm għandu jippermetti li l-ekonomiji tal-Balkani tal-Punent jikkonverġu, filwaqt li jgħibu l-istandards tagħhom konformi ma' dawk tal-Unjoni Ewropea, irridu mhux biss inqarrbu l-ekonomiji tagħna lejn xulxin, iżda wkoll insaħħu s-sħubijiet kulturali, edukattivi, akkademiċi, ta' riċerka u kreattivi tagħna. Ir-rapporteur huwa konvint li, minbarra t-tiżiħ tal-ekonomiji tagħna, hemm potenzjal konsiderevoli għal relazzjonijiet aktar mill-qrib u fehim reċiproku akbar.

EMENDI

Il-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali jistieden lill-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u lill-Kumitat għall-Baġits, bħala l-kumitati responsabbli, biex jieħdu inkunsiderazzjoni dan li ġej:

Emenda 1

Proposta għal regolament
Premessa 11

Test propost mill-Kummissjoni

(11) Il-Faċilità jenħtieg li tiżgura l-konsistenza mal-oġġettivi ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif ukoll tappoġġahom, kif stabbilit fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għad-drittijiet fundamentali kif minqux fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dan se jiżgura b'mod partikolari l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u l-istat tad-dritt.

Emenda 2

Proposta għal regolament
Premessa 12

Test propost mill-Kummissjoni

(12) L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieg li jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, il-Ftehim ta' Pariġi u l-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Diversità Bijoloġika u l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni, u jenħtieg li ma **jikkontribwux** għad-degradazzjoni ambjentali jew jikkawżaw ħsara lill-ambjent jew lill-klima. Il-miżuri ffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieg li jkunu f'konformità mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima tal-Benefiċjarji, mal-Kontribut tagħhom Stabbilit fil-Livell Nazzjonali u mal-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050. Il-Faċilità jenħtieg li tikkontribwixxi għall-azzjoni ta' mitigazzjoni u għall-kapaċità ta' adattament għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima, u trawwem ir-reżiljenza għall-

Emenda

(11) Il-Faċilità jenħtieg li tiżgura l-konsistenza mal-oġġettivi ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif ukoll tappoġġahom, kif stabbilit fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għad-drittijiet fundamentali kif minqux fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dan se jiżgura b'mod partikolari l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, **id-drittijiet tal-haddiema, f'konformità mal-Konvenzjonijiet tal-ILO, kif ukoll** l-istat tad-dritt.

Emenda

(12) L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieg li jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, **inaqqsu l-inugwaljanzi, irawmu t-tkabbir sostenibbli fit-tul, il-Patt Ekoloġiku Ewropew**, il-Ftehim ta' Pariġi u l-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Diversità Bijoloġika u l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni, u jenħtieg li ma **jikkontribwixxux** għad-degradazzjoni ambjentali jew jikkawżaw ħsara lill-ambjent jew lill-klima. Il-miżuri ffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieg li jkunu f'konformità mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima tal-Benefiċjarji, mal-Kontribut tagħhom Stabbilit fil-Livell Nazzjonali u mal-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050. Il-Faċilità jenħtieg li tikkontribwixxi għall-azzjoni ta'

klima.

mitigazzjoni u għall-kapaċità ta' adattament għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima, u trawwem ir-reżiljenza għall-klima. ***Il-Faċilità jenhtieg li tappoġġa t-tishih tal-innovazzjoni għall-SMEs u l-atturi tal-ekonomija soċjali, kif ukoll it-trasferiment tat-teknoloġija b' appoġġ għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali; L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jinkludu politiki biex jitnaqqas il-qghad fost iż-żghażaġh u l-eżodu ta' mhuh lil hinn mill-pajjiżi fil-Balkani tal-Punent; L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jipprevedu valutazzjonijiet tal-impatt ambjentali u konsultazzjonijiet pubbliċi dwar proġetti li jaffettwaw żoni protetti, il-biodiversità u l-protezzjoni ambjentali, filwaqt li jitqiesu l-fehmiet tal-komunità lokali.***

Emenda 3

Proposta għal regolament

Premessa 13

Test propost mill-Kummissjoni

(13) L-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament jenhtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni, kif elaborati fl-istrategiji tal-Unjoni ta' Ugwaljanza. Dan jenhtieg li jippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, u jfittex li jipproteġi u jippromwovi d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti. L-implimentazzjoni tal-Faċilità jenhtieg li tkun f'konformità mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabilità u tiżgura l-aċċessibbiltà fl-investimenti u fl-assistenza teknika tagħha.

Emenda

(13) L-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament jenhtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni, kif elaborati fl-istrategiji tal-Unjoni ta' Ugwaljanza, ***ir-rispett għad-drittijiet tal-haddiema u s-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol.*** Dan jenhtieg li jippromwovi l-ugwaljanza ***bejn il-ġeneri, inkluż l-indirizzar tad-differenzi fil-pagi*** bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, u jfittex li jipproteġi u jippromwovi d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti. L-implimentazzjoni tal-Faċilità jenhtieg li tkun f'konformità mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabilità u tiżgura l-

aċċessibbiltà fl-investimenti u fl-assistenza teknika tagħha.

Emenda 4

Proposta għal regolament Premessa 15

Test propost mill-Kummissjoni

(15) Filwaqt li tirrifletti l-Patt Ekoloġiku Ewropew bħala l-istrategija ta' tkabbir sostenibbli tal-Ewropa u l-importanza li jiġu indirizzati l-oġġettivi tal-klima u tal-bijodiversità f'konformità mal-impenji tal-Ftehim Interistituzzjonali, il-Faċilità jenħtieġ li tikkontribwixxi għall-ilhuq tal-mira ġenerali ta' 30 % tan-nefqa baġitarja tal-Unjoni billi tappoġġa l-oġġettivi klimatiċi u 7,5 % fl-2024 u 10 % fl-2026 u l-2027 għall-oġġettivi tal-bijodiversità. Tal-inqas 37 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli li jgħaddi mid-WBIF jenħtieġ li jqis l-oġġettivi klimatiċi. Il-Faċilità jenħtieġ li tappoġġa attivitajiet li jirrispettaw bis-siġh l-istandards u l-prijoritajiet klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni u l-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti" skont it-tifsira tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852⁸.

⁸ Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088, ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13.

Emenda 5

Proposta għal regolament Premessa 22

Emenda

(15) Filwaqt li tirrifletti l-Patt Ekoloġiku Ewropew bħala l-istrategija ta' tkabbir sostenibbli tal-Ewropa u l-importanza li jiġu indirizzati l-oġġettivi tal-klima u tal-bijodiversità f'konformità mal-impenji tal-Ftehim Interistituzzjonali, il-Faċilità jenħtieġ li tikkontribwixxi għall-ilhuq tal-mira ġenerali ta' 30 % tan-nefqa baġitarja tal-Unjoni billi tappoġġa l-oġġettivi klimatiċi u 7,5 % fl-2024 u 10 % fl-2026 u l-2027 għall-oġġettivi tal-bijodiversità. Tal-inqas 37 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli li jgħaddi mid-WBIF jenħtieġ li jqis l-oġġettivi klimatiċi, ***bl-għan li tinkiseb in-newtralità klimatika***. Il-Faċilità jenħtieġ li tappoġġa attivitajiet li jirrispettaw bis-siġh l-istandards u l-prijoritajiet klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni u l-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti" skont it-tifsira tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852⁸.

⁸ Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088, ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13.

(22) Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni effiċjenti tal-Faċilità, inkluża l-faċilitazzjoni tal-integrazzjoni tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent fil-ktajjen tal-valur Ewropej, il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenħtieġ li joriġinaw mill-Istati Membri, mill-Benefiċjarji, mill-partijiet kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u mill-pajjiżi koperti mill-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰ u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/1529 u pajjiżi li għalihom huwa stabbilit aċċess reċiproku għall-assistenza esterna fil-Benefiċjarji mill-Kummissjoni, sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wieħed minn dawk il-pajjiżi.

(22) Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni effiċjenti tal-Faċilità, inkluża l-faċilitazzjoni tal-integrazzjoni tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent fil-ktajjen tal-valur Ewropej, il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenħtieġ li joriġinaw mill-Istati Membri, mill-Benefiċjarji, mill-partijiet kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u mill-pajjiżi koperti mill-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰ u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/1529 u pajjiżi li għalihom huwa stabbilit aċċess reċiproku għall-assistenza esterna fil-Benefiċjarji mill-Kummissjoni, **u għandhom jissodisfaw, kull meta jkun possibbli, kriterji soċjali u ambjentali għoljin**, sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wieħed minn dawk il-pajjiżi, **f'liema każ l-akkwist jenħtieġ li jkun konformi mar-regolamenti attwali u futuri tal-UE dwar id-diligenza dovuta fil-ktajjen tal-provvista.**

¹⁰ Ir-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-9 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali, li jemenda u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE u jhassar ir-Regolament (UE) 2017/1601 u r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009 (ĠU L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>). <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>.

¹⁰ Ir-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-9 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali, li jemenda u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE u jhassar ir-Regolament (UE) 2017/1601 u r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009 (ĠU L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>). <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>.

Emenda 6

Proposta għal regolament

Premessa 27

Test propost mill-Kummissjoni

(27) L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex b'mod effettiv jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-irregolaritajiet, il-korruzzjoni, il-frodi u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità, u l-arranġamenti li għandhom l-għan li jevitaw il-finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn.

Emenda 7

Proposta għal regolament

Premessa 29

Test propost mill-Kummissjoni

(29) Il-Kummissjoni jenhtieg li tivvaluta kull Aġenda ta' Riforma abbażi tal-lista ta' kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament. Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li l-Kummissjoni tinghata s-setgħat ta' implimentazzjoni biex tapprova dawk l-Aġendi ta' Riforma. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹¹. Il-Kummissjoni se tqis kif xieraq id-deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE u r-rwol tas-SEAE fejn xieraq, u b'mod partikolari meta timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjoni għall-appoġġ tal-Unjoni.

Emenda

(27) L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex b'mod effettiv jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-irregolaritajiet, il-korruzzjoni, il-frodi u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità, u l-arranġamenti li għandhom l-għan li jevitaw il-finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn. ***L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jitfasslu u jiġu implimentati bl-involviment tal-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha f'kull pajjiż.***

Emenda

(29) Il-Kummissjoni jenhtieg li tivvaluta kull Aġenda ta' Riforma abbażi tal-lista ta' kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament. Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li l-Kummissjoni tinghata s-setgħat ta' implimentazzjoni biex tapprova dawk l-Aġendi ta' Riforma. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹¹. Il-Kummissjoni se tqis kif xieraq id-deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE u r-rwol tas-SEAE fejn xieraq, u b'mod partikolari meta timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjoni għall-appoġġ tal-Unjoni. ***Il-valutazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li titwettaq mill-Kummissjoni, assistita minn esperti indipendenti, inkluż mis-soċjetà ċivili.***

¹¹ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tależerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹¹ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tależerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Emenda 8

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni

(a) tithaffef it-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji għal ekonomiji sostenibbli u inklużivi, li kapaċi jifilhu għall-pressjonijiet kompetittivi ***tas-suq*** tas-suq uniku tal-Unjoni, u għal ambjent ta' investment stabbli;

Emenda

(a) tithaffef it-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji għal ekonomiji sostenibbli, ***newtrali għall-klima*** u inklużivi, ***b'livelli baxxi ta' inugwaljanza***, li kapaċi jifilhu għall-pressjonijiet kompetittivi tas-suq uniku tal-Unjoni, u għal ambjent ta' investment stabbli;

Emenda 9

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ca (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ca) ***Jigi żgurati li l-investimenti koperti mill-Faċilità jippermettu lill-Benefiċjarji jkollhom rwol akbar fi ktajjen tal-valur reżiljenti tal-UE, jipromwovu aktar holqien tal-valur u żvilupp tal-industriji lokali u l-avvanz tagħhom tul il-katina tal-valur;***

Emenda 10

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt e

Test propost mill-Kummissjoni

(e) taċċellera t-tranzizzjoni ekoloġika f'konformità mal-Agenda Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari l-enerġija, inkluża t-tranzizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari dekarbonizzata;

Emenda

(e) taċċellera t-tranzizzjoni ekoloġika f'konformità mal-Agenda Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u **li** tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari l-enerġija, inkluża ***l-effiċjenza enerġetika*** u t-tranzizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari dekarbonizzata ***u l-protezzjoni tal-bijodiversità u tal-ambjent***;

Emenda 11

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt g

Test propost mill-Kummissjoni

(g) tingħata spinta lill-innovazzjoni, b'mod partikolari għall-SMEs u b'appoġġ għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali;

Emenda

(g) tingħata spinta lill-innovazzjoni, b'mod partikolari għall-SMEs u b'appoġġ għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali ***billi jipprovdu assistenza teknoloġika u trasferiment tat-teknoloġija***;

Emenda 12

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt h

Test propost mill-Kummissjoni

(h) tingħata spinta lill-edukazzjoni, lit-taħriġ, lill-ħiliet mill-ġdid u lit-titjib tal-ħiliet ta' kwalità, u lill-politiki tal-impjieġ;

Emenda

(h) tingħata spinta lill-edukazzjoni, lit-taħriġ, lill-ħiliet mill-ġdid u lit-titjib tal-ħiliet ta' kwalità, u lill-politiki tal-impjieġ ***u l-adozzjoni tal-Konvenzjonijiet tal-ILO, b'enfasi fuq l-indirizzar tad-differenzi fil-pagi bejn il-ġeneri u l-qghad fost iż-żgħażaġh***;

Emenda 13

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt i

Test propost mill-Kummissjoni

(i) issaħħaħ ulterjorment l-elementi fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, permezz tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msaħħa, il-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa; il-konformità mad-dritt internazzjonali; issaħħaħ il-libertà tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili; trawwem id-djalogu soċjali; tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssaħħaħ ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi;

Emenda

(i) issaħħaħ ulterjorment l-elementi fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u **tal-haddiema u** l-libertajiet fundamentali, permezz tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msaħħa, il-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa; il-konformità mad-dritt internazzjonali; issaħħaħ il-libertà tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili; trawwem id-djalogu soċjali; tippromwovi l-ugwaljanza **bejn il-ġeneri u t-tnaqqis fid-differenzi fil-pagi** bejn il-ġeneri, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssaħħaħ ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi;

Emenda 14

Proposta għal regolament
Artikolu 4 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

1. Il-kooperazzjoni fl-ambitu tal-Facilità għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp u tippromwovihom, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri s-sjieda tal-prijoritajiet tal-iżvilupp mill-Benefiċjarji, enfasi fuq ir-riżultati, shubijiet inkluzivi, trasparenza u responsabbiltà reċiproka. Il-kooperazzjoni għandha tkun ibbażata fuq allokazżjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-riżorsi.

Emenda

1. Il-kooperazzjoni fl-ambitu tal-Facilità għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp u tippromwovihom, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri s-sjieda tal-prijoritajiet tal-iżvilupp mill-Benefiċjarji, enfasi fuq ir-riżultati, shubijiet inkluzivi **u tfassil ta' politiki parteċipatorju li jinkludi s-soċjetà ċivili u l-awtoritajiet lokali**, trasparenza u responsabbiltà reċiproka. Il-kooperazzjoni għandha tkun ibbażata fuq allokazżjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-riżorsi.

Emenda 15

Proposta għal regolament Artikolu 4 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhq diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.

Emenda

4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem ***u tal-haddiema***, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhq diversi objettivi b'mod koerenti, ***filwaqt li jiżguraw valutazzjonijiet tal-impatt ambjentali u konsultazzjonijiet pubbliċi dwar proġetti li jaffettwaw żoni protetti, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, filwaqt li jitqiesu l-fehmiet tal-komunità lokali***. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.

Emenda 16

Proposta għal regolament Artikolu 4 – paragrafu 4a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

4a. L-UE għandha tiżgura u ssahħah il-koerenza tal-politiki esterni tagħha u l-Benefiċjarji għandhom jagħmlu hilithom biex jallinjaw il-politiki tagħhom mal-Politika Eстера u ta' Sigurtà Komuni tal-UE;

Emenda 17

Proposta għal regolament Artikolu 5 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

1. Il-prekundizzjonijiet għall-appoġġ **taht il-Facilità** għandhom ikunu li l-Benefiċjarji jkomplu jharsu u jirrispettaw mekkaniżmi demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partiti, u l-istat tad-dritt, u jiggarrantixxu r-rispett għall-obbligi kollha tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi. Prekundizzjoni oħra għandha tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bl-għan li jimplimentaw bis-sħiħ l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors lejn in-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

Emenda 18

Proposta għal regolament Artikolu 5 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

2. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 qabel ma l-fondi jiġu rilaxxati lill-Benefiċjarji **taht il-Facilità** u matul il-perjodu tal-appoġġ ipprovdut **taht il-Facilità** filwaqt li jitqies kif xieraq l-aħħar Pakkett tat-Tkabbir. Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li tikkonkludi li whud minn dawn il-prekundizzjonijiet ma jiġux issodisfati, u b'mod partikolari, iżzomm ir-

Emenda

1. Il-prekundizzjonijiet għall-appoġġ **fl-ambitu tal-Facilità** għandhom ikunu li l-Benefiċjarji jkomplu jharsu u jirrispettaw mekkaniżmi demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partiti, u l-istat tad-dritt, u jiggarrantixxu r-rispett għall-obbligi kollha tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi **fir-rigward tal-obiettivi deskritti fl-Artikolu 3**. Prekundizzjoni oħra għandha tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bl-għan li jimplimentaw bis-sħiħ l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors lejn in-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

Emenda

2. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 qabel ma l-fondi jiġu rilaxxati lill-Benefiċjarji **fl-ambitu tal-Facilità** u matul il-perjodu tal-appoġġ ipprovdut **fl-ambitu tal-Facilità** filwaqt li jitqies kif xieraq l-aħħar Pakkett tat-Tkabbir. Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li tikkonkludi li whud minn dawn il-prekundizzjonijiet ma jiġux issodisfati, u b'mod partikolari,

rilaxx ta' fondi msemmi fl-Artikolu 21, irrispettivament mill-issodisfar tal-kundizzjonijiet **ta'** pagament imsemmija fl-Artikolu 16(3).

iżżomm ir-rilaxx ta' fondi msemmi fl-Artikolu 21, irrispettivament mill-issodisfar tal-kundizzjonijiet **ta'** pagament imsemmija fl-Artikolu 16(3). **Il-benefiċjarji għandu jkollhom l-opportunità li jirrimedjaw in-nuqqasijiet sabiex jissodisfaw il-prekundizzjonijiet, u jippermettulhom, wara deċiżjoni pożittiva tal-Kummissjoni, jaċċessaw il-fondi.**

Emenda 19

Proposta għal regolament Artikolu 8 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandhom joriginaw minn kwalunkwe pajjiż imsemmi fil-paragrafu 1 il-punt (a) u fil-punt (b), sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wieħed minn dawk il-pajjiżi. Barra minn hekk, japplikaw ir-regoli dwar ir-restrizzjonijiet fil-paragrafu 6.

Emenda

3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandhom joriginaw minn kwalunkwe pajjiż imsemmi fil-paragrafu 1 il-punt (a) u fil-punt (b), **u għandhom jissodisfaw, kull meta jkun possibbli, kriterji soċjali u ambjentali għoljin**, sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wieħed minn dawk il-pajjiżi. **F'dak il-każ, l-akkwist għandu jkun konformi mar-regolamenti attwali u futuri tal-UE dwar id-diligenza dovuta fil-ktajjen tal-provvista.** Barra minn hekk, japplikaw ir-regoli dwar ir-restrizzjonijiet fil-paragrafu 6.

Emenda 20

Proposta għal regolament Artikolu 8 – paragrafu 6 – punt b

Test propost mill-Kummissjoni

(b) meta l-azzjoni jew il-proċeduri speċifiċi ta' għoti jaffettwaw is-sigurtà jew l-ordni pubbliku, b'mod partikolari fir-rigward tal-assi strateġiċi u l-interessi tal-Unjoni, tal-Istati Membri tagħha, jew ta'

Emenda

(b) meta l-azzjoni jew il-proċeduri speċifiċi ta' għoti jaffettwaw is-sigurtà jew l-ordni pubbliku, b'mod partikolari fir-rigward tal-assi strateġiċi u l-interessi tal-Unjoni, tal-Istati Membri tagħha, jew ta'

kwalunkwe wiehed mill-Benefiċjarji, inklużi s-sigurtà, ir-reżiljenza u l-protezzjoni tal-integrità tal-infrastruttura diġitali (inkluża l-infrastruttura tan-network 5G), is-sistemi ta' komunikazzjoni u informazzjoni, u l-ktajjen tal-provvista relatati.

kwalunkwe wiehed mill-Benefiċjarji, inklużi s-sigurtà, ir-reżiljenza u l-protezzjoni tal-integrità tal-infrastruttura diġitali (inkluża l-infrastruttura tan-network 5G), is-sistemi ta' komunikazzjoni u informazzjoni, u l-ktajjen tal-provvista relatati ***u meta l-proċedura ta' azzjoni jew ta' għoti ma tkunx konformi mal-Istrateġija ta' Sigurtà Ekonomika.***

Emenda 21

Proposta għal regolament Artikolu 11 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni

5. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jirrispettaw il-prinċipji ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 4.

Emenda

5. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jirrispettaw il-prinċipji ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 4 ***u għandhom jiġu abbozzati b'mod miġfuh u trasparenti, f'konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati kollha.***

Emenda 22

Proposta għal regolament Artikolu 14 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

4. Għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma pprezentati mill-Benefiċjarji, il-Kummissjoni tista' tiġi meġhuna minn esperti.

Emenda

4. Għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma pprezentati mill-Benefiċjarji, il-Kummissjoni tista' tiġi meġhuna minn esperti ***indipendenti, inkluż mis-soċjetà ċivili.***

**ANNEX: ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEUR GĦAL OPINJONI RĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM**

Ir-rapporteur għal opinjoni jiddikjara, taħt ir-responsabbiltà esklużiva tiegħu, li ma rċieva l-ebda kontribut minn entità jew persuna li jrid jissema f'dan l-Anness f'konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura.

PROĊEDURA TAL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

Titolu	L-istabbiliment tal-Facilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent	
Referenzi	COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD)	
Kumitati responsabbli Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	AFET 18.1.2024	BUDG 18.1.2024
Opinjoni(jiet) mogħtija minn Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	INTA 18.1.2024	
Rapporteur għal opinjoni Data tal-ħatra	Helmut Scholz 28.11.2023	
Artikolu 58 – Proċedura b'kumitati kongunti Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	18.1.2024	
Data tal-adozzjoni	19.2.2024	
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 28 -: 3 0: 0	
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Anna-Michelle Asimakopoulou, Geert Bourgeois, Jordi Cañas, Paolo De Castro, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Dominik Tarczyński, Marie-Pierre Vedrenne, Iuliu Winkler, Jan Zahradil	
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Marek Belka, Udo Bullmann, Enikő Győri, Svenja Hahn, Sandra Kalniete, Lydie Massard, Manuela Ripa	
Sostituti (skont l-Artikolu 209(7)) preżenti għall-votazzjoni finali	Pascal Arimont, Lukas Mandl, Tomas Tobé	

**VOTAZZJONI FINALI B' SEJHA TAL-ISMIJIET
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGHTI OPINJONI**

28	+
NI	Enikő Győri, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Pascal Arimont, Anna-Michelle Asimakopoulou, Danuta Maria Hübner, Sandra Kalniete, Martine Kemp, Lukas Mandl, Gabriel Mato, Tomas Tobé, Iuliu Winkler
Renew	Jordi Cañas, Svenja Hahn, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marek Belka, Udo Bullmann, Paolo De Castro, Bernd Lange, Margarida Marques, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Heidi Hautala, Lydie Massard, Sara Matthieu, Manuela Ripa

3	-
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Jan Zahradil

0	0

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni 19.2.2024

OPINJONI TAL-KUMITAT GĦALL-IŻVILUPP REĠJONALI

għall-Kumitat għall-Affarijiet Barranin

Kumitat għall-Baġits

dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent (COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Rapporteur għal opinjoni: Stelios Kypouropoulos

ĠUSTIFIKAZZJONI QASIRA

L-opinjoni mmexxija mis-Sur Stelios KYMPOUROPOULOS giet elaborata f'perjodu ta' żmien limitat hafna. Konsegwentement, ma tnejja l-ebda abbozz ta' opinjoni u tressqu emendi direttament għat-test oriġinali. Madankollu, ir-Rapporteur u x-Shadow Rapporteurs għal din l-opinjoni setgħu jaqblu dwar sensiela ta' emendi, li jishqu fuq l-importanza tal-involvement tal-awtoritajiet lokali u reġjonali fl-implimentazzjoni tal-“Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent”.

L-opinjoni ttenni l-ħtieġa li tiġi promossa governanza f'diversi livelli u approċċ ibbażat fuq il-post biex jinkisbu l-integrazzjoni gradwali u l-koeżjoni territorjali tal-Istati benefiċjarji. Tiġbed l-attenzjoni wkoll għall-prinċipju “la tagħmilx ħsara lill-koeżjoni” bħala element ewlieni tal-Faċilità.

Ir-Rapporteur huwa konvint li l-għan ewlieni ta' din l-opinjoni huwa li tissaħħaħ il-filosofija tal-politika ta' koeżjoni fil-“Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent”. Huwa jissuġġerixxi li tiġi estiża l-lista ta' benefiċjarji potenzjali abbażi tal-qafas tal-Kwadru spiral tal-innovazzjoni, bħall-universitajiet, l-industrija, l-awtoritajiet lokali u s-soċjetà ċivili sabiex jithalla impatt aħjar fis-soċjetajiet tagħhom.

Elementi importanti oħra li r-Rapporteur jixtieq jindika f'din l-opinjoni huma l-approċċ minn isfel għal fuq tal-pjanijiet strateġiċi nazzjonali, il-kooperazzjoni transfrontiera għal investimenti futuri u r-riformi strutturali. Barra minn hekk, huwa kkunsidra li l-iskambju ta' Prattiki tajbin u l-bini tal-kapaċità fil-livell lokali u reġjonali għandhom ikunu wahda mill-prijoritajiet għall-Faċilità futura.

Ir-Rapporteur huwa wkoll favur l-importanza li jiġu promossi l-għanijiet tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali billi jitnaqqsu l-iżbilanċi fost ir-regjuni u l-pajjiżi, kif ukoll billi tiġi ffaċilitata l-konnessjoni bejn l-Istati benefiċjarji tal-Faċilità. Il-Kumitat REGI zied ukoll prijoritajiet ewlenin bħall-promozzjoni tal-ekwivalenza bejn il-ġeneri u l-protezzjoni ta' gruppi soċjali vulnerabbli.

Bħala konklużjoni, ir-Rapporteur għal din l-opinjoni jemmen li hija opportunità tajba skont din il-proposta li jissahħaħ l-impatt fuq iċ-ċittadini tal-Balkani u fl-istess hin tinbena identità Ewropea qabel it-tkabbir futur.

EMENDA

Il-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali jistieden lill-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u l-Kumitat għall-Baġits, bħala l-kumitati responsabbli, sabiex jieħu inkunsiderazzjoni l-emendi li ġejjin fir-rapport:

Emenda 1

Proposta għal regolament

Premessa 1

Test propost mill-Kummissjoni

(1) Huwa fl-interess komuni tal-Unjoni u tas-shab tagħha tal-Balkani tal-Punent¹ li javvanzaw l-isforzi għar-riforma tas-sistemi politiċi, legali u **ekonomiċi** ta' dawn tal-ahħar bil-ħsieb tas-shubija futura tagħhom fl-Unjoni. Il-possibbiltà ta' shubija mal-Unjoni għandha effett trasformattiv qawwi fejn il-bidla pozittiva demokratika, politika, ekonomika u soċjali **rabbiet** l-għerūq.

¹ L-Albanija, il-Bożnija-Herzegovina, il-Kosovo*, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq u s-Serbja.*L-użu ta' dan l-isem hu mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u huwa konformi mal-UNSCR 1244/1999 u l-Opinjoni tal-QIĠ dwar id-Dikjarazzjoni ta' Indipendenza tal-Kosovo.

Emenda 2

Proposta għal regolament Premessa 1a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(1) Huwa fl-interess komuni tal-Unjoni u tas-shab tagħha tal-Balkani tal-Punent¹ li javvanzaw l-isforzi għar-riforma tas-sistemi politiċi, legali, **edukattivi** u **soċjoekonomiċi** ta' dawn tal-ahħar bil-ħsieb tas-shubija futura tagħhom fl-Unjoni. Il-possibbiltà ta' shubija mal-Unjoni għandha effett trasformattiv qawwi fejn il-bidla pozittiva demokratika, politika, ekonomika, **soċjali, territorjali kif ukoll l-iżvilupp** u **l-progress** soċjali **rabbew** l-għerūq.

¹ L-Albanija, il-Bożnija-Herzegovina, il-Kosovo*, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq u s-Serbja.*L-użu ta' dan l-isem hu mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u huwa konformi mal-UNSCR 1244/1999 u l-Opinjoni tal-QIĠ dwar id-Dikjarazzjoni ta' Indipendenza tal-Kosovo.

(1a) L-Unjoni Ewropea jehtigilha tagħti spinta lill-proċess tat-tkabbir u ssahħah il-preżenza tagħha fir-regjun. Is-shubija tal-Balkani tal-Punent tinsab fl-interess politiku, ta' sigurtà u ekonomiku tal-Unjoni u tas-shab tagħha. Is-sitwazzjoni ġeopolitika attwali tafferma mill-ġdid l-importanza tal-istabbiltà u l-iżvilupp demokratiku fil-pajjiżi u r-regjuni fil-fruntieri esterni tal-UE, inkluż il-Balkani tal-Punent.

Emenda 3

Proposta għal regolament

Premessa 2

Test propost mill-Kummissjoni

(2) Hemm bżonn li jiġu pprezentati whud mill-vantaġġi tas-sħubija mal-Unjoni qabel l-adeżjoni. Il-konverġenza ekonomika tinsab fil-qalba ta' dawn il-benefiċċji. Bħalissa, il-konverġenza tal-Balkani tal-Punent f'termini ta' PDG per capita espressa fl-istandards tal-kapaċità tal-akkwist għadha baxxa bejn 30 % u 50 % tal-medja tal-Unjoni u ma hijiex qiegħda tagħmel progress mghaġġel biżżejjed.

Emenda

(2) Hemm bżonn li jiġu pprezentati whud mill-vantaġġi tas-sħubija mal-Unjoni qabel l-adeżjoni. Il-konverġenza ekonomika, ***soċjali u territorjali*** tinsab fil-qalba ta' dawn il-benefiċċji. ***Jenhtieg li l-objettiv ikun li s-shab ikunu jistgħu jżidu r-riformi u l-investimenti biex jaċċelleraw b'mod sinifikanti l-pass tal-proċess tat-tkabbir u t-tkabbir tal-ekonomiji tagħhom.*** Bħalissa, il-konverġenza tal-Balkani tal-Punent f'termini ta' PDG per capita espressa fl-istandards tal-kapaċità tal-akkwist għadha baxxa bejn 30 % u 50 % tal-medja tal-Unjoni u ma hijiex qiegħda tagħmel progress mghaġġel biżżejjed.

Emenda 4

Proposta għal regolament

Premessa 4

Test propost mill-Kummissjoni

(4) L-implimentazzjoni ta' dak il-Pjan ta' Tkabbir tirrikjedi finanzjament miżjud fl-ambitu ta' Strument ta' Finanzjament ġdid dedikat, il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir, biex tgħin lir-regjun fl-implimentazzjoni tar-riformi li jippromwovu t-tkabbir, l-integrazzjoni reġjonali u s-Suq Reġjonali Komuni.

Emenda

(4) L-implimentazzjoni ta' dak il-Pjan ta' Tkabbir tirrikjedi finanzjament miżjud fl-ambitu ta' Strument ta' Finanzjament ġdid dedikat, il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir, biex tgħin lir-regjun fl-implimentazzjoni tar-riformi li jippromwovu t-tkabbir ***sostenibbli***, l-integrazzjoni reġjonali u s-Suq Reġjonali Komuni.

Emenda 5

Proposta għal regolament

Premessa 5

Test propost mill-Kummissjoni

(5) Sabiex jintlahqu dawn l-għanijiet, jenhtieg li ssir enfasi speċjali fir-rigward taż-żoni ta' investment fuq setturi li

Emenda

(5) Sabiex jintlahqu dawn l-għanijiet, jenhtieg li ssir enfasi speċjali fir-rigward taż-żoni ta' investment fuq setturi li

x'aktarx jiffunzjonaw bħala multiplikaturi ewlenin għall-iżvilupp soċjali u ekonomiku: il-konnettività, inklużi t-trasport, l-enerġija, it-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, l-edukazzjoni u l-iżvilupp tal-hiliet.

x'aktarx jiffunzjonaw bħala multiplikaturi ewlenin għall-iżvilupp soċjali u ekonomiku: il-konnettività **sostenibbli**, inklużi t-trasport **għust u inklużiv**, l-enerġija **rinnovabbli**, it-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, l-edukazzjoni, **ir-riċerka** u l-iżvilupp tal-hiliet, **is-saħħa, il-kummerċ u l-iżvilupp ta' shubijiet kummerċjali, kif ukoll il-kwalità tal-governanza u l-bini tal-kapaċità amministrattiva fil-livelli kollha, it-turiżmu sostenibbli kif ukoll is-setturi u l-industriji kulturali u kreattivi;**

Emenda 6

Proposta għal regolament Premessa 5a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(5a) Il-potenzjal shih tat-tkabbir ekonomiku u tal-ħolqien tal-impjiegi ma jistax jintlaħaq mingħajr ma jiġi sfruttat il-potenzjal tal-iżvilupp ekonomiku lokali u mingħajr ma jiġi applikat approċċ ibbażat fuq il-post fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-Faċilità, permezz ta' involviment strutturat mal-muniċipalitajiet u r-reġjuni, is-shab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-assoċjazzjonijiet volontarji;

Emenda 7

Proposta għal regolament Premessa 5a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(5a) Il-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent jehtigilhom jiġu appoġġati biex ikollhom tranżizzjoni lejn enerġija nadifa, meta jitqies li l-faħam jipprovdi madwar 70 % tal-elettriku tar-reġjun^{1a} u biex tinbena ekonomija moderna, dinamika u dekarbonizzata b'opportunitajiet ta'

Emenda 8

Proposta ghal regolament Premessa 5b (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(5b) Il-prijoritizzazzjoni tad-digitalizzazzjoni fil-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent jenhtieg li tkompli bhala fokus ewlieni, bl-ghan li ttejjeb il-benesseri generali tas-soċjetà, taghti spinta lil-litteriżmu digitali, u tespandi malajr il-konnettività tal-broadband.

Emenda 9

Proposta ghal regolament Premessa 6

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(6) L-infrastruttura tat-trasport hija essenzjali biex ttejjeb il-konnettività bejn is-shab tal-Balkani tal-Punent u mal-UE. Jenhtieg li tikkontribwixxi għall-integrazzjoni tar-reġjun fl-Unjoni. Fil-proposta tagħha li tirrevedi l-qafas trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T), il-Kummissjoni inkludiet Kuritur ġdid li jaqsam ir-reġjun tal-Balkani tal-Punent (kuritur tal-Mediterran tal-Punent-Ilvant). In-network TEN-T jenhtieg li jkun **ir-referenza** għall-finanzjament tal-infrastruttura tat-trasport fir-reġjun.

(6) L-infrastruttura tat-trasport **effiċjenti, sigura u ekoloġika** hija essenzjali biex ttejjeb il-konnettività bejn is-shab tal-Balkani tal-Punent u mal-UE. Jenhtieg li tikkontribwixxi għall-integrazzjoni tar-reġjun fl-Unjoni. Fil-proposta tagħha li tirrevedi l-qafas trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T), il-Kummissjoni inkludiet Kuritur ġdid li jaqsam ir-reġjun tal-Balkani tal-Punent (kuritur tal-Mediterran tal-Punent-Ilvant). In-network TEN-T jenhtieg li jkun **fost ir-referenzi** għall-finanzjament tal-infrastruttura tat-trasport **sostenibbli** fir-reġjun.

Emenda 10

**Proposta għal regolament
Premessa 6a (ġdida)**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(6a) It-titjib tal-konnettività fil-Balkani tal-Punent, kif ukoll bejn il-Balkani tal-Punent u l-Unjoni Ewropea, huwa fattur ewlieni għat-tkabbir u l-impjiegi u se jgħib benefiċċji ċari għall-ekonomiji u ċ-ċittadini tar-reġjun, filwaqt li jqis li l-iżvilupp tal-infrastruttura fir-reġjun huwa madwar 50 % inqas mill-medja tal-UE^{2a}.

2a

<https://www.eib.org/en/stories/infrastructure-re-development-western-balkans>

Emenda 11

**Proposta għal regolament
Premessa 7b (ġdida)**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(7b) Jenfasizza l-importanza tal-appoġġ għall-iżvilupp soċjoekonomiku fil-pajjiżi tal-Balkani inkluż permezz tal-promozzjoni tal-impjiegi u l-aċċess għal servizzi bażiċi bħall-edukazzjoni u l-kura tas-saħħa.

Emenda 12

**Proposta għal regolament
Premessa 9**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(9) L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jiġi pprovdut biex jintlaħqu l-oġettivi ġenerali u speċifiċi, abbażi ta' kriterji stabbiliti u b'kundizzjonijiet ċari ta' pagament. L-oġettivi ġenerali tal-Faċilità jenhtieg li jkunu li tithaffef l-integrazzjoni ekonomika reġjonali, l-integrazzjoni

(9) L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jiġi pprovdut biex jintlaħqu l-oġettivi ġenerali u speċifiċi, abbażi ta' kriterji stabbiliti u b'kundizzjonijiet ċari ta' pagament, ***issalvagwardjati minn oqfsa komprensivi ta' awditjar***. L-oġettivi ġenerali tal-Faċilità jenhtieg li jkunu li

progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni, il-konvergenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Balkani tal-Punent u l-allinjament mad-drittijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-ħsieb tas-šhubija mal-Unjoni. Il-Faċilità jenħtieg li tgħin ukoll biex jiġu aċċellerati r-riformi relatati mal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inklużi l-istat tad-dritt, l-akkwist pubbliku u l-kontroll tal-ġħajnuna mill-Istat, il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni. Dawn l-oġġettivi jenħtieg li jiġu segwiti b'mod li jsaħħu lil xulxin.

tithaffef l-integrazzjoni ekonomika reġjonali ***u l-koeżjoni***, l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni, il-konvergenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Balkani tal-Punent u l-allinjament mad-drittijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-ħsieb tas-šhubija mal-Unjoni, ***inkluż il-kodiċi ta' kondotta Ewropew dwar šhubija u l-prinċipju tal-governanza b'diversi livelli***. Il-Faċilità jenħtieg li tgħin ukoll biex jiġu aċċellerati r-riformi relatati mal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inklużi l-istat tad-dritt, l-akkwist pubbliku u l-kontroll tal-ġħajnuna mill-Istat, il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni. Dawn l-oġġettivi jenħtieg li jiġu segwiti b'mod li jsaħħu lil xulxin.

Emenda 13

Proposta għal regolament Premessa 9a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(9a) Kwalunkwe miżura taht il-Faċilità jenħtieg li tkun kompletament konformi mal-valuri fundamentali tal-Unjoni Ewropea kif imsemmi fl-Artikolu 3 tat-TFUE u tikkontribwixxi għall-promozzjoni tal-prinċipji tal-governanza f'diversi livelli u ta' šhubijiet, l-approċċ ibbażat fuq il-post u l-kisba ta' integrazzjoni gradwali fuq il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tal-benefiċjarji, skont l-ispirtu tal-politika tal-koeżjoni stabbilt fl-Artikoli 174 u 175 tat-TFUE.

Emenda 14

Proposta għal regolament Premessa 9a (ġdida)

(9a) Parti kbira tal-acquis tal-UE hija implimentata fil-livell sottonazzjonali minn awtoritajiet lokali u reġjonali. Il-Facilità jenhtieg li tappoġġa r-riformi strutturali bil-ghan li żżid l-effettività tal-amministrazzjoni pubblika fil-livelli kollha tal-governanza;

Emenda 15

Proposta ghal regolament Premessa 9a (ġdida)

(9a) Huwa essenzjali li dawn l-investimenti kollha mill-Unjoni Ewropea fil-Balkani tal-Punent jiġbdu l-attenzjoni pubblika, iżidu s-sensibilizzazzjoni tas-sinifikat tas-shubija fl-UE u jnaqqsu l-influenza tar-Russja jew taċ-Ċina fir-reġjun.

Emenda 16

Proposta ghal regolament Premessa 10

(10) Jenhtieg li l-Facilità tippromwovi l-principji tal-effettività tal-iżvilupp, filwaqt li tirrispetta l-addizzjonalità għall-appoġġ ipprovdut taht programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni u **tistinka biex tiġi evitata** d-duplikazzjoni bejn l-assistenza fl-ambitu ta' dan ir-Regolament u assistenza oħra pprovduta mill-Unjoni, mill-Istati Membri, minn pajjiżi terzi, minn organizzazzjonijiet u entitajiet multilaterali u reġjonali.

(10) Jenhtieg li l-Facilità tippromwovi l-principji tal-effettività tal-iżvilupp, filwaqt li tirrispetta l-addizzjonalità għall-appoġġ ipprovdut taht programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni u **tipprevjeni** d-duplikazzjoni bejn l-assistenza fl-ambitu ta' dan ir-Regolament u assistenza oħra pprovduta mill-Unjoni, mill-Istati Membri, minn pajjiżi terzi, minn organizzazzjonijiet u entitajiet multilaterali u reġjonali.

Emenda 17

Proposta għal regolament
Premessa 11

Test propost mill-Kummissjoni

(11) Il-Faċilità jenhtieg li tiżgura l-konsistenza mal-objettivi ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif ukoll tappoġġahom, kif stabbilit fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għad-drittijiet fundamentali kif minqux fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dan se jiżgura b'mod partikolari l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u l-istat tad-dritt.

Emenda 18

Proposta għal regolament
Premessa 13

Test propost mill-Kummissjoni

(13) L-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament jenhtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza u nondiskriminazzjoni, kif elaborati fl-istrategiji tal-Unjoni ta' Ugwaljanza. Dan jenhtieg li jippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, u jfittex li jipprotegi u jippromwovi d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti. L-implimentazzjoni tal-Faċilità jenhtieg li tkun f'konformità mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità u *tiżgura* l-aċċessibbiltà fl-investimenti u *fl-assistenza* teknika *tagħha*.

Emenda

(11) Il-Faċilità jenhtieg li tiżgura l-konsistenza mal-objettivi ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif ukoll tappoġġahom, kif stabbilit fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għad-drittijiet fundamentali kif minqux fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dan se jiżgura b'mod partikolari l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u l-istat tad-dritt *li huma prerekwiżiti politiċi fundamentali tal-proċess tal-adeżjoni mal-UE*.

Emenda

(13) L-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament jenhtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza u nondiskriminazzjoni, kif elaborati fl-istrategiji tal-Unjoni ta' Ugwaljanza. Dan jenhtieg li jippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, u jfittex li jipprotegi u jippromwovi d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti. L-implimentazzjoni tal-Faċilità jenhtieg li tkun f'konformità mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità u *l-Istrategija dwar id-drittijiet tal-persuni b'diżabilità 2021-2030. Il-pjanijiet nazzjonali kollha jenhtieg li jiżguraw* l-aċċessibbiltà u *ghajxien indipendenti* fl-investimenti *tagħhom* u *assistenza* teknika *għall-gruppi*

vulnerabbli kollha.

Emenda 19

Proposta ghal regolament Premessa 13a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(13a) Attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li johlqu ambjent favorevoli għall-impreduturi nisa fiż-żoni rurali, inkluzi aspetti legali u ta' politika, biex jiġi żgurat aċċess ahjar għall-informazzjoni, l-gharfien u l-hiliet, kif ukoll biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għar-riżorsi finanzjarji u b'hekk jinholqu aktar impjiegi fiż-żoni rurali u jikkontribwixxu għat-tiġdid tal-ġenerazzjoni;

Emenda 20

Proposta għal regolament Premessa 13a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(13a) Dan ir-regolament jenhtieg li jipromwovi l-Kodiċi ta' Kondotta Ewropea dwar is-shubija u l-prinċipju ta' governanza b'diversi livelli sabiex jipprepara l-Benefiċjarji għall-implimentazzjoni futura tal-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej.

Emenda 21

Proposta għal regolament Premessa 13b (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(13b) L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-inugwaljanzi fl-introjt fir-regjuni sabiex jitrajmu l-inkluzjoni soċjali u jiġi

Emenda 22

Proposta għal regolament Premessa 14

Test propost mill-Kummissjoni

(14) Dan ir-Regolament jenħtieg li jippromwovi l-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent⁷ billi jsaħħaħ il-protezzjoni ambjentali, jikkontribwixxi għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u jżid ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u jaċċellera l-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju.

⁷ SWD(2020)223 final, 6.10.2020.

Emenda

(14) Dan ir-Regolament jenħtieg li jippromwovi l-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent⁷ billi jsaħħaħ il-protezzjoni ambjentali, jikkontribwixxi għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u jżid ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u jaċċellera l-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju ***u jikseb in-newtralità klimatika mhux iktar tard mill-2050.***

⁷ SWD(2020)223 final, 6.10.2020.

Emenda 23

Proposta għal regolament Premessa 16

Test propost mill-Kummissjoni

(16) Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Benefiċjarji, jenħtieg li tikkontribwixxi għal trasparenza u responsabbiltà miżjudin fl-għoti tal-assistenza, inkluż bl-implimentazzjoni ta' sistemi ta' kontroll intern xierqa u politiki kontra l-frodi. L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieg li jsir disponibbli taħt il-prekundizzjonijiet li kull wieħed mill-Benefiċjarji ***jkompli*** jirrispetta u jħares mekkaniżmi u istituzzjonijiet demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta ***partijiet***, u l-istat tad-dritt, u li jiġi ggarantit ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi. Prekundizzjoni oħra jenħtieg li tkun li s-Serbja u l-Kosovo

jimpenjaw ruhhom b' mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bil-ħsieb li jimplimentaw bis-ših l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors għan-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruhhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

għal minoranzi **nazzjonali, reliġjużi, kulturali u sesswali**. Prekundizzjoni oħra jenħtieġ li tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruhhom b' mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bil-ħsieb li jimplimentaw bis-ših l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors għan-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruhhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

Emenda 24

Proposta għal regolament Premessa 21

Test propost mill-Kummissjoni

(21) Ir-restrizzjonijiet tal-eligibbiltà fil-proċeduri ta' għoti fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieġ li jkunu permessi minħabba n-natura speċifika tal-attività jew meta l-attività taffettwa s-sigurtà jew l-ordni pubbliku.

Emenda

(21) Ir-restrizzjonijiet tal-eligibbiltà fil-proċeduri ta' għoti fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieġ li jkunu permessi minħabba n-natura speċifika tal-attività jew meta l-attività taffettwa s-sigurtà jew l-ordni pubbliku ***fi proċess ġust b'mezzi adegwati għal appell biex jiġi evitat l-użu arbitrarju ta' dawn id-dispożizzjonijiet abbażi tal-parzjalità politika.***

Emenda 25

Proposta għal regolament Premessa 27

Test propost mill-Kummissjoni

(27) L-Aġendi ta' Riforma jenħtieġ li jinkludu spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex b' mod effettiv jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-irregolaritajiet, il-korruzzjoni, il-frodi u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovdu ti fl-ambitu tal-Faċilità, u l-arranġamenti li ***għandhom l-għan*** li

Emenda

(27) L-Aġendi ta' Riforma jenħtieġ li jinkludu spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex b' mod effettiv jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-irregolaritajiet, il-korruzzjoni, il-frodi u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovdu ti fl-ambitu tal-Faċilità, u l-arranġamenti li ***jenħtieġ li jipprevjenu l-***

jevitaw il-finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn.

finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn.

Emenda 26

Proposta għal regolament Premessa 47

Test propost mill-Kummissjoni

(47) Il-Kummissjoni jenħtieg li tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti b'mod effettiv fl-ambitu tal-Faċilità. Fl-istess ħin, minhabba r-rekord fit-tul tal-assistenza finanzjarja pprovduta lill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent ukoll taht ġestjoni indiretta, u filwaqt li jitqies l-allinjament gradwali tagħhom mal-istandards u l-prattiki ta' kontroll intern tal-Unjoni, il-Kummissjoni tista' tiddependi ħafna fuq it-tħaddim tas-sistemi nazzjonali ta' kontroll intern u ta' prevenzjoni tal-frodi. B'mod partikolari, il-Kummissjoni u l-OLAF jenħtieg li jiġu informati dwar il-kazijiet suspettati kollha ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitt ta' interessi li jaffettwaw l-implimentazzjoni tal-fondi fl-ambitu tal-Faċilità mingħajr dewmien.

Emenda

(47) Il-Kummissjoni jenħtieg li tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti b'mod effettiv fl-ambitu tal-Faċilità. Fl-istess ħin, minhabba r-rekord fit-tul tal-assistenza finanzjarja pprovduta lill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent ukoll taht ġestjoni indiretta, u filwaqt li jitqies l-allinjament gradwali tagħhom mal-istandards u l-prattiki ta' kontroll intern tal-Unjoni, il-Kummissjoni tista' tiddependi ħafna fuq it-tħaddim tas-sistemi nazzjonali ta' kontroll intern u ta' prevenzjoni tal-frodi. B'mod partikolari, il-Kummissjoni u l-OLAF jenħtieg li jiġu informati dwar il-kazijiet suspettati kollha ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitt ta' interessi li jaffettwaw l-implimentazzjoni tal-fondi fl-ambitu tal-Faċilità mingħajr dewmien. ***Il-Kummissjoni u OLAF jenħtieg li jipprovdu evalwazzjoni tas-sistemi ta' prevenzjoni tal-frodi msemmija u joffru rakkomandazzjonijiet għal titjib jew soluzzjonijiet lill-Benefiċjarji skont l-acquis tal-UE f'każ ta' nuqqasijiet.***

Emenda 27

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 1 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni

(a) thaffef l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni;

Emenda

(a) ***trawwem reżiljenza soċjali, ekonomika u ambjentali***, thaffef l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku

tal-Unjoni;

Emenda 28

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 1 – punt b

Test propost mill-Kummissjoni

(b) tħaffef il-konverġenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Benefiċjarji mal-Unjoni;

Emenda

(b) tħaffef il-konverġenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Benefiċjarji mal-Unjoni ***u tippromwovi l-koeżjoni territorjali tagħhom***;

Emenda 29

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 1 – punt c

Test propost mill-Kummissjoni

(c) tħaffef l-allinjament mal-valuri, il-liġijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-ħsieb tas-šhubija mal-Unjoni

Emenda

(c) tħaffef l-allinjament mal-valuri, il-liġijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni, ***filwaqt li trawwem il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali u l-kooperazzjoni transfruntiera*** bil-ħsieb tas-šhubija mal-Unjoni

Emenda 30

Proposta għal regolament Artikolu 3 - paragrafu 2 - punt b

Test propost mill-Kummissjoni

(b) tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali b'mod partikolari permezz tal-progress fl-istabbiliment tas-Suq Reġjonali Komuni;

Emenda

(b) tagħti spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali ***u lill-koeżjoni territorjali, billi tiffaċilita l-konnessjoni bejniethom***, b'mod partikolari permezz tal-progress fl-istabbiliment tas-Suq Reġjonali Komuni;

Emenda 31

Proposta għal regolament

Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ca (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ca) tippromwovi l-kooperazzjoni transfruntiera fi hdan il-Benefiċjarji, inklużi r-reġjuni li jinsabu fil-fruntieri esterni tal-UE, jindirizzaw sfidi komuni, irawmu shubijiet u jagħtu spinta lill-iżvilupp ekonomiku, il-koeżjoni soċjali u s-sostenibbiltà ambjentali;

Emenda 32

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt d

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(d) tappoġġa l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni mtejbja mas-suq uniku tal-UE permezz ta' konnettività mtejbja fir-reġjun f'konformità man-networks Trans-Ewropej;

(d) tappoġġa l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni mtejbja mas-suq uniku tal-UE permezz ta' konnettività mtejbja fir-reġjun f'konformità man-networks Trans-Ewropej *u tippromwovi l-iżvilupp tal-infrastruttura kif ukoll il-parteeċipazzjoni tal-Istati Membri u tar-reġjuni.*

Emenda 33

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt e

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(e) taċċellera t-tranzizzjoni ekoloġika f'konformità *mal-Aġenda* Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari l-enerġija, inkluża t-tranzizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari dekarbonizzata;

(e) taċċellera t-tranzizzjoni ekoloġika f'konformità *mal-Ftehim ta' Pariġi u l-Aġenda* Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari l-enerġija, inkluża t-tranzizzjoni *ġusta u inklużiva* lejn ekonomija newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari dekarbonizzata;

Emenda 34

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ea (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ea) tippromwovi l-kooperazzjoni transfruntiera fi hdan il-Benefiċjarji, inklużi r-reġjuni li jinsabu fil-fruntieri esterni tal-UE u b'hekk jiksbu l-effiċjenza enerġetika u t-tranzizzjoni ekoloġika;

Emenda 35

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt g

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(g) tingħata spinta lill-innovazzjoni, b'mod partikolari **għall-SMEs** u b'appoġġ għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali;

(g) tingħata spinta lill-innovazzjoni, b'mod partikolari **għall-MSMEs** u b'appoġġ għat-tranzizzjonijiet **ġusti u inklużivi**, ekoloġiċi u diġitali;

Emenda 36

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ga (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ga) tindirizza l-isfidi demografiċi;

Emenda 37

Proposta għal regolament
Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt h

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(h) tingħata spinta **lill-edukazzjoni, lit-tahriġ, lill-hiliet** mill-ġdid u **lit-titjib** tal-hiliet ta' kwalità, u **lill-politiki tal-impjieg**;

(h) tingħata spinta **lill-iżvilupp ekonomiku u soċjali, f'konformità mal-prijoritajiet ta' adegżjoni rispettivi tal-UE, b'attenzjoni partikolari ghan-nisa u ż-żgħażaġh, inkluż permezz ta' edukazzjoni, riċerka, tahriġ, tahriġ** mill-ġdid u **titjib** tal-hiliet ta' kwalità, **politiki tal-impjieg**,

abbaži tal-aġenda għall-hiliet għall-Ewropa, standards minimi għall-ligijiet tax-xogħol, ugwaljanza fl-introjtu, sahha u sigurtà fuq il-post tax-xogħol u nondiskriminazzjoni, kif ukoll il-promozzjoni tal-protezzjoni soċjali u d-dialogu soċjali, sabiex jiġu allinjati iktar mal-istandards u l-leġiżlazzjoni tal-UE;

Emenda 38

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ha (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ha) thegġegħ l-approċċ strategiku komprensiv, li jgħaqqad ir-riformi u l-investimenti sabiex jitnaqqas l-eżodu ta' mhuħ u tiġi promossa l-Pjattaforma dwar l-Isfruttar tat-Talenti

Emenda 39

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ha (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ha) tiżgura protezzjoni akbar tad-drittijiet tax-xogħol, tnaqqis tal-inugwaljanzi fl-introjtu bejn ir-regġuni;

Emenda 40

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt i

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(i) issaħħaħ ulterjorment l-elementi fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, permezz tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msaħħa, il-

(i) issaħħaħ ulterjorment l-elementi fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, **u l-funzjonament tal-istituzzjonijiet demokratiċi**, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali,

għlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa; il-konformità mad-dritt internazzjonali; **issahħah** il-libertà tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili; trawwem id-djalogu soċjali; tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssahħah ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi;

permezz tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msaħħa, il-għlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa; il-konformità mad-dritt internazzjonali; **tipproteġi u ssahħah** il-libertà tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili; trawwem id-djalogu soċjali **u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-haddiema; tnaqqas l-inugwaljanzi tal-introjt; tipprevjeni d-dumping soċjali;** tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssahħah ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi; **tibni r-reżiljenza fil-għlieda kontra l-Manipulazzjoni tal-Informazzjoni u Interferenza mill-Barranin (FIMI), inkluża d-diżinformazzjoni kif ukoll theddid ibridu iehor li jfittex li jimmina l-istabbiltà tar-reġjun, il-proċessi demokratiċi u l-perspettiva tiegħu tal-UE;**

Emenda 41

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ia (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ia) tippromwovi l-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali fit-tul fi ħdan il-Benefiċjarji, inkluż fuq livell intrareġjonali;

Emenda 42

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ib (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ib) tippromwovi riformi nazzjonali li jippermettu trasformazzjonijiet urbani u jiffaċilitaw l-implimentazzjoni tal-

investment pubbliku, taghti spinta lill-koordinazzjoni mal-politiki nazzjonali urbani, inkluż għall-appoġġ tal-kapaċità amministrattiva;

Emenda 43

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt j

Test proposit mill-Kummissjoni

(j) issahhaħ l-effettività tal-amministrazzjoni pubblika u **tappoġġa** t-trasparenza, ir-riformi strutturali u l-governanza tajba fil-livelli kollha, inkluż fl-oqsma tal-ġestjoni finanzjarja pubblika u tal-akkwist pubbliku u tal-kontroll tal-ġhajjnuna mill-Istat; tappoġġa inizjattivi u korpi involuti fl-appoġġ u fl-infurzar tal-ġustizzja internazzjonali fil-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent.

Emenda

(j) issahhaħ **il-kapaċità u** l-effettività tal-amministrazzjoni pubblika u **jappoġġa** t-trasparenza, ir-riformi strutturali u l-governanza tajba fil-livelli kollha, inkluż fl-oqsma tal-ġestjoni finanzjarja pubblika u tal-akkwist pubbliku u tal-kontroll tal-ġhajjnuna mill-Istat; **tappoġġa d-deċentralizzazzjoni u l-iżvilupp lokali;** tappoġġa inizjattivi u korpi involuti fl-appoġġ u fl-infurzar tal-ġustizzja internazzjonali fil-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent;

Emenda 44

Proposta għal regolament Artikolu 3 – paragrafu 2 – punt ja (ġdid)

Test proposit mill-Kummissjoni

(ja) **Trawwem il-kooperazzjoni fil-qasam tas-sigurtà u l-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u l-kontroll tal-flussi ta' migrazzjoni irregolari permezz ta' skambji ta' informazzjoni, l-implimentazzjoni ta' infrastruttura xierqa, l-iżvilupp ta' proċeduri effettivi għall-identifikazzjoni u l-ġestjoni, it-tahriġ tal-persunal tal-fruntieri u l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u r-regġuni.**

Emenda

(ja) **Trawwem il-kooperazzjoni fil-qasam tas-sigurtà u l-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u l-kontroll tal-flussi ta' migrazzjoni irregolari permezz ta' skambji ta' informazzjoni, l-implimentazzjoni ta' infrastruttura xierqa, l-iżvilupp ta' proċeduri effettivi għall-identifikazzjoni u l-ġestjoni, it-tahriġ tal-persunal tal-fruntieri u l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u r-regġuni.**

Emenda 45

Proposta għal regolament

Artikolu 4 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

1. Il-kooperazzjoni fl-ambitu tal-Faċilità għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp u tippromwovihom, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri s-sjieda tal-prijoritajiet tal-iżvilupp mill-Benefiċjarji, enfasi fuq ir-riżultati, sħubijiet inkluzivi, trasparenza u responsabbiltà reċiproka. Il-kooperazzjoni għandha tkun ibbażata fuq allokkazzjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-riżorsi.

Emenda

1. Il-kooperazzjoni fl-ambitu tal-Faċilità għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp u tippromwovihom, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri s-sjieda tal-prijoritajiet tal-iżvilupp mill-Benefiċjarji, enfasi fuq ir-riżultati, sħubijiet inkluzivi ***ma' awtoritajiet lokali u reġjonali, shab soċjali, organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u assoċjazzjonijiet volontarji***, trasparenza u responsabbiltà reċiproka. Il-kooperazzjoni għandha tkun ibbażata fuq allokkazzjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-riżorsi.

Emenda 46

Proposta għal regolament Artikolu 4 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

2. L-appoġġ mill-Faċilità għandu jkun addizzjonali għall-appoġġ ipprovdut taht programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni. L-attivitajiet eliġibbli għall-finanzjament skont dan ir-Regolament jistgħu jirċievu appoġġ minn programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni dment li tali appoġġ ma jkoprix l-istess kost.

Emenda

2. L-appoġġ mill-Faċilità għandu jkun addizzjonali għall-appoġġ ipprovdut taht programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni. L-attivitajiet eliġibbli għall-finanzjament skont dan ir-Regolament jistgħu jirċievu appoġġ minn programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni dment li tali appoġġ ma jkoprix l-istess kost. ***Jishaq fuq il-htieġa għal sinerġiji ma' għodod oħra ta' finanzjament tal-UE li għandhom l-istess kopertura ġeografika u tematika, sabiex jiġi evitat kwalunkwe finanzjament doppju.***

Emenda 47

Proposta għal regolament Artikolu 4 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità

Emenda

4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità

għandhom jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhqqu diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.

għandhom jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhqqu diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara", ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura" **u tal-kodiċi ta' kondotta Ewropew dwar is-sħubija u l-prinċipju ta' governanza b'diversi livelli**, kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.

Emenda 48

Proposta għal regolament Artikolu 4 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhqqu diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.

Emenda

4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità għandhom **ikunu f'konformità mal-acquis ambjentali tal-UE** u jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem **u tal-haddiema**, id-demokrazija, **it-trasparenza u l-partecipazzjoni tas-soċjetà ċivili**, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhqqu diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-

Emenda 49

**Proposta għal regolament
Artikolu 4 – paragrafu 7a (ġdid)**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

7a. Il-miżuri fl-ambitu tal-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu bbażati fuq il-“la tagħmilx hsara lill-koeżjoni”, il-prinċipji tas-sussidjarjetà u tal-governanza f'diversi livelli, filwaqt li jibnu fuq l-involviment tar-reġjuni u l-bliet. L-approċċi territorjali u bbażati fuq il-post tal-attivitajiet fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandhom jippermettu l-intervent tagħha f'żoni ekonomiċi rilevanti u b'mod partikolari jipromwovu r-rabtiet bejn iż-żoni rurali u urbani.

Emenda 50

**Proposta għal regolament
Artikolu 4 – paragrafu 7a (ġdid)**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

7a. Sabiex tiġi żgurata l-effiċjenza tal-istrument finanzjarju, l-Istati Membri jistgħu jniedu konsultazzjonijiet regolari u kondiviżi mal-Benefiċjarji biex joffru assistenza fil-formulazzjoni tal-programm.

Emenda 51

**Proposta għal regolament
Artikolu 4 – paragrafu 7 b (ġdid)**

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

7b. Il-miżuri kwalitattivi tal-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu bbażati fuq il-qafas tal-Kwadru plu spiral tal-

innovazzjoni, biex jiġi garantit impatt aħjar tar-riformi u l-investimenti fis-soċjetajiet tal-Benefiċjarji.

Emenda 52

Proposta għal regolament Artikolu 5 – paragrafu 2a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

2a. Il-Benefiċjarji għandhom juru impenn lejn il-valuri u l-prinċipji ewlenin Ewropej, l-istat tad-dritt u d-demokrazija, inkluż permezz tal-allinjament shih tagħhom mal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni tal-UE u l-miżuri restrittivi kontra pajjiżi terzi;

Emenda 53

Proposta għal regolament Artikolu 6 – paragrafu 6

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

6. Ir-riżorsi msemmija fil-paragrafu 2 il-punt (b) jistgħu jintużaw għall-assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità, bħall-azzjonijiet preparatorji, il-monitoraġġ, il-kontroll, l-awditjar u l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, li huma meħtieġa għall-ġestjoni tal-Faċilità u għall-ilhuq tal-oġġettivi tagħha, b'mod partikolari studji, laqgħat ta' esperti, tahrig, konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet tal-Benefiċjarji, konferenzi, konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inklużi azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni inklużivi, u komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn huma relatati mal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, l-ispejjeż marbuta man-networks tal-IT li jiffukaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju tal-informazzjoni,

6. Ir-riżorsi msemmija fil-paragrafu 2 il-punt (b) jistgħu jintużaw għall-assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità, bħall-azzjonijiet preparatorji, il-monitoraġġ, il-kontroll, l-awditjar u l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, li huma meħtieġa għall-ġestjoni tal-Faċilità u għall-ilhuq tal-oġġettivi tagħha, b'mod partikolari studji, laqgħat ta' esperti, tahrig, konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet tal-Benefiċjarji, konferenzi, konsultazzjoni **mal-awtoritajiet lokali u reġjonali, mas-soċjetà ċivili u** mal-partijiet ikkonċernati, azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inklużi azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni inklużivi, u komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn huma relatati mal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, l-ispejjeż marbuta man-

l-ghodod korporattivi tat-teknologija tal-informazzjoni, kif ukoll in-nefqa l-oħra kollha fil-kwartieri ġenerali u fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni għall-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni meħtieġ għall-Facilità. Fl-aħhar nett, l-ispejjeż jistgħu jkopru wkoll il-kostijiet ta' attivitajiet oħrajn ta' appoġġ bħall-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti jew tal-programmi fil-prattika u l-kostijiet tal-konsulenza bejn il-pari u tal-esperti għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tar-riformi u tal-investimenti.

networks tal-IT li jiffukaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju tal-informazzjoni, l-ghodod korporattivi tat-teknologija tal-informazzjoni, kif ukoll in-nefqa l-oħra kollha fil-kwartieri ġenerali u fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni għall-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni meħtieġ għall-Facilità. Fl-aħhar nett, l-ispejjeż jistgħu jkopru wkoll il-kostijiet ta' attivitajiet oħrajn ta' appoġġ bħall-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti jew tal-programmi fil-prattika u l-kostijiet tal-konsulenza bejn il-pari u tal-esperti għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tar-riformi u tal-investimenti.

Emenda 54

Proposta għal regolament Artikolu 8 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Facilità għandhom joriginaw minn kwalunkwe pajjiż imsemmi fil-paragrafu 1 il-punt (a) u fil-punt (b), sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wiehed minn dawk il-pajjiżi. Barra minn hekk, japplikaw ir-regoli dwar ir-restrizzjonijiet fil-paragrafu 6.

Emenda

3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Facilità għandhom joriginaw minn kwalunkwe pajjiż imsemmi fil-paragrafu 1 il-punt (a) u fil-punt (b), sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wiehed minn dawk il-pajjiżi. ***F'dak il-każ, l-akkwist għandu jkun konformi mar-regolamenti tal-UE dwar id-diligenza dovuta fil-ktajjen tal-provvista.*** Barra minn hekk, japplikaw ir-regoli dwar ir-restrizzjonijiet fil-paragrafu 6.

Emenda 55

Proposta għal regolament Artikolu 8 – paragrafu 7

Test propost mill-Kummissjoni

7. L-applikanti għall-offerti u l-kandidati minn pajjiżi mhux eligibbli

Emenda

7. L-applikanti għall-offerti u l-kandidati minn pajjiżi mhux eligibbli

jistgħu jiġu aċċettati bhala eliġibbli **f'każ** ta' urġenza jew meta s-servizzi ma jkunux disponibbli fis-swieq tal-pajjiżi jew tat-territorji kkonċernati, jew f'każijiet oħrajn debitament sostanzjati meta l-applikazzjoni tar-regoli ta' eliġibbiltà tagħmel it-twettiq ta' azzjoni impossibbli jew diffiċli hafna.

jistgħu jiġu aċċettati bhala eliġibbli **biss f'każijiet sostanzjati** ta' urġenza jew meta s-servizzi ma jkunux disponibbli fis-swieq tal-pajjiżi jew tat-territorji kkonċernati, jew f'każijiet oħrajn debitament sostanzjati meta l-applikazzjoni tar-regoli ta' eliġibbiltà tagħmel it-twettiq ta' azzjoni impossibbli jew diffiċli hafna, **bi trasparenza shiħa u b'sostenn minn ġustifikazzjoni legittima**.

Emenda 56

Proposta għal regolament Artikolu 9 – paragrafu 5 – punt ca (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ca) l-impenn tal-Benefiċjarju għall-prinċipju fundamentali tal-UE tas-sussidjarjetà fid-distribuzzjoni tal-fondi fi hdan il-ġurisdizzjoni tiegħu, li jipprevjeni favoritizmu reġjonali jew politiku.

Emenda 57

Proposta għal regolament Artikolu 11 – paragrafu 5a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

5 a It-thejjija tal-Aġendi ta' Riforma u l-implimentazzjoni tal-miżuri għandhom isiru f'kooperazzjoni mill-qrib mal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, l-industrija, l-universitajiet, is-shab soċjali, l-awtoritajiet lokali u reġjonali u għandhom jippromwovu l-kapaċità istituzzjonali tagħhom biex jiggarrantixxu s-sjieda tar-riformi u l-impatt tal-investimenti.

Emenda 58

Proposta għal regolament Artikolu 12 – paragrafu 1 – subparagrafu 1a (ġdid)

Jekk ma jkunx sar progress, jew il-prekundizzjonijiet skont l-Artikolu 5 ma jibqghux jiġu ssodisfati, il-pagamenti ghandhom jitnaqqsu jew jiġu kkunsidrati mill-ġdid.

Emenda 59

Proposta għal regolament Artikolu 12 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni

3. L-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza u s-sorveljanza tal-baġit huma kundizzjonijiet ġenerali għall-pagamenti li jridu jiġu ssodisfati għal kwalunkwe rilaxx ta' fondi.

Emenda

3. L-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza, ***il-fiduċja reċiproka bejn il-livelli differenti tal-governanza*** u s-sorveljanza tal-baġit huma kundizzjonijiet ġenerali għall-pagamenti li jridu jiġu ssodisfati għal kwalunkwe rilaxx ta' fondi, ***kif ukoll il-kapaċità tal-awtoritajiet nazzjonali jew sottonazzjonali li jiġġestjonaw il-programmi ta' finanzjament irrispettivament mil-livell ta' żvilupp tagħhom.***

Emenda 60

Proposta għal regolament Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni

(a) miżuri li jikkostitwixxu rispons koerenti, komprensiv u bbilancjat b'mod adegwat għall-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3, inklużi r-riformi strutturali, l-investimenti, u miżuri biex tiġi żgurata l-konformità mal-prekundizzjonijiet ***jekk ikun xieraq***;

Emenda

(a) miżuri li jikkostitwixxu rispons koerenti, komprensiv u bbilancjat b'mod adegwat għall-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3, inklużi r-riformi strutturali, l-investimenti, u miżuri biex tiġi żgurata l-konformità mal-prekundizzjonijiet;

Emenda 61

Proposta għal regolament
Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt c

Test propost mill-Kummissjoni

(c) spjegazzjoni tal-punt sa fejn il-miżuri huma mistennija jikkontribwixxu għall-oġġettivi klimatiċi u ambjentali;

Emenda

(c) spjegazzjoni tal-punt sa fejn il-miżuri huma mistennija jikkontribwixxu għall-oġġettivi **ġenerali u speċifiċi, b’mod partikolari, spjegazzjoni tal-punt sa fejn il-miżuri jikkorrispondu għall-iżvilupp u l-koeżjoni ekonomiċi, soċjali u territorjali tal-Benefiċjarji, l-oġġettivi klimatiċi u ambjentali, id-deċentralizzazzjoni u l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni;**

Emenda 62

Proposta għal regolament
Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt e

Test propost mill-Kummissjoni

(e) l-arranġamenti għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni effettivi tal-Aġenda ta’ Riforma mill-Benefiċjarju, inklużi l-indikaturi rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 2;

Emenda

(e) l-arranġamenti **ghas-shubija attiva tal-livelli rilevanti ta’ governanza, tal-industrija, tal-universitajiet u tas-soċjetà ċivili,** għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni effettivi tal-Aġenda ta’ Riforma mill-Benefiċjarju, inklużi l-indikaturi rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 2;

Emenda 63

Proposta għal regolament
Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt fa (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(fa) spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju għall-konsultazzjoni u l-partecipazzjoni tal-awtoritajiet reġjonali u lokali u tas-soċjetà ċivili fir-rigward tal-htigijiet ta’ riforma, l-implimentazzjoni prattika u l-effettività tagħhom, inkluża spjegazzjoni tal-metodoloġija u l-proċessi użati għall-għażla u l-implimentazzjoni tal-proġetti, u l-mekkaniżmi għall-

involvement tal-awtoritajiet sottonazzjonali, b'mod partikolari l-muniċipalitajiet, fit-tehid tad-deċiżjonijiet dwar l-użu tal-appoġġ fil-proċess ta' riforma fil-livell lokali; il-metodoloġija użata biex tiġi traċċata n-nefqa relatata; u spjegazzjoni ta' kif l-aġenda tiggarrantixxi li l-proġetti magħżula u implimentati minn tali awtoritajiet sottonazzjonali jikkostitwixxu sehem sostanzjali adegwat tal-appoġġ;

Emenda 64

Proposta għal regolament Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt fa (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(fa) dispożizzjonijiet li jiffaċilitaw it-trasparenza u r-responsabbiltà permezz ta' aċċess pubbliku faċli għall-informazzjoni relatata mad-distribuzzjoni tal-fondi tal-Faċilità.

Emenda 65

Proposta għal regolament Artikolu 14 – paragrafu 3 – punt b

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(b) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera l-progress lejn it-tnaqqis tad-distakk soċjoekonomiku bejn il-Benefiċjarju u l-Unjoni, u b'hekk ittejjeb ***l-iżvilupp*** ekonomiku, soċjali u ***ambjentali*** tagħhom ***u*** tappoġġa l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni;

(b) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera l-progress lejn it-tnaqqis tad-distakk soċjoekonomiku bejn il-Benefiċjarju u l-Unjoni, u b'hekk ittejjeb ***il-koeżjoni tal-iżvilupp*** ekonomiku, soċjali, ***ambjentali*** u ***territorjali*** tagħhom, tappoġġa l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni, ***inkluż ir-rispett għad-drittijiet tal-haddiema, bhal-liġijiet tax-xogħol, l-ugwaljanza, is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol u nondiskriminazzjoni, kif ukoll il-promozzjoni tal-protezzjoni soċjali u tad-djalogu soċjali; jekk il-metodoloġija u l-proċessi użati għall-għażla u l-implimentazzjoni tal-proġetti, u l-***

mekkanizmi biex jigu involuti l-awtoritajiet sottonazzjonali, b'mod partikolari r-reġjuni u l-muniċipalitajiet, fit-tehd tad-deċiżjonijiet dwar l-użu tal-appoġġ fil-livell lokali humiex xierqa; jekk il-metodoloġija użata biex tiġi traċċata n-nefqa relatata għall-proġetti magħżula u implimentati minn tali awtoritajiet sottonazzjonali hijiex xierqa u jekk tali proġetti jikkostitwux sehem sostanzjali adegwat tal-appoġġ;

Emenda 66

Proposta għal regolament Artikolu 14 – paragrafu 3 – punt b

Test propost mill-Kummissjoni

(b) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera l-progress lejn it-tnaqqis tad-distakk soċjoekonomiku bejn il-Benefiċjarju u l-Unjoni, u b'hekk ittejjeb l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali tagħhom u tappoġġa l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni;

Emenda

(b) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera l-progress lejn it-tnaqqis tad-distakk soċjoekonomiku bejn il-Benefiċjarju u l-Unjoni, u b'hekk ittejjeb l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali tagħhom u tappoġġa l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni, ***inkluz ir-rispett għad-drittijiet tal-haddiema, bhal-liġijiet tax-xogħol, l-ugwaljanza, is-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol u nondiskriminazzjoni, kif ukoll il-promozzjoni tal-protezzjoni soċjali u tad-djalogu soċjali;***

Emenda 67

Proposta għal regolament Artikolu 14 – paragrafu 3 – punt c

Test propost mill-Kummissjoni

(c) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera t-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji lejn ekonomiji sostenibbli, newtrali għall-klima u reżiljenti għall-klima u inkluzivi ***billi ttejjeb*** il-konnettività reġjonali, tagħmel progress fit-tranzizzjoni doppja ekoloġika diġitali, inkluża l-

Emenda

(c) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera t-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji lejn ekonomiji sostenibbli, newtrali għall-klima u reżiljenti għall-klima u inkluzivi, ***ittejjeb*** il-konnettività reġjonali, tagħmel progress fit-tranzizzjoni ***gusta*** doppja ekoloġika diġitali, inkluża l-

bijodiversità, u tagħti spinta lill-innovazzjoni, lill-edukazzjoni u lill-ħiliet u lis-suq tax-xogħol usa’;

bijodiversità, u tagħti spinta lill-innovazzjoni, lill-edukazzjoni u lill-ħiliet u lis-suq tax-xogħol usa’;

Emenda 68

Proposta għal regolament Artikolu 14 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni

4. Għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-Aġendi ta’ Riforma pprezentati mill-Benefiċjarji, il-Kummissjoni tista’ tiġi meġġuna minn esperti.

Emenda

4. Għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-Aġendi ta’ Riforma pprezentati mill-Benefiċjarji, il-Kummissjoni tista’ tiġi meġġuna minn esperti, ***li jistgħu jivvalutaw l-applikazzjoni ta’ ċerti kundizzjonalitajiet fuq bażi ta’ każ b’każ, filwaqt li jippermettu l-awtoritajiet lokali, reġjonali u nazzjonali jipprezentaw argumenti u pjanijiet imfassla apposta għall-kundizzjonijiet partikolari ta’ pajjiżhom.***

Emenda 69

Proposta għal regolament Artikolu 15 – paragrafu 3 – punt ea (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

(ea) il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-issodisfar tal-prekundizzjonijiet kif stabbiliti fl-Artikolu 5;

Emenda 70

Proposta għal regolament Artikolu 21 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni

Emenda

2. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta mingħajr dewmien żejjed jekk il-Benefiċjarju jkunx kiseb l-ilħuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta’ pagament stabbiliti fid-deċiżjoni ta’

2. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta mingħajr dewmien żejjed jekk il-Benefiċjarju jkunx kiseb l-ilħuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta’ pagament stabbiliti fid-deċiżjoni ta’

implimentazzjoni tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 15(1). L-ilhuq sodisfaċenti ta' dawn il-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jippresupponi li l-miżuri relatati mal-istess riformi li għalihom il-Benefiċjarju jkun kiseb eżekuzzjoni sodisfaċenti f' deċizzjonijiet preċedenti ma jkunux ġew imreġġgħin lura mill-Benefiċjarju. Il-Kummissjoni tista' tiġi assistita minn esperti.

implimentazzjoni tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 15(1) ***u li ma kisirx il-prinċipji speċifikati fl-Artikolu 5 - il-paragrafu 2a (ġdid)***. L-ilhuq sodisfaċenti ta' dawn il-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jippresupponi li l-miżuri relatati mal-istess riformi li għalihom il-Benefiċjarju jkun kiseb eżekuzzjoni sodisfaċenti f' deċizzjonijiet preċedenti ma jkunux ġew imreġġgħin lura mill-Benefiċjarju. Il-Kummissjoni tista' tiġi assistita minn esperti.

Emenda 71

Proposta għal regolament Artikolu 23 – paragrafu 1 – subparagrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni

Għall-parti tal-finanzjament tal-Faċilità mħallas bħala assistenza finanzjarja, li jingħadda direttament lill-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji, il-Kummissjoni għandha tibbaża fuq sistemi ta' kontroll intern eżistenti u mtejba tal-Benefiċjarji, inklużi l-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar u, meta jkun applikabbli, is-Servizzi ta' Koordinazzjoni kontra l-Frodi ta' kull Benefiċjarju stabbiliti fil-qafas tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni.

Emenda

Għall-parti tal-finanzjament tal-Faċilità mħallas bħala assistenza finanzjarja, li jingħadda direttament lill-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji, il-Kummissjoni għandha tibbaża fuq sistemi ta' kontroll intern eżistenti u mtejba tal-Benefiċjarji, inklużi l-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar u, meta jkun applikabbli, is-Servizzi ta' Koordinazzjoni kontra l-Frodi ta' kull Benefiċjarju stabbiliti fil-qafas tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni, ***kif ukoll fuq is-sorveljanza ċivili lokali permezz ta' miżuri ta' trasparenza skont l-istandards tal-UE.***

**ANNEX: ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEUR GĦAL OPINJONI RĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM**

F'konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura, ir-rapporteur għal opinjoni jiddikjara li rċieva kontribut mill-entitajiet jew il-persuni li ġejjin fit-tnejn tal-opinjoni, sal-adozzjoni tagħha fil-kumitat:

Entità u/jew persuna
Permanent Representation of Greece to the E.U.

Il-lista ta' hawn fuq hija mfassla taht ir-responsabbiltà esklużiva tar-rapporteur għal opinjoni.

PROĊEDURA TAL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

Titolu	L-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent
Referenzi	COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD)
Kumitati responsabbli Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	AFET BUDG 18.1.2024 18.1.2024
Opinjoni(jiet) mogħtija minn Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	REGI 18.1.2024
Rapporteur għal opinjoni Data tal-ħatra	Stelios Kypouropoulos 10.1.2024
Artikolu 58 – Proċedura b'kumitati kongunti Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	18.1.2024
Data tal-adozzjoni	14.2.2024
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 31 –: 0 0: 4
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoş, Andrea Cozzolino, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Elisabetta De Blasis, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Giuseppe Milazzo, Eric Minardi, Alin Mituţa, Dan-Ştefan Motreanu, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Witold Pahl, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Maxette Pirbakas, Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Waldemar Tomaszewski, Monika Vana
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Nicolas Bay, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Katalin Cseh, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Maria Angela Danzi, Anna Deparnay-Grunenberg, Herbert Dorfmann, Laurence Farreng, Isabel García Muñoz, Alexandra Geese, Mónica Silvana González, Sandro Gozi, Hannes Heide, Krzysztof Jurgiel, Niyazi Kizilyürek, Izabela-Helena Kloc, Maximilian Krah, Stelios Kypouropoulos, Camilla Laureti, Elena Lizzi, Ana Miranda, Denis Nesci, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Mauri Pekkarinen, Sabrina Pignedoli, Rovana Plumb, Stanislav Polčák, Peter Pollák, Bergur Løkke Rasmussen, Bronis Ropė, Tomislav Sokol, Maria Spyraiki, Vera Tax, Jana Toom

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJET
FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI**

31	+
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
NI	Maxette Pirbakas
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Daniel Buda, Jarosław Duda, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Stelios Kypouropoulos, Andrey Novakov, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Karen Melchior, Alin Mituța, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Mónica Silvana González, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Rosa D'Amato, Caroline Roose, Bronis Ropé

0	-

4	0
ID	André Rougé
NI	Andrea Cozzolino
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee

Tifsira tas-simboli użati:

+ : favur

- : kontra

0 : astensjoni 19.2.2024

ITTRA TAL-KUMITAT GĦALL-KONTROLL TAL-BAĠIT

Is-Sur David McAllister
President
Kumitat għall-Affarijiet Barranin
BRUSSELL

Is-Sur Johan Van Overtveldt
President
Kumitat għall-Baġits
BRUSSELL

Suġġett: Opinjoni dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill
dwar l-istabbiliment tal-Facilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-
Punent (COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD))

Sinjuri Presidenti,

Skont il-proċedura inkwistjoni, il-Kumitat għall-Kontroll tal-Baġit inġhata l-istruzzjoni li jippreżenta opinjoni lill-Kumitat għall-Affarijiet Barranin u lill-Kumitat għall-Baġits. Fil-laqgħa tiegħu tad-29 ta' Novembru 2023, iddeċieda li jibgħat din l-opinjoni permezz tal-proċedura regolari skont l-Artikolu 56 tar-Regoli ta' Proċedura. Minhabba bidliet fl-iskeda ta' żmien fi Frar 2024, dan ma kienx għadu possibbli u l-proċedura nbidlet biex tippreżentalkom l-opinjoni tal-Kumitat CONT fil-forma ta' ittra. Huwa eżamina l-kwistjoni waqt il-laqgħa tiegħu tat-22 ta' Frar u adotta l-opinjoni matul din l-istess laqgħa.

L-opinjoni tikkonsisti fl-emendi li ġejjin, li, skont it-trattament tas-soltu tal-opinjoni jiet fis-sens tal-Artikolu 56 tar-Regoli ta' Proċedura, ġentilment nitlobkom tressqu għall-vot waqt il-votazzjonijiet fuq ir-rapport fil-kumitati tagħkom:

CONT 1

Premessa 41a (ġdida)

Sabiex jiġi appoġġat il-livell xieraq ta' trasparenza għall-benefiċċju tal-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-UE, ir-riċevitur finali għall-appoġġ mill-Faċilità għandu jkun il-persuna fiżika jew l-entità li de facto tirċievi l-finanzjament tal-UE, li tkun il-kuntrattur jew is-sottokuntrattur fil-każ tal-awtorità kontraenti. Il-ministeri, l-aġenziji, jew il-korpi tal-gvern li jissorveljaw, jirregolaw, jew jamministraw il-fondi jenhtieg li jitqiesu bhala riċevituri finali biss meta jkunu huma stess involuti fl-eżekuzzjoni u fl-applikazzjoni diretta tax-xogħol jew tas-servizz u jgarrbu l-kostijiet assoċjati.

CONT 2

Premessa 45a (ġdida)

Il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti b'mod effettiv fl-ambitu tal-Faċilità. Għal dan l-ghan, jenhtieg li jitwaqqaf Bord tal-Verifika indipendenti biex jipprovdli lill-Kummissjoni b'informazzjoni dwar ġestjoni hażina possibbli tal-fondi u jggarantixxi li dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni tinkiseb permezz ta' awditu estern indipendenti. Il-Bord tal-Verifika jenhtieg li jkun soġġett għall-obbligi ta' rapportar lill-UPPE, f'konformità mal-Artikolu 24(1) tar-Regolament (UE) 2017/1939. Tali informazzjoni jenhtieg li tkun disponibbli għall-OLAF u għall-UPPE, meta applikabbli, u fejn xieraq għall-awtoritajiet rilevanti tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent. Il-Kummissjoni, bl-assistenza tad-delegazzjonijiet tal-Unjoni, jenhtieg li tkun intitolata li twettaq kontrolli regolari dwar kif il-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent jimplementaw il-fondi tul iċ-ċiklu kollu tal-hajja tal-proġett. Il-Kummissjoni jenhtieg li tinghata biżżejjed finanzjament u riżorsi umani biex twettaq l-awditu u l-kontrolli. Jenhtieg li l-Bord tal-Verifika jiżgura djalogu u kooperazzjoni regolari mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri.

CONT 3

Premessa 48

Barra minn hekk, il-Benefiċjarji jenhtieg li jirrapportaw l-irregolaritajiet inkluż il-frodi li kienu s-suġġett ta' sejba amministrattiva jew ġudizzjarja primarja, mingħajr dewmien, ***lill-Bord tal-Verifika u lill-Kummissjoni u jzommuhom infurmati*** dwar il-progress ***tal-proċedimenti amministrattivi*** u legali. Bl-oġġettiv ta' allinjament ma' prattiki tajbin fl-Istati Membri, dan ir-rapportar jenhtieg li jsir b'mezzi elettronici, bl-użu tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet, stabbilita mill-Kummissjoni.

CONT 4

Premessa 48a (ġdida)

Sabiex jitkejjel il-progress fuq l-oġġettivi tal-Faċilità, il-Kummissjoni u l-Benefiċjarju jenhtieg li jistabbilixxu korrelazzjoni ċara bejn l-ammonti mqieghda disponibbli għall-Benefiċjarju, f'appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli u self u l-kostijiet imġarrba għall-kisba tal-indikaturi.

CONT 5

Artikolu 2 – paragrafu 1 – punt 8a (ġdid)

“Riċevitur finali” tfisser kuntrattur, sottokuntrattur, espert estern remunerat jew persuna jew entità li tirċievi premjijiet jew fondi mill-Faċilità.

CONT 6

Artikolu 4 – paragrafu 7

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Benefiċjarji, għandha tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-impenji tal-Unjoni biex jiżdiedu t-trasparenza u r-responsabbiltà fl-għoti tal-assistenza, **permezz tal-implimentazzjoni** u t-tiżi tas-sistemi ta' kontroll intern u l-politiki kontra l-frodi, u billi jagħmlu l-informazzjoni dwar il-volum u l-allokkazzjoni tal-assistenza, **sal-livell tar-riċevitur finali**, disponibbli **b'mod obbligatorju** permezz ta' bażijiet tad-data bbażati fuq l-internet, u għandhom jiżguraw li d-data tkun komparabbli u tkun tista' tiġi aċċessata, kondiviza u ppubblikata faċilment.

CONT 7

Artikolu 5 – paragrafu 1

Il-prekundizzjonijiet għall-appoġġ taht il-Faċilità għandhom ikunu li l-Benefiċjarji jkomplu jharsu u jirrispettaw mekkaniżmi demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partiti, u l-istat tad-dritt, **anke fid-dawl tat-theddid għall-interessi finanzjarji tal-UE**, u jggarantixxu r-rispett għall-obbligi kollha tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi. Prekundizzjoni oħra għandha tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bl-għan li jimplementaw bis-shiħ l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors lejn in-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

CONT 8

Artikolu 5 – paragrafu 2

Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 qabel ma l-fondi jiġu rilaxxati lill-Benefiċjarji taht il-Faċilità u matul il-perjodu tal-appoġġ ipprovdut taht il-Faċilità filwaqt li jitqies kif xieraq l-aħħar Pakkett tat-Tkabbir. Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li tikkonkludi li wħud minn dawn il-prekundizzjonijiet ma jiġux issodisfati, u **f'tali każijiet, għandha** żżomm ir-rilaxx ta' fondi msemmi fl-Artikolu 21, irrispettivament mill-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament imsemmija fl-Artikolu 16(3).

CONT 9

Artikolu 6 – paragrafu 6

Ir-rizorsi msemmiya fil-paragrafu 2, il-punt (b), jistgħu jintużaw għall-assistenza teknika u

amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità, bħal **valutazzjonijiet tal-impatt**, azzjonijiet preparatorji, il-monitoraġġ, il-kontroll, l-awditjar u l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, li huma meħtieġa għall-gestjoni tal-Faċilità u għall-ilhuq tal-oġġettivi tagħha, b' mod partikolari studji, laqgħat ta' esperti, taħriġ, konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet tal-Benefiċjarji, konferenzi, konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inklużi azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni inkluzivi, u komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn huma relatati mal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, l-ispejjeż marbuta man-networks tal-IT li jiffukaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju tal-informazzjoni, l-għodod korporattivi tat-teknoloġija tal-informazzjoni, kif ukoll in-nefqa l-oħra kollha fil-kwartieri ġenerali u fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni għall-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni meħtieġ għall-Faċilità. Fl-aħħar nett, l-ispejjeż jistgħu jkopru wkoll il-kostijiet ta' attivitajiet **ta' trasparenza** oħrajn ta' appoġġ bħall-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti jew tal-programmi fil-prattika u l-kostijiet tal-konsulenza bejn il-pari u tal-esperti għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tar-riformi u tal-investimenti. **Fil-każ tal-użu ta' riżorsi għal finijiet ta' awditjar, il-kunflitt ta' interessi bejn l-entità li twettaq l-awditu u attivitajiet oħra ta' dik l-entità fil-qafas tal-Faċilità, bħall-konsulenza jew l-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni, il-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti, għandu jiġi żvelat u evitat.**

CONT 10

Artikolu 8 – paragrafu 6 – parti introduttorja

Ir-regoli ta' eliġibbiltà u ta' oriġini tal-provvisti u l-materjali msemmija fil-paragrafi 1 u 3 u n-nazzjonalità tal-persuni fiżiċi msemmija fil-paragrafu 4 jistgħu jkunu ristretti fir-rigward tan-nazzjonalità, il-post ġeografiku jew in-natura tal-entitajiet legali li jippartecipaw fil-proċeduri ta' għoti kif ukoll fir-rigward tal-oriġini ġeografika tal-provvisti u l-materjali, fil-każijiet li ġejjin, **mal-approvazzjoni minn qabel mill-Bord tal-Verifika:**

CONT 11

Artikolu 9 – paragrafu 3

Il-finanzjament, **inkluż il-prefinanzjament**, għandu jingħata biss lill-Benefiċjarji **wara valutazzjoni pożittiva mill-Kummissjoni dwar l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5, u** wara li jkunu dahlu fis-seħħ il-Ftehimiet ta' Faċilità rispettivi u l-ftehimiet ta' self applikabbli.

CONT 12

Artikolu 9 – paragrafu 5 – punt ea (ġdid)

ir-rikonoxximent tar-responsabbiltajiet tal-Bord tal-Verifika msemmija fl-Artikolu XX, u l-modalitajiet tal-kooperazzjoni tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent miegħu;

CONT 13

Artikolu 9 – paragrafu 5 – punt f

il-miżuri għall-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, l-investigazzjoni u l-korrezzjoni ta'

irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess, u l-obbligu li ***l-Bord tal-Verifika***, il-Kummissjoni, ***l-OLAF u, fejn applikabbli, l-UPPE*** jiġu nnotifikati mingħajr dewmien dwar kazijiet suspettati jew attwali ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni, kunflitti ta' interessi, ***u attivitajiet illegali ohra li jaffettwaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità*** u s-segwitu tagħhom, ***inkluż meta jikkonċernaw l-entità li timplimenta l-fond skont il-ftehim ta' self***;

CONT 14

Artikolu 9 – paragrafu 5 – punt g

l-obbligi msemmija fl-Artikoli 22 u 23, inklużi regoli preċiżi u skeda ta' żmien dwar il-ġbir tad-data mill-Benefiċjarju u l-aċċess għall-Kummissjoni, ***il-Qorti Ewropea tal-Awdituri, l-OLAF u meta applikabbli l-UPPE, inkluż għal informazzjoni miżmuma mill-entità li timplimenta l-fond skont il-ftehim ta' self***;

CONT 15

Artikolu 9 – paragrafu 5 – punt ga (ġdid)

il-forniment ta' livell simili ta' aċċess għall-informazzjoni u awtorità li jitwettqu kontrolli fuq il-post bhall-Kummissjoni u l-Qorti tal-Awdituri lill-awditur estern indipendenti mahtur mill-Bord tal-Verifika;

CONT 16

Artikolu 12 – paragrafu 1 – subparagrafu 2

L-ilhuq tal-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jwassal għal rilaxx shiħ jew parzjali ta' fondi, skont il-grad tat-tlestija tagħhom ***u l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5.***

CONT 17

Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt da (ġdid)

miżura relatata mal-Kapitolu 32 tan-negozjati, b'mod partikolari dwar il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-kontroll intern, kif ukoll dwar il-ġlieda kontra l-frodi, flimkien mal-Kapitolu 23 u 24, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġustizzja, il-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata u l-Kapitolu 8, b'mod partikolari dwar il-kontroll tal-ghajnuna mill-Istat.

CONT 18

Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt d

għar-riformi u l-investimenti, skeda ta' żmien ***legalment vinkolanti***, u l-kundizzjonijiet previsti ta' pagament għar-rilaxx ta' fondi fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi ***ċari u li jistghu jitkejlu*** li għandhom jiġu implimentati sa mhux aktar tard mill-31 ta' Awwissu 2027;

CONT 19

Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt e

l-arrangamenti għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni effettivi tal-Aġenda ta' Riforma mill-Benefiċjarju, *bl-applikazzjoni ta' metodoloġiji mil-Linji Gwida għal Regolamentazzjoni Ahjar*, inklużi l-indikaturi rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 2;

CONT 20

Artikolu 13 – paragrafu 1 – punt f

spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex effettivament jipprevjeni, jidentifika u jikkoreġi l-irregolaritajiet, il-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess u biex jinforza r-regoli dwar il-kontroll tal-għajjnuna mill-Istat, *u l-miżuri proposti (riformi jew investimenti) biex jindirizzaw in-nuqqasijiet eżistenti*;

CONT 21

Artikolu 13 – paragrafu 2

L-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu bbażati fuq ir-riżultati u jinkludu indikaturi għall-valutazzjoni tal-progress lejn l-ilhūq tal-oġġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fihom. Dawn l-indikaturi għandhom ikunu bbażati, meta jkun xieraq u rilevanti, fuq indikaturi miftiehma fil-livell internazzjonali u dawk li diġà huma disponibbli relatati mal-politiki tal-Benefiċjarji. L-indikaturi għandhom ikunu wkoll koerenti sa fejn ikun possibbli, mal-indikaturi korporattivi ewlenin inklużi fil-Qafas tar-Riżultati tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), fil-Qafas ta' Kejl tar-Riżultati tal-EFSD+ u fid-WBIF. *L-indikaturi għandhom jiġu definiti speċifiċi, li jistgħu jitkejlu u jinkisbu, realistiċi u marbuta mal-hin. Kull indikatur se jipprevedi limiti kwantitattivi u kwalitattivi sabiex il-kundizzjonijiet ta' pagament jitqiesu li ntlahqu b'mod sodisfaċenti. L-indikaturi għandhom jiġu inklużi fid-Deċiżjoni msemmija fl-Artikolu 15*

CONT 22

Artikolu 14 - paragrafu 4a (ġdid)

Il-Kummissjoni għandha titlob lill-Benefiċjarju biex jirrieżamina u/jew jimmodifika l-Aġendi ta' Riforma biex jindirizza r-riskji potenzjali meta r-riżultati tal-valutazzjoni tagħha jiżvelaw li xi whud mill-kriterji jew il-kriterji kollha kif iddikjarat fl-Artikolu 14(3) ma ġewx issodisfati. Tali reviżjoni tkun allinjata mal-proċess ta' approvazzjoni għall-programmi transfruntiera li fihom jippartecipaw il-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent.

CONT 23

Artikolu 15 – paragrafu 3 – punt ea (ġdid)

il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-prekundizzjonijiet kif imsemmija fl-Artikolu 5;

CONT 24

Artikolu 15 – paragrafu 3 – punt eb (ġdid)

L-arranġamenti għal pagamenti parzjali, li jindikaw b'mod preċiż il-proporzjon ta' kull kundizzjoni ta' pagament rilevanti f'kull pagament skedat li jiġi rilaxxat;

CONT 25

Artikolu 15 – paragrafu 3 – punt ec (ġdid)

kif għandu jiġi vvalutat it-treġġiġh lura tal-miżuri u/jew in-nuqqas li jiġu ssodisfati l-prekundizzjonijiet wara t-tlestija tal-Facilità;

CONT 26

Artikolu 15 – paragrafu 3 – punt ed (ġdid)

l-obbligu għall-Benefiċjarju li jippreżenta garanzija finanzjarja, aċċettabbli għall-uffiċjal tal-kontabbiltà tal-Kummissjoni, ta' 5 % tal-pakkett finanzjarju tal-Aġenda ta' Riforma. Il-garanzija għandha tkun infurzabbli fuq talba mill-Kummissjoni meta tivvaluta li, wara li jkun intemm il-perjodu ta' implimentazzjoni tal-Facilità, il-Benefiċjarju jkun reġġa' lura mill-inqas miżura waħda fl-Aġenda ta' Riforma.

CONT 27

Artikolu 20 – paragrafu 1

Wara s-sottomissjoni tal-Aġenda ta' Riforma lill-Kummissjoni, il-Benefiċjarju jista' jitlob ir-rilaxx ta' prefinanzjament sa 7 % tal-ammont totali previst fl-ambitu ta' din il-Facilità f'konformità mal-Artikolu 6(4).

L-ebda prefinanzjament ma għandu jkun disponibbli f'każ ta' nuqqasijiet fis-sistema ta' kontroll tal-Benefiċjarji li huma indirizzati minn miżuri speċifiċi fl-Aġenda ta' Riforma kif deskritt fl-Artikolu 13(f).

CONT 28

Artikolu 20 – paragrafu 2

Il-Kummissjoni tista' tirrilaxxa l-prefinanzjament mitlub wara l-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tagħha msemmija fl-Artikolu 15 u d-dhul fis-seħh tal-Ftehim dwar il-Facilità u tal-ftehim ta' self imsemmi. Il-fondi għandhom jiġu rilaxxati f'konformità mal-Artikolu 21(3), l-ewwel sentenza, u soġġetti għar-rispett tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5, ***li għandu jiġi vvalutat b'mod esplicitu mill-Kummissjoni qabel id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni.***

CONT 29

Artikolu 21 – paragrafu 7

Il-Kummissjoni tista' tnaqqas l-ammont tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli, inkluż permezz ta' tpaċija f'konformità mal-Artikolu 102 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, jew tas-self, fil-każ ta' kazijiet identifikati ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jew tħassib serju fir-rigward tagħhom, li

ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-Ftehimiet ta' Faċilità jew mill-Ftehimiet ta' Self, inkluż abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-OLAF *u/jew mill-Qorti tal-Awdituri.*

CONT 30

Artikolu 22 – paragrafu 1

Fl-implimentazzjoni tal-Faċilità, il-Kummissjoni u l-Benefiċjarji għandhom jiehdu l-miżuri xierqa kollha biex jiproteġu l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, filwaqt li jqisu l-prinċipju tal-proporzjonalità u l-kundizzjonijiet speċifiċi li skonthom se topera l-Faċilità, il-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5(1) u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehimiet ta' Faċilità speċifiċi, b'mod partikolari fir-rigward tal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni tal-frodi, tal-korruzzjoni, tal-kunflitti ta' interess u tal-irregolaritajiet. Kull Benefiċjarju għandu jimpenja ruhu li ***jimplimenta (jagħmel progress*** imhassar) sistemi effettivi u effiċjenti ta' ġestjoni u kontroll u jiżgura li l-ammonti mhallsa bi żball jew użati b'mod żbaljat ikunu jistgħu jiġu rkuprati.

CONT 31

Artikolu 22 – paragrafu 2 – parti introduttorja

Il-Ftehim ta' Faċilità *u l-ftehimiet ta' self għandhom jipprevedu* l-obbligi li ġejjin tal-Benefiċjarju:

CONT 32

Artikolu 22 – paragrafu 2 – punt da (ġdid)

idagħhal l-informazzjoni kollha relatata mal-implimentazzjoni tal-proġett, b'mod partikolari dwar il-prestazzjoni u l-implimentazzjoni finanzjarja u r-riċevituri finali f'sistema ta' informazzjoni interoperabbli pprovduta mill-Kummissjoni;

CONT 33

Artikolu 22 – paragrafu 2 – punt db (ġdid)

jakkumpanja talba għal hlas:

(i) b'dikjarazzjoni ta' ġestjoni li l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti ġew issodisfati bl-appoġġ tal-fondi, li l-informazzjoni sottomessa mat-talba għall-pagament hija kompluta, preċiża u affidabbli u li s-sistemi ta' kontroll stabbiliti jagħtu l-assigurazzjonijiet mehtieġa li l-fondi kienu jew se jiġu ġestiti f'konformità mar-regoli applikabbli kollha;

(ii) b'lista tal-miżuri kollha għall-implimentazzjoni tal-Faċilità inkluża deskrizzjoni tal-miżuri bl-ammont totali ta' finanzjament nazzjonali addizzjonali, meta applikabbli, ta' dawk il-miżuri u proġetti u li tindika l-ammont ta' fondi mhallsa taht il-Faċilità u taht fondi ohra tal-Unjoni, inklużi riżorsi trasferiti minn programmi ohra tal-Unjoni;

(iii) b'sommarju tal-awdituri mwettqa, inklużi d-dghufijiet identifikati u kwalunkwe azzjoni korrettiva mehuda;

CONT 34

Artikolu 22 – paragrafu 2 – punt dc (ġdid)

ghall-fini ta' awditjar, kontroll u kwittanza,

(i) iżomm u jiżgura aċċess min-naħa tal-awtoritajiet kompetenti tal-Unjoni inkluż l-awtorità ta' kwittanza għal:

- rekords dettaljati dwar il-miżuri ta' implimentazzjoni adottati, inkluża informazzjoni dwar il-proċeduri nazzjonali tal-ghoti u l-kuntratti ma' intermedjarji u riċevituri, li jindikaw jekk applikabbli l-ammont totali ta' kwalunkwe kofinanzjament nazzjonali, kontribuzzjonijiet nazzjonali oħra, jew kontribuzzjonijiet oħra fl-ambitu tal-Faċilità tal-Balkani tal-Punent jew fl-ambitu ta' fondi oħra tal-Unjoni; u

- evidenza li turi l-korrelazzjoni bejn l-ghotjiet, l-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli jew is-self riċevut u l-kostijiet imġarrba għall-kisba tal-indikaturi.

CONT 35

Artikolu 22 - paragrafu 4a (ġdid)

Aġġornament regolari, mill-inqas darba kull tliet xhur, tal-proġetti u l-investimenti ffinanzjati taħt il-Faċilità, inklużi r-riċevituri finali, f'registru online aċċessibbli għall-pubbliku f'konformità mal-prinċipju stabbilit fl-Artikolu 4(7). Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Benefiċjarji bi pjattaforma biex tiġi ppubblikata din l-informazzjoni u l-informazzjoni tkun disponibbli fuq mappa interattiva.

CONT 36

Artikolu 22 a (ġdid)

Bord tal-Verifika

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi Bord tal-Verifika qabel is-sottomissjoni mill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent tal-ewwel talba għall-pagament.

2. Il-Bord tal-Verifika għandu jkun magħmul minn membri indipendenti mahtura mill-Kummissjoni. Rappreżentanti tal-Istati Membri u donaturi oħra jistgħu jiġu mistiedna mill-Kummissjoni biex jippartecipaw fl-attivitajiet tal-Bord tal-Verifika.

3. Mill-inqas wiehed minn kull hames membri tal-Bord tal-Verifika għandhom ikunu ċittadini tal-Benefiċjarji, li għandhom kompetenza u integrità professjonali għolja ppruvata u ma għandhom l-ebda affiljazzjoni personali jew professjonali ma' awtoritajiet jew uffiċjali tal-Benefiċjarji kif ukoll esperti internazzjonali indipendenti b'mod dimostrabbli b'rekord ippruvat li jifhmu fl-ekonomija u s-sistema politika tal-Benefiċjarji.

4. Il-Bord tal-Verifika għandu jeżerċita l-funzjonijiet tiegħu b'ogġettività shiha u jopera f'konformità mal-ahjar Prattiki u standards internazzjonali applikabbli. Għandu jaġixxi mingħajr preġudizzju għas-setgħat tal-Kummissjoni, l-OLAF, il-Qorti tal-Awdituri u, fejn applikabbli, l-UPPE.

5. Il-Bord tal-Verifika ghandu jahtar awditur estern indipendenti li jipprovdi dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni annwali dwar id-dikjarazzjonijiet mill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji li jakkumpanjaw talba ghal pagament. Ghandu japprova wkoll il-pjan ta' hidma annwali tal-awditur estern indipendenti.

6. Il-Bord tal-Verifika ghandu jiddeċiedi dwar rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji dwar l-ammonti li ghandhom jiġu rkuprati wara s-sejbiet tal-awditur estern indipendenti, u jinforma lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji dwar dawk ir-rakkomandazzjonijiet.

7. Il-Bord tal-Verifika ghandu jiżgura li jkun hemm djalogu u kooperazzjoni regolari mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri.

8. Fit-tweġġ tal-kompiti tagħhom, il-Bord tal-Verifika, il-membri tiegħu u l-persunal tiegħu la ghandhom ifittxu u lanqas jiehdu istruzzjonijiet minghand il-gvernijiet tal-Benefiċjarji jew minghand kwalunkwe istituzzjoni, korp, uffiċċju jew aġenzija. Ghandhom japplikaw garanziji b'saħħithom ta' indipendenza għall-għażla tal-persunal, il-ġestjoni u l-baġit tiegħu.

9. Il-Bord tal-Verifika ghandu jassisti lill-Kummissjoni fil-ġlieda kontra l-ġestjoni hażina tal-finanzjament tal-Unjoni fl-ambitu tal-Faċilità u b'mod partikolari l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet li jitwettqu fir-rigward ta' kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlaħqu l-oġettivi tal-Faċilità.

10. Għal dak l-ghan, il-Bord tal-Verifika ghandu jirrapporta regolarment lill-Kummissjoni u lill-kumitati rilevanti tal-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, u jibgħat lill-Kummissjoni mingħajr dewmien kwalunkwe informazzjoni li jikseb jew li jiġi mgharraf biha, dwar kwalunkwe każ identifikat, jew thassib serju fir-rigward ta' ġestjoni hażina tal-finanzjament pubbliku mwettaq fir-rigward ta' kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlaħqu l-oġettivi tal-Faċilità, inkluża l-prestazzjoni tagħha.

F'konformità mal-Artikolu 24(1) tar-Regolament (UE) 2017/1939, il-Bord tal-Verifika ghandu jirrapporta lill-UPPE kwalunkwe mġiba kriminali li fir-rigward tagħha l-UPPE jkun jista' jeżerċita l-kompetenza tiegħu.

F'konformità mal-Artikolu 24(1) tar-Regolament (UE) 2017/1939, il-Bord tal-Verifika ghandu jirrapporta lill-UPPE kwalunkwe mġiba kriminali li fir-rigward tagħha l-UPPE jkun jista' jeżerċita l-kompetenza tiegħu.

Barra minn hekk, il-Bord tal-Verifika ghandu jadotta rakkomandazzjonijiet lill-Benefiċjarji dwar il-każijiet kollha fejn, fil-fehma tiegħu, l-awtoritajiet kompetenti tal-Benefiċjarji ma jkunux hadu l-passi meħtieġa biex jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet li affettwaw jew li jirriskjaw serjament li jaffettwaw il-ġestjoni finanzjarja tajba tan-nefqa ffinanzjata fl-ambitu tal-Faċilità u fil-każijiet kollha fejn jidentifika dghufijiet li jaffettwaw it-tfassil u l-funzjonament tas-sistema ta' kontroll stabbilita mill-awtoritajiet tal-Benefiċjarji. Il-Benefiċjarji ghandhom jimplimentaw tali rakkomandazzjonijiet mingħajr dewmien żejjed, jew jipprovdu ġustifikazzjoni dwar għaliex ma jkunux ghamlu dan.

Ir-rapporti tal-Bord tal-Verifika u l-informazzjoni minghandu ghandhom jintbagħtu wkoll

lill-OLAF u, meta applikabbli, lill-UPPE, u jistghu jiġu kondiviżi mal-awtoritajiet tal-Benefiċjarji rilevanti, speċjalment f'każ li jkollhom bżonn jieħdu passi biex jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, inkluż il-prestazzjoni tagħha, kif ukoll biex jinvestigaw u jipproċessaw reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.

11. Il-Bord tal-Verifika għandu jkollu aċċess għal informazzjoni, bażijiet ta' data u reġistri meħtieġa biex iwettaq il-kompiti tiegħu. Il-ftehim dwar il-faċilità msemmi fl-Artikolu 9 għandu jiddefinixxi r-regoli u d-dettalji għall-aċċess għal informazzjoni rilevanti mill-Bord tal-Verifika u l-ghoti ta' informazzjoni rilevanti mill-Benefiċjarji lill-Bord tal-Verifika.

12. Il-Bord tal-Verifika jista' jassisti lill-Kummissjoni biex tappoġġa lill-Benefiċjarji b'attivitajiet ta' bini tal-kapaċità fil-qasam tal-ġlieda kontra l-ġestjoni hażina tal-finanzjament pubbliku.

13. Il-funzjonament tal-Bord tal-Verifika għandu jiġi ffinanzjat taht l-Artikolu 6, il-paragrafu 2(b), inkluż il-finanzjament għall-awditur estern indipendenti mahtur.

CONT 37

Artikolu 23 – paragrafu 2

Il-Benefiċjarji għandhom jirrapportaw kwalunkwe irregolarità, inkluża frodi, li kienet is-sugġett ta' sejba amministrattiva jew ġudizzjarja primarja, mingħajr dewmien, *lill-Bord tal-Verifika u* lill-Kummissjoni u għandhom iżommu lill-Kummissjoni infurmata dwar il-progress ta' kwalunkwe proċediment amministrattiv u legali fir-rigward ta' tali irregolaritajiet. Tali rapportar għandu jsir b'mezzi elettronici, bl-użu tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet, stabbilita mill-Kummissjoni.

CONT 38

Artikolu 23 – paragrafu 3

L-entitajiet imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom iżommu djalogu regolari *mal-Bord tal-Verifika*, mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, mal-OLAF u, fejn xieraq, mal-UPPE.

CONT 39

Artikolu 23 – paragrafu 4

Il-Kummissjoni tista' twettaq rieżamijiet dettaljati tas-sistemi tal-implimentazzjoni tal-baġit nazzjonali abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju u djalogu mal-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar, u toħroġ rakkomandazzjonijiet għal titjib fis-sistemi, *wara li tkun ikkonsultat mal-Bord tal-Verifika.*

CONT 40

Artikolu 24a (ġdid)

Tabella ta' valutazzjoni tal-Faċilità għall-Balkani tal-Punent

1. Il-Kummissjoni ghandha tistabbilixxi tabella ta' valutazzjoni tal-Faċilità għall-Balkani tal-Punent (it-“Tabella ta' Valutazzjoni”), li ghandha turi l-progress tal-implimentazzjoni tal-aġendi ta' riforma tal-Benefiċjarji f'kull wiehed mill-obiettivi msemmija fl-Artikolu 3. It-Tabella ta' Valutazzjoni ghandha tikkostitwixxi s-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni tal-Faċilità.

2. Il-Kummissjoni ghandha tinghata s-setgħa li tadotta att delegat skont l-Artikolu 26 biex tissupplimenta dan ir-Regolament billi tiddefinixxi l-elementi dettaljati tat-Tabella ta' Valutazzjoni bil-hsieb li turi l-progress fl-implimentazzjoni tal-Faċilità kif imsemmi fil-paragrafu 1.

3. It-Tabella ta' Valutazzjoni ghandha tkun operattiva sa Diċembru 2024 u ghandha tiġi aġġornata kontinwament mill-Kummissjoni, hekk kif l-informazzjoni dwar il-prestazzjoni u dokumenti essenzjali oħra deskritti fl-Artikolu 24a, il-paragrafu(4), isiru disponibbli. It-Tabella ta' Valutazzjoni ghandha tkun disponibbli għall-pubbliku fuq sit web, jew portal tal-internet.

4. It-Tabella ta' Valutazzjoni ghandha tippreżenta wkoll id-dokumenti ewlenin, bhall-Aġenda ta' Riforma, il-valutazzjonijiet tal-Kummissjoni tal-Aġenda ta' Riforma, it-talbiet għall-pagament mill-Benefiċjarji, il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament, id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-aġenda ta' riforma u d-deċiżjonijiet li jawtorizzaw ir-rilaxx tal-fondi.

5. It-Tabella ta' Valutazzjoni ghandha tippreżenta wkoll informazzjoni dwar ir-riċevituri finali tal-fondi minn din il-Faċilità.

Dejjem tiegħek,

Monika Hohlmeier

Carlos Coelho

President tal-Kumitat CONT

Rapporteur:

Kopja: Bernd Lange, President tal-Konferenza tal-Presidenti tal-Kumitati, u President tal-Kumitat għall-Kummerċ Internazzjonali
Younous Omarjee, President tal-Kumitat għall-Iżvilupp Reġjonali

**ANNEX: ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEUR GĦAL OPINJONI RĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM**

Ir-rapporteur għal opinjoni jiddikjara, taħt ir-responsabbiltà esklużiva tiegħu, li ma rċieva l-ebda kontribut minn entità jew persuna li jrid jissemma f' dan l-Anness f' konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura.

PROĊEDURA TAL-KUMITAT RESPONSABBLI

Titolu	L-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent		
Referenzi	COM(2023)0692 – C9-0408/2023 – 2023/0397(COD)		
Data meta ġiet ipprezentata lill-PE	9.11.2023		
Kumitati responsabbli Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	AFET 18.1.2024	BUDG 18.1.2024	
Kumitati mitluba jagħtu opinjoni Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	INTA 18.1.2024	CONT 18.1.2024	REGI 18.1.2024
Rapporteurs Data tal-ħatra	Tonino Picula 17.1.2024	Karlo Ressler 17.1.2024	
Artikolu 58 – Proċedura b’kumitati konguntivi Data tat-thabbir fis-seduta plenarja	18.1.2024		
Eżami fil-kumitat	24.1.2024	13.2.2024	
Data tal-adozzjoni	11.3.2024		
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: –: 0:	65 5 0	
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Alexander Alexandrov Yordanov, Rasmus Andresen, Petras Auštrevičius, Pietro Bartolo, Traian Băsescu, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Michael Gahler, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Klemen Grošelj, Andrzej Halicki, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Sandra Kalniete, Fabienne Keller, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Margarida Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Victor Negrescu, Matjaž Nemeč, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Urmas Paet, Kostas Papadakis, Dimitrios Papadimoulis, Tonino Picula, Karlo Ressler, Thijs Reuten, Bogdan Rzońca, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoş Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko		
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Francisco Guerreiro, Pierrette Herzberger-Fofana, Georgios Kyrtos, Erik Marquardt, Gabriel Mato, Jan Olbrycht, María Soraya Rodríguez Ramos, Javier Zarzalejos		
Sostituti (skont l-Artikolu 209(7)) preżenti għall-votazzjoni finali	Karolin Braunsberger-Reinhold, Gwendoline Delbos-Corfield, Matthias Ecke, Javier Moreno Sánchez, Witold Pahl, Maria Veronica Rossi		
Data tat-tressiq	11.3.2024		

**VOTAZZJONI FINALI B'SEJHA TAL-ISMIJIET
FIL-KUMITAT RESPONSABBLI**

65	+
ECR	Bogdan Rzońca, Dominik Tarczyński
ID	Susanna Ceccardi, Maria Veronica Rossi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, José Manuel Fernandes, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Niclas Herbst, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Janusz Lewandowski, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Jan Olbrycht, Witold Pahl, Karlo Ressler, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Fabienne Keller, Georgios Kyrtos, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache
S&D	Pietro Bartolo, Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Matthias Ecke, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Dietmar Köster, Pierre Larroustou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Sven Mikser, Javier Moreno Sánchez, Victor Negrescu, Matjaž Nemeč, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
The Left	Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Gwendoline Delbos-Corfield, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ECR	Hermann Tertsch
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos, Kostas Papadakis

0	0

Tifsira tas-simboli użati:

- + : favur
- : kontra
- 0 : astensjoni